

Fremsat den xx 2013 af undervisningsministeren (Christine Antorini)

Forslag

til

Lov om ændring af folkeskoleloven, lov om ungdomsskoler og musikloven og forskellige andre love

(Indførelse af en længere og mere varieret skoledag, ny tid til understøttende undervisning, inddragelse af pædagoger i undervisningen, lempelse af holddannelsesreglerne m.v.)

§ 1

I folkeskoleloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 521 af 27. maj 2013, som ændret ved § 4 i lov nr. 622 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »afgangsprøver« til: »9.-klasseprøver«, »afgangsbevis« til: »bevis«, »afgangsbeviset« til: »beviset« og »afgangsbevisernes« til: »bevisernes«.

2. Efter § 3, stk. 1, 1. pkt., indsættes:

»Undervisningen i folkeskolen består af undervisning i folkeskolens fag og obligatoriske emner, jf. §§ 5, 7 og 9, og understøttende undervisning, jf. § 16 a.«

3. I § 3, stk. 2, 2. pkt., ændres »§ 16, stk. 3, 1. pkt.« til: »§ 16, stk. 4.«

4. I § 3, stk. 3, ændres »14 og 16 og« til: »14, § 15, stk. 1 og 2«.

5. Efter § 3, stk. 3, indsættes:

»Stk. 4. Skolerne indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts og foreningsliv, kunst- og kulturskoler og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes samarbejder, og skolebestyrelsen kan fastsætte principper for samarbejdet.

Stk. 5. Som led i de i stk. 4 nævnte samarbejder kan skolelederen beslutte, at andre end ansatte ved kommunens skolevæsen i begrænset omfang kan varetage relevante undervisningsopgaver i folkeskolens fag og obligatoriske emner og i tiden til understøttende undervisning under forudsætning af, at de har de nødvendige kvalifikationer.«

Stk. 4-7 bliver herefter stk. 6-9.

6. I § 3 a, 1. pkt., og § 51, stk. 5, ændres »§ 5, stk. 6« til: »§ 5, stk. 5«.

7. I § 5, stk. 2, nr. 1, litra b, ændres »3.-9. klassetrin« til: »1.-9. klassetrin«.

8. Efter § 5, stk. 2, nr. 1, litra d, indsættes efter litra d som nyt litra:

»e) tysk eller fransk som 2. fremmedsprog på 5.-9. klassetrin, jf. dog stk. 3. Skolen skal udbyde tysk og kan vælge at udbyde fransk som en alternativ mulighed for de elever, der måtte ønske det.«

Litra e bliver herefter litra f.

9. I § 5, stk. 2, nr. 2, litra d, ændres »Håndarbejde, sløjd og hjemkundskab« til: »Håndværk og design samt madkundskab«.

10. § 5, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Skolens leder kan efter samråd med en elevs forældre og elevens lærere samt efter eventuel inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning fritage eleven for tysk eller fransk som 2. fremmedsprog, jf. § 5, stk. 2, nr. 1. litra e, fra 7. klassetrin, hvis det er til elevens bedste.«

11. § 5, stk. 4, ophæves.

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 4-7.

12. I § 5, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 2-4« fire steder til: »stk. 2«.

13. I § 5, stk. 6, som bliver § 5, stk. 5, indsættes efter 2. pkt.:

»Skolens leder kan for en elev, der modtager supplerende undervisning eller anden faglig støtte efter 1. og 2. pkt., efter samråd med elevens forældre fravige undervisningstimetallet i § 15, stk. 1 og 2, hvis det er til elevens bedste.«

14. I § 5, stk. 7, som bliver § 5, stk. 6, ændres »§ 16, stk. 1« til: »§ 15, stk. 1 og 2 «.

15. I § 5, stk. 8, 1. pkt., der bliver stk. 7, 1. pkt., ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

16. § 9, stk. 1, affattes således:

»Ud over den undervisning, som skal tilbydes efter §§ 5, 7 og 7 a, kan der tilbydes eleverne på 7.-9. klassetrin undervisning i følgende fag og emner som valgfag:

- 1) Tysk,
- 2) fransk,
- 3) spansk,
- 4) medier,
- 5) billedkunst,
- 6) fotolære,
- 7) filmkundskab,

- 8) drama,
- 9) musik,
- 10) håndværk og design,
- 11) madkundskab,
- 12) almindelige indvandrersprog og
- 13) arbejdskendskab«.

17. § 9, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 2-6.

18. § 9, stk. 5 og 6, som bliver stk. 4 og 5, affattes således:

»Stk. 4. De fag, som efter § 19 d, stk. 4, nr. 5-12, tilbydes elever i 10. klasse, kan tillige tilbydes elever på 7.-9. klassetrin som valgfag.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan godkende, at der tilbydes eleverne undervisning i andre fag og emner end de i stk. 1 nævnte. Undervisningsministeren fastsætter regler for kommunalbestyrelsens beskrivelse af mål og indhold for de tilbudte fag.«

19. § 9, stk. 7, som bliver stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Eleverne på 7.-9. klassetrin skal vælge mindst et valgfag.«

20. I § 10, stk. 3, slettes »og stk. 2,«.

21. I § 12, stk. 1, 1. pkt., ændres »og stk. 7« til: »og stk. 3«.

22. I § 13, stk. 6, 1. pkt., udgår »og i faget idræt en udtalelse«.

23. § 13, stk. 6, 4. pkt., ophæves.

24. § 13, stk. 9, ophæves og i stedet indsættes:

»Stk. 9. Skolen udfærdiger et bevis for hver elev, der går ud af skolen efter 7. klassetrin eller senere. Beviset skal indeholde oplysning om, i hvilken undervisning eleven har deltaget og om de senest givne standpunktskarakterer. Beviset skal tillige indeholde oplysning om bedømmelse i forbindelse med prøverne, jf. § 14, stk. 1-3.

Stk. 10. Efter elevens valg kan den skriftlige udtalelse og karakteren for den obligatoriske projekt-opgave, jf. stk. 7, og en eventuel skriftlig udtalelse og karakter for bedømmelse af den frie selvvalgte opgave, jf. stk. 8, påføres det i stk. 9 nævnte bevis. Skriftlige vurderinger i andre fag end prøvefagene kan efter elevens valg påføres eller vedhæftes beviset som en del af dette. Eleven kan vælge, at oplysninger om fag eller kurser, der er gennemført i den kommunale ungdomsskole, herunder skriftlige vurderinger eller karakterer, påføres eller vedhæftes beviset.«

25. I § 14, stk. 1, indsættes efter nr. 9 som nyt nummer:

»10) Idræt.«

Nr. 10 bliver herefter nr. 11.

26. § 14, stk. 1, nr. 10, der bliver nr. 11, affattes således: »Tysk eller fransk som 2. fremmedsprog, jf. § 5, stk. 2, nr. 1, litra e.«

27. I § 14, stk. 2, 2. pkt., ændres »stk. 1, nr. 2-10« til: »stk. 1, nr. 2-11«.

28. § 14, stk. 2, 3. pkt., affattes således:

»Faget idræt udtrækkes som en del af den naturfaglige blok.«

29. I § 14, stk. 3, 1. pkt., ændres »håndarbejde, sløjd og hjemkundskab« til: »håndværk og design samt madkundskab«.

30. Efter § 14 indsættes:

»§ 14 a. Skoleåret begynder den 1. august.

Stk. 2. Elevernes sommerferie begynder den sidste lørdag i juni, således at fredagen før bliver sidste skoledag, og varer indtil den af kommunalbestyrelsen bestemte første skoledag efter skoleårets begyndelse.«

31. § 15 affattes således:

»§ 15. Undervisningstiden tilrettelægges således, at den over et skoleår har en samlet varighed, jf. dog § 16 a, stk. 4, på mindst

- 1) 1.200 timer, svarende til gennemsnitligt 30 ugentlige timer, i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin,
- 2) 1.320 timer, svarende til gennemsnitligt 33 ugentlige timer, på 4.-6. klassetrin og
- 3) 1.400 timer, svarende til gennemsnitligt 35 ugentlige timer, på 7.-9. klassetrin.

Stk. 2. Undervisningstidens samlede varighed må ikke overstige 1.400 timer, svarende til gennemsnitligt 35 ugentlige timer, set over et skoleår. Undervisningsministeren kan på baggrund af en pædagogisk begrundet ansøgning fravige timetallet i 1. pkt.

Stk. 3. Timerne i stk. 1 og 2 opgøres i klokketimer á 60 minutter. Pauser indgår i den samlede undervisningstid«

32. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Undervisningstiden tilrettelægges, så eleverne deltager i motion og bevægelse i gennemsnitligt 45 minutter om dagen.«

33. § 16 affattes således:

»§ 16. Hver skole skal mindst gennemføre et samlet antal årlige undervisningstimer i de obligatoriske temaer i børnehaveklassen og et samlet antal årlige undervisningstimer i fagene på hvert af klassetrinene 1.-9. (minimumstimetal). De samlede årlige minimumstimetal er fastsat i bilag 1 til denne lov.

Stk. 2. Hver skole skal mindst gennemføre et samlet antal årlige undervisningstimer i hvert af fagene dansk og matematik på hvert af klassetrinene 1.-9. og i faget historie på hvert af klassetrinene 3.-9. (minimumstimetal). De årlige minimumstimetal for disse fag er fastsat i bilag 1 til denne lov.

Stk. 3. Inden for de rammer og principper, der er fastsat efter § 40, stk. 2, nr. 5, og § 44, stk. 2, nr. 1, tilbyder hver skole et antal årlige undervisningstimer på hvert af klassetrinene 1.-9. i hvert enkelt obligatorisk fag og i valgfag på hvert af klassetrinene 7.-9. hvorved de i stk. 1 og 2 nævnte timetal som minimum gives. De årlige vejledende timetal herfor er fastsat i bilag 1 til denne lov.

Stk. 4. Undervisningstimetallene opgøres i klokketimer á 60 minutter. Pauser indgår ikke i de i stk. 1-3 nævnte timetal.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at minimumstimetallene efter stk. 1 og 2 i særlige tilfælde kan nedsættes for elever, der modtager specialundervisning i en specialklasse, en specialskole, et dagbehandlingstilbud eller et anbringelsessted.«

34. Efter § 16 indsættes:

»§ 16 a. Undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner suppleres af understøttende undervisning i den øvrige del af skoledagen, som skal understøtte undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner.

Stk. 2. Skolelederen skal sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene og den understøttende undervisning.

Stk. 3. Skolelederen skal sikre, at der etableres tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse inden for undervisningstiden, jf. § 15, stk. 1.

Stk. 4. Det er frivilligt for eleverne at deltage i tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse. Tilbuddet placeres om eftermiddagen i ydertimerne og skal over et skoleår have en samlet varighed på

- 1) 80 timer, svarende til gennemsnitligt to ugentlige timer, i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin,
- 2) 120 timer, svarende til gennemsnitligt tre ugentlige timer, på 4.-6. klassetrin og
- 3) 80 timer svarende til gennemsnitligt to ugentlige timer, på 7.-9. klassetrin.

Stk. 5. For de elever, der ikke deltager i tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse, jf. stk. 3, skal kommunalbestyrelsen tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, hvor lektiehjælp og faglig fordybelse pågår, uden særskilt betaling fra forældrene.

§ 16 b. Kommunalbestyrelsen kan for så vidt angår den understøttende undervisning efter indstilling fra skolebestyrelsen og efter ansøgning fra skolelederen fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden i § 15, stk. 1, nr. 1, og i helt særlige tilfælde § 15, stk. 1, nr. 2 og 3, i op til et år med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af yderligere personale i klassen.

Stk. 2. Fraviges bestemmelserne i § 15, stk. 1, om en mindste varighed af undervisningstiden skal kommunalbestyrelsen tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører, uden særskilt betaling fra forældrene.

§ 16 c. Dele af undervisningen kan organiseres og tilrettelægges som ekskursioner uden overnatning eller som lejrskoler med overnatning.

Stk. 2. Skolerejser med overnatning kan anvendes som et alternativ til den almindelige undervisning.«

35. I § 18, *stk. 2*, ændres: »klasselæreren og klassens øvrige lærere« til: »det undervisende personale, der er tilknyttet klassen«.

36. I § 18, *stk. 4*, ændres: »læreren« to steder til: »det undervisende personale«.

37. § 18, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Skolens undervisende personale samarbejder med eleverne om løsning af særlige opgaver i forhold til klassen. Opgaven som klasselærer skal varetages af en af klassens lærere eller uddelegeres til flere af klassens lærere eller pædagoger, der er tilknyttet klassen.«

38. I § 19, stk. 1, 2. pkt., og § 50, stk. 1, nr. 1, ændres »§ 3, stk. 4« til: »§ 3, stk. 6«.

39. I § 19 b, stk. 1, og § 19 h, stk. 3, ændres »10.-klasses-forløb« til: »10.-klasseforløb«.

40. I § 19 b, stk. 3, og § 50, stk. 9, ændres »§ 16, stk. 5 og 6,« til: »§ 16 c«.

41. § 19 d, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Tilbud efter stk. 2, nr. 4 og 5, skal kun gives til elever, som har modtaget undervisning i faget som 2. fremmedsprog i 5.-9. klasse. Skolens leder kan tilbyde elever, der har deltaget i de prøveforberedende valgfag tysk eller fransk i 7.-9. klasse, at deltage i tilbudsforløbet i 10. klasse.«

42. I § 19 e, stk. 1, ændres »10.-klasses-forløb« til: »10.-klasseforløb« og »10.-klasses-fag« til: »10.-klassefag«.

43. I § 19 f, stk. 3 og 4, ændres »10.-klasses-prøver« til: »10.-klasseprøver«.

44. § 19 h, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. § 13, stk. 9 og 10, om bevis for elever, der går ud af skolen, gælder tilsvarende for elever i 10. klasse. Bedømmelse i forbindelse med 10.-klasseprøver og den sidste udtalelse i faget idræt skal påføres beviset. Endvidere skal gennemførte brobygnings- og praktikforløb med angivelse af indhold og tidsmæssigt omfang af forløbene fremgå af beviset.«

45. I § 19 i, stk. 1, ændres »§ 3, stk. 2-4, 6 og 7« til: »§ 3, stk. 2-6, 8 og 9«.

46. I § 19 i, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 5, stk. 1, 6, 7 og 8« til: »§ 5, stk. 1 og 5-7«.

47. I § 19 i, stk. 2, 2. pkt., ændres »§ 5, stk. 7« til »§ 5, stk. 6«.

48. I § 19 i, stk. 4, ændres »§§ 15 og 19« til: »§§ 14 a og 19«.

49. I § 22, stk. 7, ændres »Undervisning i henhold til §§ 9 og 19 b-19 e« til: »Undervisning for elever på 7.-10. klassetrin efter § 5, stk. 2, nr. 1, litra e, § 9 og §§ 19 b-19 e«.

50. I § 22, stk. 8, ændres »10.-klasses-undervisning« til: »10.-klasseundervisning«.

51. I § 24, stk. 3, 1. pkt., ændres: »indstilling« til: »indhentet udtalelse«.

52. I § 24, stk. 3, 2. pkt., affattes således:

»Ved små skoler forstås skoler, jf. § 55, stk. 1.«

53. § 24, stk. 3, 3. pkt., ophæves.

54. § 24 a affattes således:

»§ 24 a. Efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen i et kommunalt dagtilbud eller fritidshjem oprettet i henhold til dagtilbudsloven kan kommunalbestyrelsen beslutte, at en folkeskole med eventuel skolefritidsordning og et dagtilbud eller fritidshjem skal have fælles leder og fælles bestyrelse. Det er en betingelse, at der er tale om små skoler, jf. § 55, stk. 1. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse på små afdelinger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer som led i beslutningen efter stk. 1, og efter høring af skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen, beslutning om sammensætning af den fælles bestyrelse, og kan i den forbindelse fravige § 42, stk. 1, om skolebestyrelsens sammensætning. I den fælles bestyrelse skal der være repræsentanter for:

- 1) Forældre til børn i folkeskolen
- 2) Forældre til børn i dagtilbuddet eller fritidshjemmet
- 3) Medarbejdere ved skolen
- 4) Medarbejdere ved dagtilbuddet eller fritidshjemmet
- 5) Elever ved skolen valgt af og blandt skolens elever.

Stk. 3. Folkeskolelovens regler om valg af repræsentanter til skolebestyrelsen danner grundlag for valg af repræsentanter til den fælles bestyrelse for folkeskolen. Kommunalbestyrelsen fastsætter regler for valg af forældre- og medarbejderrepræsentanter for dagtilbuddet.

Stk. 4. Den fælles bestyrelses varetager de opgaver, der i henholdsvis folkeskoleloven og dagtilbudsloven er henlagt til skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen. Beslutninger, der alene har betydning for dagtilbuddets eller fritidshjemmets virksomhed, træffes af de medlemmer af den fælles bestyrelse, der hidrører fra dagtilbuddet eller fritidshjemmet. Forældrerepræsentanter fra dagtilbuddet eller fritidshjemmet skal udgøre flertallet ved sådanne beslutninger. Tilsvarende træffes beslutninger, der alene har betydning for skolens virksomhed, af de medlemmer af den fælles bestyrelse, der hidrører fra skolen. Forældrerepræsentanter fra skolen skal udgøre flertallet ved sådanne beslutninger.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at skolefritidsordninger på små skoler, jf. § 55, stk. 1, kan optage børn fra det fyldte 3. år. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse på små afdelinger.«

55. Efter § 24 a indsættes:

»§ 24 b. Efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen og ungdomsskolebestyrelsen kan kommunalbestyrelsen beslutte, at en folkeskole og en ungdomsskole skal have fælles leder og fælles bestyrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer som led i beslutningen efter stk. 1, efter høring af skolebestyrelsen og ungdomsskolebestyrelsen, beslutning om sammensætning af den fælles bestyrelse og kan i den forbindelse fravige § 42, stk. 1, om skolebestyrelsens sammensætning. I den fælles bestyrelse skal der mindst være repræsentanter for:

- 1) Forældre til børn i folkeskolen
- 2) Medarbejdere ved folkeskolen
- 3) Medarbejdere ved ungdomsskolen
- 4) Elever ved skolen valgt af og blandt folkeskolens elever
- 5) Elever ved ungdomsskolen valgt af og blandt ungdomsskolens elever
- 6) Repræsentanter for organisationer med særlig interesse for ungdomsskolearbejdet, herunder arbejdsmarkedets parter.

Stk. 3. Repræsentanterne til den fælles bestyrelse vælges efter reglerne herom i henholdsvis folkeskoleloven og i lov om ungdomsskoler.

Stk. 4. Den fælles bestyrelse varetager de opgaver, der i henholdsvis folkeskoleloven og lov om ungdomsskoler er henlagt til skolebestyrelsen og ungdomsskolebestyrelsen. Beslutninger, der alene har betydning for ungdomsskolens virksomhed, træffes af de medlemmer af den fælles bestyrelse, der hidrører fra ungdomsskolen. Tilsvarende træffes beslutninger, der alene har betydning for folkeskolens virksomhed, af de medlemmer af den fælles bestyrelse, der hidrører fra folkeskolen.«

56. I § 25, *stk. 1*, indsættes som 3. pkt.:

»2. pkt. finder tilsvarende anvendelse for små afdelinger.«

57. I § 25, *stk. 2*, ophæves 3. pkt.

58. § 25, *stk. 3-6*, ophæves.

Stk. 7 bliver herefter stk. 3.

59. I § 25, *stk. 7*, som bliver stk. 3, ændres »1. eller 2. klassetrin« til: »3. klassetrin«.

60. Efter § 25, *stk. 7*, som bliver stk. 3, indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen kan beslutte at oprette særlige eliteklasser i idræt på 7.-10. klassetrin. Optagelse af elever i disse klasser kan uanset § 36, *stk. 3*, ske på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau.«

61. Efter § 25 indsættes:

»§ 25 a. Undervisningen kan organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin.

Stk. 2. Holddannelsen i forbindelse med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner kan ske af praktiske og pædagogiske grunde. Den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen og forskellige behov, jf. § 13, *stk. 2*, og § 18, *stk. 4*, kan inddrages som en del af grundlaget for pædagogisk begrundet holddannelse.

Stk. 3. I børnehaveklassen og på 1.-6. klassetrin kan holddannelsen i forbindelse med undervisningen i fag og emner, som foretages på baggrund af en løbende evaluering, tidligst ske efter skoleårets begyndelse og kun omfatte dele af det enkelte fags stofområder samt kun ske for kortere kurser.

Stk. 4. På 7.-10. klassetrin kan holddannelse i forbindelse med undervisningen i fag og emner, som foretages på baggrund af en løbende evaluering, ikke fastlægges på forhånd for et helt skoleår ad gangen.

Stk. 5. Eleverne skal i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden i fag og emner. Eleverne på 4.-10. klassetrin skal i væsentligt omfang undervises i fag og emner med udgangspunkt i klassen. 1. og 2. pkt. omfatter ikke holddannelse af praktiske grunde.«

62. I § 26, *stk. 6, 1. pkt.*, ændres: »§ 5, *stk. 7* og 8« til: »§ 5, *stk. 6* og 7«.

63. § 28, *stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»For at kunne varetage undervisningen i fagene og de obligatoriske emner i 1.- 10. klasse og opgaver i den understøttende undervisning, jf. § 16 a, i grundskolen skal underviseren have gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen, jf. dog stk. 2, § 29 a og § 30.«

64. § 28, *stk. 3*, ophæves.

65. § 29, *stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»For at kunne varetage undervisningen i en børnehaveklasse skal underviseren have gennemført uddannelsen til pædagog eller en tilsvarende uddannelse, der er godkendt af undervisningsministeren til dette formål, jf. dog § 29 a.«

66. § 29, *stk. 2*, ophæves.

67. Efter § 29 indsættes:

»§ 29 a. Personale med lærer- eller pædagoguddannelse, jf. §§ 28 og 29, kan varetage undervisning i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin. Det er en betingelse, at læreren i børnehaveklassen og pædagogen på 1.-3. klassetrin varetager afgrænsede undervisningsopgaver inden for deres kompetencer og kvalifikationer i øvrigt.«

68. § 30 affattes således:

»§ 30. Personale med pædagoguddannelse, jf. § 29, samt andet personale med relevante kvalifikationer, kan varetage understøttende undervisningsopgaver, jf. § 16 a.«

69. I § 33 indsættes efter *stk. 7* som *stk. 8 og 9*:

»*Stk. 8.* Efter anmodning fra forældrene, jf. § 54, kan skolens leder tillade, at en elev på 7.-9. klassetrin delvist opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i fag inden for folkeskolens fagrække i den kommunale ungdomsskole.

Stk. 9. Efter anmodning fra forældrene, jf. § 54, kan skolens leder tillade, at en elev i begrænset omfang opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i den kommunale musikskole eller ved eliteidrætsudøvelse i en idrætsforening.«

70. I § 34, *stk. 3, 1. pkt.*, og § 40, *stk. 5, 1. pkt.*, ændres »§ 25, stk. 7« til »§ 25, stk. 3«.

71. I § 36, *stk. 2, 2. pkt.*, og § 40, *stk. 4, 1. pkt.*, ændres »§ 5, stk. 8« til: »§ 5, stk. 7«.

72. I § 36, *stk. 7, 1. pkt.*, § 50, *stk. 2, 1. pkt.*, og § 50, *stk. 3*, ændres »§ 3, stk. 5« til »§ 3, stk. 7«.

73. I § 40, *stk. 2, nr. 2, 1. pkt.*, ændres »undervisning i fritiden efter § 3, stk. 4, og skolefritidsordningen efter § 3, stk. 5« til: »undervisning i fritiden efter § 3, stk. 6, og skolefritidsordningen efter § 3, stk. 7«.

74. I § 40, *stk. 2, nr. 5*, og § 40, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres »§ 5, stk. 5« til »§ 5, stk. 4«.

75. I § 40, *stk. 2, nr. 6*, ændres »§ 3, stk. 6 og 7« til »§ 3, stk. 8 og 9«.

76. I § 40, *stk. 6*, ændres »ledere og lærere« til: »ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a,«.

77. I § 40 indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at lærerne i kommunens skolevæsen har undervisningskompetence fra læreruddannelsen eller tilsvarende faglig kompetence i de fag, som de underviser i (kompetencedækning). Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde fravige 1. pkt.«

78. I § 41, stk. 1, nr. 2, ændres »§ 42, stk. 3« til: »§ 42, stk. 4«.

79. § 42, stk. 1, affattes således:

»Ved hver skole oprettes en skolebestyrelse. Kommunalbestyrelsen træffer efter indhentet udtalelse fra de berørte skolebestyrelser beslutning om skolebestyrelsens sammensætning. Skolebestyrelsen skal bestå af følgende:

- 1) Et flertal af repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen. Herunder gælder følgende:
 - a) Hvis skolen har undervisning på flere afdelinger, skal der vælges mindst 1 forældrerepræsentant for hver afdeling.
 - b) Hvis flere skoler har fælles leder og fælles bestyrelse, jf. § 24, stk. 3, skal der vælges mindst 1 forældrerepræsentant fra hver af de deltagende skoler.
 - c) Hvis skolen omfatter specialklasser på mindst 3 klassetrin, skal forældrerepræsentationen for specialklasserne udgøre mindst 1.
- 2) Mindst 2 repræsentanter for lærerne og de øvrige medarbejdere valgt af og blandt medarbejdere på skolen.
- 3) Mindst 2 repræsentanter for eleverne valgt af og blandt elever på skolen, jf. dog stk. 3.«

80. I § 42 indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at op til to pladser i skolebestyrelsen skal tildeles repræsentanter fra det lokale erhvervsliv, lokale ungdomsuddannelsesinstitutioner eller lokale foreninger.«

Stk. 2-11 bliver herefter stk. 3-12.

81. § 42, stk. 6, som bliver stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Skolens leder og dennes stedfortræder varetager bestyrelsens sekretærfunktioner og deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at de daglige ledere af afdelinger på skolen og af skolens skolefritidsordning kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at en eventuel daglig leder af et dagtilbud eller fritidshjem og en ungdomsskole, som har fælles ledelse med en folkeskole, jf. §§ 24 a og 24 b, kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.«

82. I § 42, stk. 8, som bliver stk. 9, ændres »stk. 9« til: »stk. 10 og 13« og »stk. 11« til: »stk. 12«.

83. I § 42, stk. 9, som bliver stk. 10, og to steder i § 42, stk. 11, som bliver stk. 12, ændres »stk. 8, 1. pkt.« til: »stk. 9, 1. pkt.«

84. I § 42, stk. 11, som bliver stk. 12, indsættes som 1. pkt.:

»Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at valgperioden er 2 år for forældrerepræsentanter ved skoler, der alene har 7. klasse og højere klassetrin. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for de forældrerepræsentanter, der vælges, jf. § 42, stk. 1, litra a, fra afdelinger, der alene har 7. klasse og højere klassetrin.«

85. Efter § 42, stk. 11, som bliver stk. 12 indsættes som *stk. 13*:

»*Stk. 13.* Hvis kommunalbestyrelsen i valgperioden træffer beslutning om oprettelse af en fælles bestyrelse mellem flere folkeskoler, jf. § 24, stk. 3, mellem en folkeskole og et dagtilbud, jf. § 24 a, eller mellem en folkeskole og en ungdomsskole, jf. § 24 b, afgår de valgte skolebestyrelsesmedlemmer på det tidspunkt, hvor den nyvalgte fælles bestyrelse i henhold til kommunalbestyrelsens beslutning skal tiltræde for resten af den afgående bestyrelses valgperiode.«

86. § 43, stk. 1 og 2, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen fastsætter efter godkendelse af de berørte skolebestyrelser regler om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen.

Stk. 2. En forældrerepræsentant mister sin valgbarhed, når barnet optages i en af de skoler, der er nævnt i § 33, stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om valg ved skoler, der oprettes i valgperioden, forskudte valg, valget og valgbarhed samt om muligheden for fritagelse for valg og for medlemskab i øvrigt, herunder om i hvilke tilfælde andre personer end forældremyndighedens indehavere kan være valgbare og valgberettigede.«

87. I § 44, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »specialundervisning på skolen«: », holddannelse« og »§ 5, stk. 5« ændres til »§ 5, stk. 4«.

88. I § 44, stk. 2, indsættes efter som nyt nummer:

»2) adgangen til at opfylde undervisningspligten ved eliteidrætsudøvelse i en idrætsforening, jf. § 33, stk. 9,«.

Nr. 2-6 bliver herefter nr. 3-7.

89. § 44, stk. 2, nr. 2, som bliver nr. 3, affattes således:

»3) samarbejdet mellem skole og hjem, herunder om forældrenes ansvar i samarbejdet,«.

90. I § 44, stk. 5, og § 50, stk. 1, nr. 2, ændres »§ 3, stk. 6« til: »§ 3, stk. 8«.

91. I § 44, stk. 6, og § 50, stk. 1, nr. 3, ændres »§ 3, stk. 7« til: »§ 3, stk. 9«.

92. I § 44, stk. 7, ændres »ledere og lærere« til: »ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a«.

93. I § 45, stk. 5, 2. pkt., ændres »§ 46, stk. 2« til: »§ 46, stk. 1«.

94. § 46, stk. 1, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

95. I § 46 indsættes efter stk. 2, som bliver stk. 1, som nyt *stk. 2*:

»*Stk. 2.* På skoler med afdelingsstruktur har elever ved hver afdeling, som har 5. eller højere klassetrin, ret til at danne et afdelingselevråd.«

96. I § 47 *a, stk. 1*, ændres »§ 9, stk. 6« til: »§ 9, stk. 5«.

97. I § 50, *stk. 5*, ændres »§ 16, stk. 5« til: »§ 16 c, stk. 1«.

98. I § 50, *stk. 6*, ændres »§ 16, stk. 6« til: »§ 16 c, stk. 2«.

99. I § 51, *stk. 5*, ændres »§ 16, stk. 3, 2. pkt.« til: »§ 16, stk. 4«.

100. I § 54, *stk. 1*, ændres »§ 9, stk. 4« til »§ 9, stk. 3«.

101. I § 55, *stk. 1*, indsættes som 2. pkt.:

»Ved små skoler forstås skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 300 elever.«

102. § 55, *stk. 2*, ophæves.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

103. § 57 affattes således:

»§ 57. Rådet for Børns Læring har til opgave at følge og vurdere samt rådgive undervisningsministeren og social-, børne- og integrationsministeren om det faglige niveau og den pædagogiske udvikling i folkeskolen, ungdomsskolen og i dagtilbud samt om børnenes udbytte af undervisningen og andre læringsaktiviteter. Rådet skal endvidere vurdere skolens og dagtilbuds evne til at bidrage til at bekæmpe børns negative sociale arv, at øge integrationen af elever med anden etnisk baggrund end dansk og at inkludere elever, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte.

Stk. 2. Undervisningsministeren og social-, børne- og integrationsministeren kan forelægge spørgsmål om folkeskolen, ungdomsskolen og dagtilbud for rådet.«

104. I §§ 57 *a, stk. 1*, og 57 *c* ændres »Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling« til: »Rådet for Børns Læring«.

105. I § 57 *a, stk. 2, 1. pkt.*, ændres »3-5 personer« til: »5-7 personer«, og efter »folkeskolen« indsættes:»og dagtilbud«.

106. I § 57 *a, stk. 2, 2. pkt.*, indsættes efter »formandskabet«: », hvoraf de medlemmer, der skal repræsentere en særlig indsigt i forhold til dagtilbud, udpeges efter høring af social-, børne- og integrationsministeren«.

107. § 57 *a, stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Rådets øvrige 17 medlemmer udpeges af undervisningsministeren med et medlem efter indstilling fra hver af følgende organisationer:

- 1) KL

- 2) Skole og Forældre
- 3) Danske Skoleelever
- 4) Danmarks Lærerforening
- 5) Skolelederne
- 6) Danske Ungdomsskoleelevers Netværk
- 7) Landsforeningen for Ungdomsskoleledere
- 8) Forældrenes Landsforening
- 9) Daginstitutionernes Landsorganisation
- 10) Børne- & Ungdomspædagogernes Landsforbund
- 11) Fag og Arbejde
- 12) Lederne i Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund
- 13) Børne- og Kulturchefforeningen
- 14) Professionshøjskolernes rektorforening
- 15) Dansk Ungdoms Fællesråd
- 16) Idrættens Fællesråd
- 17) Danske Handicaporganisationer«

108. I § 57 a, stk. 4, 2. pkt., ændres »stk. 3, nr. 4« til: »stk. 3, nr. 3 og 6«.

109. I § 57 b, stk. 1, indsættes efter »Rådet«: »for Børns Læring«.

110. Som *bilag 1* til denne lov indsættes bilag 1.

§ 2

I lov om ungdomsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 8. oktober 2004, som ændret ved § 3 i lov nr. 577 af 9. juni 2006, § 8 i lov nr. 208 af 31. marts 2008, § 3 i lov nr. 479 af 23. maj 2011 og § 5 i lov nr. 565 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 2, stk. 2, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Ungdomsskolen indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med kommunens folkeskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og obligatoriske emner. Mål og rammer for samarbejderne skal indgå i kommunalbestyrelsens plan for kommunens ungdomsskolevirksomhed, jf. § 4.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

2. § 3, stk. 2, nr. 4, affattes således:

»4) Danskuddannelse for nyankomne udlændinge mellem 18 og 25 år, jf. § 10, stk. 1, nr. 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.«

3. I § 3, stk. 2, indsættes som *nr. 5*:

»5) Undervisning i folkeskolens fag og obligatoriske emner samt valgfag på 7.-10. klassetrin, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 7, og 33, stk. 8.«

4. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Efter indhentet udtalelse fra ungdomsskolebestyrelsen ved en ungdomsskole og skolebestyrelsen ved en folkeskole kan kommunalbestyrelsen beslutte, at en folkeskole og en ungdomsskole har fælles leder og fælles bestyrelse, jf. folkeskolelovens § 24 b.

Stk. 2. De opgaver, der ved denne lov er tillagt ungdomsskoleinspektøren, varetages ved fælles ledelse med en folkeskole af den fælles leder. De opgaver, der ved denne lov er tillagt ungdomsskolebestyrelsen, varetages ved fælles ledelse med en folkeskole af den fælles bestyrelse. Beslutninger, der alene har betydning for ungdomsskolens virksomhed, træffes af de medlemmer af den fælles bestyrelse, der hidrører fra ungdomsskolen.«

5. I § 5, *stk. 2*, ændres »jf. §§ 2, 3 og 7« til: »jf. §§ 2, 3, 7 og 8«.

6. I § 7, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »7-11 medlemmer« til: »minimum 7 medlemmer«.

7. I § 7, *stk. 1, 3. pkt.*, indsættes efter »I ungdomsskolebestyrelsen skal der«: »som minimum«, og *nr. 1*, ophæves.

Nr. 2 til 4 bliver herefter nr. 1 til 3.

8. I § 7, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »§ 8, stk. 5« til: »§ 8, stk. 4« og *2. pkt.* ophæves.

9. I § 7, *stk. 5*, indsættes efter »om dens nedsættelse og funktion«: »samt om valgperiode m.v.«.

10. I § 10, *stk. 1*, indsættes efter »ungdomsskoleinspektør«: », jf. dog § 4 a«.

§ 3

I lov om musik, jf. lovbekendtgørelse nr. 184 af 3. januar 2008, som ændret ved § 21 i lov nr. 1531 af 21. december 2010 og § 15 i lov nr. 458 af 8. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 *b* indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Kommunale og kommunalt støttede musikskoler skal indgå i gensidige samarbejder, herunder partnerskaber, med kommunens folkeskoler, der kan bidrage til at opfylde såvel musikskolens som folkeskolens formål og folkeskolens mål for fag og obligatoriske emner, herunder musikfaget.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

§ 4

I lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 668 af 22. juni 2011, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at sørge for det nødvendige antal pladser i fritids- og klubtilbud m.v. anses for opfyldt, når pladserne stilles til rådighed i det tidsrum, hvor kommunens elever i folkeskolen har behov herfor.«

§ 5

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 166 af 25. februar 2013, som ændret ved § 6 i lov nr. 274 af 19. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, 5. pkt., ændres »10.-klasses-prøver» til: »10.-klasseprøver».

2. I overskriften til *kapitel 2 a* og i § 8 a, stk. 1, 1.pkt., § 8 a, stk. 2, 1. pkt., § 8 a, stk. 7, 1. pkt., og § 8 c, ændres »afgangsprøver« til: »9.-klasseprøver«.

3. I § 8 a, stk. 5 og 6, ændres »afgangsprøve« til: »9.-klasseprøve«.

4. I § 8 a, stk. 7, 2. pkt., ændres »afgangsprøverne« til: »9.-klasseprøverne«.

§ 6

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 689 af 22. juni 2011, som ændret ved § 2 i lov nr. 271 af 27. marts 2012, § 3 i lov nr. 379 af 28. april 2012, § 2 i lov nr. 1350 af 21. december 2012 og § 8 i lov nr. 274 af 19. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. I overskriften til *kapitel 1 a*, i § 5 a, stk. 1 og 7, og i § 5 c ændres »afgangsprøver« til: »9.-klasseprøver«.

2. I § 5, stk. 3 og 4, ændres »afgangsprøve« til: »9.-klasseprøve«.

3. I § 5, stk. 5, ændres »afgangsprøverne« til: »9.-klasseprøverne«.

§ 7

I lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 671 af 21. juni 2010, som ændret ved § 22 i lov nr. 326 af 11. april 2012 og § 21 i lov nr. 493 af 21. maj 2013 foretages følgende ændring:

1. I § 10 b, stk. 2, og i § 10 c, stk. 2, ændres »folkeskolelovens § 9, stk. 4,« til: »folkeskolelovens § 9, stk. 3,«.

§ 8

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For elever, der i skoleåret 2014/15 begynder i 7., 8. eller 9. klasse finder de hidtil gældende vejledende timetal for tilbudsfagene tysk eller fransk fortsat anvendelse. Tilsvarende gælder for elever, der begynder i 8. klasse i forhold til geografi.

Stk. 3. § 1, nr. 103-108, træder i kraft den 1. januar 2014.

Stk. 4. § 1, nr. 79, 80, 82-84 og 86 om valg og sammensætning af skolebestyrelser træder i kraft den 1. februar 2014 med henblik på at valg af de skolebestyrelser, der skal tiltræde 1. august 2014 kan ske efter de ændrede bestemmelser herom.

Stk. 5. Folkeskolelovens § 15, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 31, træder i kraft den 1. marts 2014.

Stk. 6. Loven finder anvendelse fra skoleåret 2014/15, jf. dog stk. 7-11.

Stk. 7. For skoler, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden har etableret lektiehjælp og faglig fordybelse fra morgenstunden, finder kravet i folkeskolelovens § 16 a, stk. 4, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 34, om, at lektiehjælp skal placeres om eftermiddagen, ikke anvendelse.

Stk. 8. For skoler, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden har indsendt ansøgning efter folkeskolelovens § 15, stk. 2, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 31, finder kravet i folkeskolelovens § 16 a, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 34, ikke anvendelse.

Stk. 9. Forskolelærerinder og småbørnslærerinder, der er uddannet efter hidtil tidligere gældende lovgivningen herom, kan som hidtil i overensstemmelse med folkeskolelovens § 28, stk. 3, og § 29, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 521 af 27. maj 2013, varetage undervisning i børnehaveklassen og på 1.-4. klassetrin og i idræt, håndværk og design samt madkundskab på de øvrige klassetrin. De i 1. pkt., nævnte kan endvidere varetage opgaver i den understøttende undervisning, jf. folkeskolelovens § 30, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 68.

Stk. 10. § 1, nr. 9, finder for så vidt angår håndværk og design anvendelse fra skoleåret 2016/17. Skolerne kan dog udbyde faget fra skoleåret 2014/15.

Stk. 11. § 1, nr. 77, om kompetencedækning på 95 pct. skal været nået fra og med skoleåret 2020-21. Kommunerne skal sikre, at kompetencedækningen løbende øges, så kompetencedækningen er mindst 85 pct. i 2016 og mindst 90 pct. i 2018.

Nye timetal (minimumstimetal og vejledende timetal) for fagene											
Klassetrin	Bh.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Timetal i alt
A. Humanistiske fag											
<i>Dansk (minimumstimetal)</i>		330	300	270	210	210	210	210	210	210	2160
Engelsk (vejledende timetal)		30	30	60	60	90	90	90	90	90	630
2. fremmedsprog (vejledende timetal)						30	60	90	90	90	360
<i>Historie (minimumstimetal)</i>				30	60	60	60	60	60	30	360
Kristendomskundskab (vejledende timetal)		60	30	30	30	30	60		30	30	300
Samfundsfag (vejledende timetal)									60	60	120
B. Naturfag											
<i>Matematik (minimumstimetal)</i>		150	150	150	150	150	150	150	150	150	1.350
Natur/teknik (vejledende timetal)		30	60	60	90	60	60				360
Geografi (vejledende timetal)								60	30	30	120
Biologi (vejledende timetal)								60	60	30	150
Fysik/kemi (vejledende timetal)								60	60	90	210
C. Praktiske/musiske fag											
Idræt (vejledende timetal)		60	60	60	90	90	90	60	60	60	630
Musik (vejledende timetal)		60	60	60	60	60	30				330
Billedkunst (vejledende timetal)		30	60	60	60	30					240
Håndværk og design samt madkundskab (vejledende timetal)					90	120	120	60			390
D. Valgfag (vejledende timetal)								60	60	60	180
E. Årligt minimumstimetal pr. klassetrin	600	750	750	780	900	930	930	960	960	930	7.890 ekskl. bh./ 8.490 inkl. bh.

Note: Timetallene er angivet i klokketimer á 60 minutter og uden pauser.

Note: Specialpædagogisk støtte (specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand), jf. folkeskolelovens § 3, stk. 2, 2. pkt., til elever, der ikke går på en specialskole eller i en specialklasse; fritidsundervisning efter folkeskolelovens § 3, stk. 4; supplerende undervisning i obligatoriske fag efter folkeskolelovens § 5, stk. 5; supplerende undervisning eller anden faglig støtte efter lovens § 5, stk. 6, jf. § 3 a, 1. pkt.; samt undervisning i dansk som andetsprog og modersmålsundervisning efter folkeskolelovens § 5, stk. 7, vedrører den enkelte elev og omfattes derfor ikke af minimumstimetallene og de vejledende timetal, der gives til klassen som sådan.

Note: Minimumstimetal er markeret med kursiv.«

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	19
1.1. Lovforslagets hovedpunkter	20
2. Lovforslagets indhold	21
2.1. En længere og mere varieret skoledag	21
2.1.1. Mere undervisning i fagene	23
2.1.2. Understøttende undervisning	23
2.1.3. Bevægelse	24
2.1.4. Lektiehjælp og faglig fordybelse	24
2.1.5. Den åbne skole	24
2.2. Bedre udskoling og overgang til ungdomsuddannelser	25
2.2.1. Bedre mulighed for valgfag	25
2.2.2. Eliteklasser i idræt	26
2.2.3. Afsluttende prøve i faget idræt	26
2.2.4. Fornyelse af folkeskolens afgangsprøver	26
2.3. Forældreansvar	27
2.4. Kvalifikationskrav i folkeskolen	28
2.4.1. Nærmere om permanentgørelse og afgrænsning af skolestartforsøgene	29
2.5. Mål om fuld kompetencedækning	30
2.6. Regelforenklinger	30
2.6.1. Enklere styring af timetal	30
2.6.2. Afskaffelse af loft over daglig undervisningstid	31
2.6.3. Fælles ledelse	31
2.6.3. Skolebestyrelser	32
2.6.4. Afdelingsselevråd	33
2.6.5. Kommunalt udviklede valgfag	33
2.6.6. Dannelse af pædagogisk råd gøres frivillig	33
2.6.7. Mere fleksible rammer om klasselærerfunktionen	33
2.4.8. Holddannelse	34
2.7. Rådet for Børns Læring	35
2.8. Lovforslagets indhold på ungdomsskoleområdet	35
2.8.1. Samarbejde om eleverne med folkeskolen	35
2.8.2. Fælles ledelse	36
2.8.3. Ungdomsskolens bestyrelse	36
2.9. Lovforslagets indhold på musikskoleområdet	37
2.10. Lovforslagets betydning for frie grundskoler	37
2.11. Lovforslagets betydning for udbud af kommunale fritids- og klubtilbud	37
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	37
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	37
5. Administrative konsekvenser for borgerne	37
6. Miljømæssige konsekvenser	37
8. Forholdet til EU-retten	38
10. Hørte myndigheder og organisationer	39
11. Sammenfattende skema	39

1. Indledning

Danmark har en god folkeskole, men den skal udvikles, så den bliver endnu bedre.

Vores folkeskole er blandt de bedste til at udvikle eleverne til aktive medborgere og til at give dem gode sociale kompetencer. Folkeskolen skal sammen med forældrene fremme elevernes alsidige udvikling og dannelse og give dem kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere.

Folkeskolen fremmer elevernes evne til at forstå og deltage i demokratiske processer. Eleverne er godt rustet til deres fremtidige liv som samfundsborgere i Danmark. Fagligt klarer de danske elever i indskolingen sig godt i både dansk og matematik. Derudover har de danske elever gode samarbejdsevner, og debatkulturen og det sociale klima på skolen og i klasserummet er generelt godt.

Men den danske folkeskole står også over for store udfordringer. Det faglige niveau – særligt i læsning og matematik – er ikke tilstrækkeligt højt. Danske skoleelever ligger omkring gennemsnittet i OECD i dansk, matematik og naturfag, når de forlader folkeskolen. Samtidig udvikler vi ikke de fagligt svage eller de fagligt stærke elevers potentiale. Mellem 15 og 17 pct. af eleverne forlader i dag folkeskolen uden tilstrækkelige læse- og matematikfærdigheder, og mange elever henvises til specialundervisning. Derudover har Danmark relativt set få fagligt stærke elever. Skal elevernes faglige niveau og dermed det faglige niveau i folkeskolen forbedres, er det centralt, at alle elever får mulighed for at udfolde deres potentiale fuldt ud, så vi kan klare os i den stigende internationale konkurrence.

For at imødegå folkeskolens udfordringer fremlagde regeringen (Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) i december 2012 sit folkeskoleudspil *Gør en god skole bedre – et fagligt løft af folkeskolen*. Med udspillet præsenterede regeringen sin vision om, at folkeskolen skal udfordre alle børn, så de bliver så dygtige, de kan.

Det fremgår af udspillet, at regeringen ønsker, at folkeskolen skal give børnene endnu bedre faglige kundskaber og de bedste muligheder for at tage en ungdomsuddannelse og klare sig godt i livet. Udbyttet af undervisningen skal ikke afhænge af, hvor man bor, eller hvem der er ens forældre. Regeringen ønsker endvidere, at folkeskolen skal udvikle børnenes personlige og sociale kompetencer og uddanne dem til engagerede medborgere i et levende demokrati. Og det skal være spændende at gå i skole. Folkeskolen skal være en skole indrettet efter nutidens børn, så de trives og kan lide at gå i skole. Lærerne skal have uddannelse og efteruddannelse, så de har stærke kompetencer i deres fag, og de skal anvende de bedste undervisningsmetoder. Lærerne skal nyde respekt og tillid.

Udspillet er udfærdiget på baggrund af en lang række danske og internationale undersøgelser, og bygger derfor i vid udstrækning på den bedst tilgængelige viden om, hvorledes der opnås gode resultater i skolen samtidig med, at trivslen og den alsidige udvikling tilgodeses.

Med udgangspunkt i udspillet har regeringen forhandlet med forligskredsen på folkeskoleområdet, som ud over regeringspartierne består af Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Forligskredsen er den 13. juni 2013 nået til enighed om en aftale om en reform af folkeskolen.

De politiske mål for reformen er,

1. at udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan,
2. at mindske betydningen af social baggrund i forhold til de faglige resultater, og
3. at tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Målene skal bidrage til at sætte en klar retning og et højt fælles ambitionsniveau for folkeskolens udvikling og sikre klare rammer for en løbende og systematisk evaluering af den undervisning, som tilbydes eleverne.

For at opfylde disse tre mål er partierne bag folkeskoleloven enige om en reform af folkeskolen baseret på tre overordnede indsatsområder, som gensidigt understøtter hinanden, og som kan bidrage til at forbedre elevernes faglige niveau. Indsatsområderne er:

- En længere og mere varieret skoledag med mere og bedre undervisning og læring
- Et kompetenceløft af lærere, pædagoger og skoleledere
- Få klare mål og regelforenklinger

Inden for rammerne af de tre indsatsområder gennemføres en bred vifte af initiativer. Dette lovforslag indeholder de initiativer i reformen, som hele forligskredsen kunne nå til enighed om, og som umiddelbart kan gennemføres ved lov.

Derudover har regeringen og regeringspartierne indgået aftale med Venstre og Dansk Folkeparti om yderligere en forlængelse af skoledagen, som ud over undervisning i fagene og en ny tid til understøttende undervisning, jf. nærmere nedenfor, vil indeholde tid til lektiehjælp og faglig fordybelse. Der fremsættes særskilt lovforslag herom i indeværende folketingssamling.

De øvrige dele af reformens tiltag kan enten gennemføres administrativt og/eller kræver forudgående udviklingsarbejder, før den endelig udformning af tiltagene kan formuleres. Disse udviklingsarbejder forventes at medføre behov for fremsættelse af endnu et lovforslag i indeværende folketingssamling.

Ud over de initiativer, som er omfattet af nærværende lovforslag, omhandler reformen initiativer vedrørende

- fokus på udvikling af undervisningen ved
 - forenkling og præcisering af Fælles Mål, herunder hvorvidt indholdet af de eksisterende kanonlister skal ændres, og udvikling af fagene,
 - it i undervisningen, og
 - oprettelse af et nationalt videncenter for historie og kulturarv,
- afdækning af, hvordan afgangsprøverne får øget betydning, herunder en vurdering af, om det kan ske ved indførelse af karakterniveau, optagelsessamtaler e.l.
- bedre undervisningsmiljø,
- ro og klasseledelse,
- kompetenceudvikling af lærere, pædagoger og ledere i folkeskolen,
- skoleudvikling og basering af undervisningen på viden og forskningsresultater,
- få klare mål for folkeskolen, og
- styrket grundlag for opfølgning ved udvikling af kvalitetsrapporter og elevplaner.

1.1. Lovforslagets hovedpunkter

Som anført ovenfor indeholder dette lovforslag de forslag fra reformen, som kræver lovændring, og som umiddelbart kan gennemføres.

Lovforslaget indeholder først og fremmest forslag om en længere og mere varieret skoledag med øget undervisningstid og nye og mere varierede undervisningsformer. Den længere og mere varierede skoledag skal give skolerne mere tid til undervisning via flere timer til undervisning i fagene og ved indførelse af en ny tid til understøttende undervisning. Dette giver kommunerne lokal frihed til at sikre, at en række opgaver, som understøtter undervisningen i fagene, kan tilrettelægges på nye og bedre måder. Det gælder både inden for de enkelte fag og på tværs af fagene.

Ved lovforslaget indføres skoledage svarende til 30 ugentlige timer for børnehaveklassen til 3. klasse, 33 timer for 4. til 6. klasse og 35 timer for 7. til 9. klasse.

Med de ekstra timer skal antallet af undervisningstimer i først og fremmest dansk og matematik øges, men der skal også gives flere timer i fremmedsprog og natur/teknik. Derudover styrkes de praktiske/musiske fag, bl.a. ved indførelse af de nye fag håndværk og design samt madkundskab.

Den nye tid til understøttende undervisning skal supplere og understøtte undervisningen i fagene i den del af skoledagen, som ligger ud over undervisningen i fag og obligatoriske emner. Den understøttende undervisning skal anvendes både til opgaver, der har et direkte fagrelateret indhold, og til opgaver, der sigter bredere på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Den længere tid i skolen gør det endvidere muligt at sikre, at alle børn er fysisk aktive og får bevæget sig hver dag, og at alle børn får tilbud om lektiehjælp. Tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse lægges efter

lovforslaget inden for skoledagen, men det vil være frivilligt for eleverne, om de vil deltage heri, eller om de vil holde fri.

Samtidig gives der bedre mulighed for at inddrage pædagoger og øvrigt pædagogisk personale i skoledagen, ligesom der indføres en forpligtelse for folkeskoler til at åbne sig over for lokalsamfundet, herunder forenings-, kultur og idrætslivet samt musikskoler og ungdomsskoler.

Den længere og mere varierede skoledag vil også omfatte de segregerede specialundervisningstilbud. Derfor tages der med lovforslaget højde for, at skoledagen skal kunne tilrettelægges fleksibelt, så den skaber gode og sikre rammer om elever med særlige behov, herunder ved, at der i særlige tilfælde kunne gives dispensation til, at nogle klasser på en skole kan have en kortere skoledag mod til gengæld at have flere timer med to voksne i klassen i undervisningen i fagene.

Lovforslaget indeholder endvidere flere af de initiativer i reformen, som skal forbedre udskolingen og overgangen til ungdomsuddannelsen. Lovforslaget indebærer således bedre mulighed for valgfag, mulighed for oprettelse af eliteklasser i idræt, en ny prøve i idræt, en fornyelse af afgangsprøverne og ændringer vedrørende afgangsbrevet fra folkeskolen.

Et enkelt af reformens tiltag i retning af styrket forældresamarbejde og elevinddragelse er endvidere omfattet af lovforslaget, hvorefter skolebestyrelsens principper for samarbejdet mellem skole og hjem fremover også skal omfatte principper for forældrenes ansvar i samarbejdet.

Tilsvarende er et af reformens tiltag i retning af kompetenceudvikling af lærere, pædagoger og ledere omfattet af lovforslaget, hvorved der i folkeskoleloven indskrives en målsætning om fuld kompetencedækning i forhold til undervisningen i fag og obligatoriske emner.

Lovforslaget indeholder desuden langt de fleste af reformens regelforenklingsforslag, som skal give kommunerne større frihed til at tilrettelægge arbejdet i folkeskolen efter lokale prioriteringer, ønsker og behov. Regelforenklingerne skal endvidere frigøre tid i kommuner og på skoler til at rette yderligere fokus på den faglige udvikling af folkeskolen og elevernes læring.

Nogle af regelforenklingerne har en tæt sammenhæng med indførelsen af en længere og mere varieret skoledag. Det drejer sig om forslagene til en enklere styring af timetal, ændring af de krav til uddannelseskvalifikationer, som stilles til personalet på landets folkeskoler, og lempelse af holddannelsesreglerne.

De øvrige forslag er direkte begrundet i ønsket om regelforenklings og øget lokal frihed. Det gælder for så vidt angår forslag til yderligere adgang til fælles ledelse på tværs af flere folkeskoler og mellem folkeskoler og ungdomsskoler. Med samme begrundelse foreslås mere fleksible regler til fastsættelse af regler for valg af skolebestyrelser. Derudover foreslås øget lokal frihed for så vidt angår valgfag, nedsættelse af pædagogiske råd på skolerne og anvendelse af klasselærerfunktionen.

2. Lovforslagets indhold

2.1. En længere og mere varieret skoledag

Gældende regler

Reguleringen af indholdet i den danske folkeskole tager udgangspunkt i en fagopdelt undervisning. Folkeskoleloven indeholder således en række regler om fagrækken, hvis nærmere indhold og mål er beskrevet ved trin- og slutmål for de enkelte fag i Fælles Mål. Fagrækken er opdelt i en humanistisk, praktisk/musisk og en naturfaglig blok, hvortil der er fastsat minimumstimetal for tre år ad gangen for henholdsvis indskoling, mellemtrin og udskoling. Derudover er der fastsat minimumstimetal for fagene dansk, matematik og historie på udvalgte klassetrin for tre år ad gangen samt vejledende timetal for de enkelte fag. Alt hvad der foregår i folkeskolen, karakteriseres således som udgangspunkt som undervisning, der er opdelt på fag og obligatoriske emner, som skal varetages af en lærer i en klasse.

I dag udgør det vejledende timetal for et helt skoleforløb 8.070 timer (svarende til 10.760 lektioner á 45 minutter), som ved bekendtgørelsen om undervisningstimetal er fordelt på klassetrin og fag.

De faktiske undervisningstimetal i folkeskolen er faldet med 94 timer siden skoleåret 2006/2007, hvad der svarer til, at hver elev har mistet ca. en måneds undervisning af det samlede folkeskoleforløb. Dermed er der behov for mere fokus på antallet af undervisningstimer i folkeskolen.

Samtidig bruger danske elever relativt mange timer i fritidstilbud og relativt lidt tid i skolen. Bevægelse samt praktiske og kreative læringsformer har ofte ikke en direkte sammenhæng til elevernes skoledag. Næsten 90 pct. af eleverne i indskoling går i fritidstilbud efter skoletid, men der er en social skævhed i, hvem der benytter fritidstilbud om eftermiddagen. Børn med anden etnisk baggrund end dansk og lav forældreindkomst benytter tilbuddene i mindre grad end etnisk danske børn med høj forældreindkomst.

Folkeskoleloven indeholder ingen regler om inddragelse af det lokale folkeoplysnings-, kultur-, idræts- og foreningsliv mv. i skolen, og der er ingen hjemmel til at lade musikskolelærere, ungdomsskolelærere, frivillige eller andre forestå undervisningen på skolen. Skolen kan alene i samarbejde med lokalsamfundets folkeoplysnings- og foreningsliv, det frivillige børne- og ungdomsarbejde samt andre kredse af interesserede borgere medvirke til eller forestå og koordinere kulturcenteraktiviteter.

Den foreslåede ordning

Aftaleparterne er enige om, at alle elever skal have en længere og mere varieret skoledag med øget undervisningstid og nye og varierede undervisningsformer. Den længere og mere varierede skoledag skal give skolerne mere tid til undervisning via flere fagopdelte timer og via en ny tid til understøttende undervisning. Dette giver kommunerne lokal frihed til at sikre, at en række opgaver, som understøtter den fagopdelte undervisning, kan tilrettelægges på nye og bedre måder. Det gælder både inden for de enkelte fag og på tværs af fagene.

Samlet set giver det bedre muligheder for at styrke den faglige fordybelse i klasseundervisningen, samtidig med at der i den nye understøttende undervisning kan arbejdes med en række elementer, der har betydning for elevernes faglige færdigheder, læring, motivation og trivsel. Det drejer sig bl.a. om varierede og differentierede læringsformer, der udfordrer både fagligt stærke og fagligt svage elever. Det kan være praktiske og anvendelsesorienterede undervisningsformer, der åbner skolen mod den omgivende verden. Derudover kan det vedrøre tilegnelse af viden, innovation, entreprenørskab og kreativitet, der gør eleverne i stand til og giver dem forståelse for at omsætte viden til produkter af værdi for andre. Der kan endvidere være tale om understøttende læringsaktiviteter, der har til formål at udvikle elevernes undervisningsparathed ved at arbejde med deres sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Målet om at styrke elevernes læring og dermed folkeskolens faglige niveau skal afspejles i et øget ambitionsniveau for undervisningen og elevernes faglige niveau på forskellige klassetrin, herunder særligt i dansk og matematik. Via mere og bedre undervisning skal eleverne på sigt kunne det samme i 8. klasse, som de i dag kan i 9. klasse.

Den længere tid i skolen gør det endvidere muligt at sikre, at alle børn er fysisk aktive og får bevæget sig hver dag, og at alle børn får tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse.

Der skal skabes nye og bedre muligheder for at inddrage pædagoger og øvrigt personale til at støtte og supplere lærerne med andre relevante kvalifikationer i skoledagen, jf. afsnit xx.

Med lovforslaget fastlægges en årsnorm for hvert klassetrin, som svarer til en gennemsnitlig skoleuge på 30 timer i børnehaveklassen til 3. klasse, 33 timer for 4. til 6. klasse og 35 timer for 7. til 9. klasse. Det er obligatorisk for skolerne at tilbyde lektiehjælp og faglig fordybelse inden for undervisningstiden, hvorimod det er frivilligt for eleverne at deltage i. Det betyder, at den obligatoriske del af elevernes undervisningstid reduceres med to, tre og to timer henholdsvis i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling. Fravælges tilbuddet om lektiehjælp og faglig fordybelse, bliver skoledagen på de tre trin i grundskolen således alene på henholdsvis 28, 30 og 33 ugentlige timer i gennemsnit.

Det gældende loft for antallet af daglige undervisningstimer i indskoling på maksimalt syv timer erstattes med lovforslaget af en bestemmelse om, at en skoleuge ikke må overstige en årsnorm svarende til gennemsnitligt 35 timer om ugen. Derudover indsættes en bestemmelse om, at kommuner og skoler kan ansøge Undervisningsministeriet om dispensation fra denne regel. Dispensation gives, hvis der foreligger pædagogiske grunde.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 31 (§ 15).

Der fastsættes endvidere et minimumstimental for det samlede antal årlige undervisningstimer i fagene. Differencen mellem den tid, skolen bruger på undervisning i fagene, og det fastsatte minimum for den samlede undervisningstid, anvendes til den nye tid til understøttende undervisning. Der fastsættes ikke et minimumstimental for denne tid.

Der fastsættes et minimumstimetal for antallet af årlige undervisningstimer i dansk og matematik på alle klassetrin og i historie på 3. til 9. klassetrin.

Der fastlægges vejledende timetal for undervisningen på hvert klassetrin i de enkelte, øvrige fag.

For nærmere herom henvises til afsnit 2.6.1. samt lovforslagets § 1, nr. 33 (§ 16) og bemærkningerne hertil.

2.1.1. Mere undervisning i fagene

Minimumstimetallet for undervisningstimerne for 1.-9. klassetrin foreslås forhøjet, så summen af de nuværende vejledende timetal i hvert fag for hvert klassetrin udgør det nye minimumstimetal for hvert klassetrin.

Dansk og matematik foreslås styrket på 4. til 9. klassetrin ved at tildele begge fag et øget timetal, der svarer til en ekstra ugentlig lektion i forhold til det nuværende vejledende timetal, det vil sige en forøgelse i forhold til det gældende vejledende timetal på 30 årlige undervisningstimer i hvert fag. Forøgelse af timetallet udmøntes ved, at der fastsættes et samlet bindende minimumstimetal for hvert af fagene dansk og matematik på hvert af klassetrinene 4.-9. på henholdsvis 210 og 150 timer á 60 minutter pr. klassetrin. Hensigten med at styrke timetallet i disse to grundlæggende fag er at give mere tid til fordybelse og anvendelse af varierende undervisningsformer, hvor alle elever – både de, der lærer langsommere, og de, der lærer hurtigere – kan få et større udbytte af undervisningen.

For at hæve kvaliteten i dansk- og matematiktimerne afsættes der endvidere midler til et treårigt forsøgs- og udviklingsprojekt, som skal udvikle nye undervisningsmetoder til dansk og matematik, der udfordrer alle børn og gør undervisningen mere relevant. For at sikre en tidligere indsats for ordblinde og talblinde elever, skal der derudover bl.a. udvikles en test til talblindhed til brug for skolerne, ligesom der i 2015 vil blive en ordblindetest tilgængelig for indskolingselever.

Undervisningen i fremmedsprog skal styrkes. Den stigende internationalisering og børnenes tidlige udsyn til andre lande stiller krav om øgede sprogkundskaber – ikke mindst i engelsk. Derfor skal eleverne have mere undervisning i fremmedsprog.

Når man skal begå sig i en global verden, er det i stigende grad vigtigt at kunne beherske engelsk. Langt de fleste børn møder allerede engelsk i en tidlig alder og er motiverede for at lære sproget. Derfor foreslås indført engelsk fra 1. klasse. Der sker en nettoforøgelse af fagets timetal over skoleforløbet i forhold til det nuværende vejledende timetal med det, der svarer til en ugentlig lektion på henholdsvis 1. og 2. klassetrin. Desuden fremrykkes andet fremmedsprog til 5. klasse og gøres obligatorisk. Fremrykningen skal forberede elevernes valg af enten tysk eller fransk som tilbudsfag i 7. klasse, og tilbudsfag i 7.-9. klasse omdøbes til ”2. fremmedsprog”.

Endvidere vil det generelt være muligt for eleverne at vælge et tredje fremmedsprog som valgfag. Dette kan være tysk, fransk, spansk eller et andet fremmedsprog, som skolerne vælger at tilbyde.

Natur/teknik er et vigtigt dannelsesområde for alle elever – ikke blot dem, som vil være ingeniører, men i lige så høj grad også for dem, som vil være mekanikere, håndværkere eller social- og sundhedshjælpere. Derfor forhøjes det vejledende timetal i natur/teknik i 2. og 4. klasse med én lektion om ugen.

De praktiske/musiske fag skal bidrage til at understøtte den faglige udvikling og folkeskolens øvrige fag, herunder særligt dansk og matematik. Derfor indføres det nye fag håndværk og design, som erstatter sløjd og håndarbejde og desuden indgår i valgfagsrækken. Samtidig prioriteres faget højere tidligt i skoleforløbet, idet én lektion om ugen efter det vejledende timetal for håndværk og design rykkes fra 7. til 4. klasse. Derudover forhøjes det vejledende timetal for musik i 1. og 5. klasse. Endelig moderniseres hjemkundskab og ændrer navn til madkundskab.

Der henvises til bilag 1, som foreslås optaget som bilag til loven samt lovforslagets § 1, nr. 7-11 (§ 5, stk. 2-4).

2.1.2. Understøttende undervisning

Med den foreslåede understøttende undervisning indføres et nyt element i skoledagen i form af forskellige forløb og læringsaktiviteter mv., der ligger ud over undervisningen i fag og obligatoriske emner, men som skal spille sammen med og støtte op om undervisningen i forhold til at realisere folkeskolens formål samt i Fælles Mål for folkeskolens fag og emner. Den understøttende undervisning skal således anvendes både til

opgaver, der har et direkte fagrelateret indhold, herunder i forhold til de obligatoriske emner, og til opgaver, der sigter bredere på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Hensigten med den undervisning, der foregår i den øvrige del af skoledagen er at bidrage til at hæve det faglige niveau i folkeskolen og give eleverne lejlighed til i højere grad end i dag at lære på flere forskellige måder og arbejde med og blive anerkendt for et bredere udsnit af deres evner og interesser, herunder gennem en højere grad af kobling af teori og praksis og undervisning, der tager udgangspunkt i virkelighedsnære problemstillinger, der opleves relevante og interessante af eleverne. Den understøttende undervisning skal desuden supplere og understøtte den fagopdelte undervisning i fagene ved at give eleverne tid til at afprøve, træne og repetere de færdigheder og kompetencer, de tilegner sig i den fagopdelte undervisning i fagene.

Den understøttende undervisning vil kunne varetages af både lærere, pædagoger og personale med andre relevante kvalifikationer, og samarbejdet mellem de forskellige faggrupper vil være centralt i varetagelse af denne tid. Pædagogernes kompetencer vil fx særligt kunne være relevante i forbindelse med varetagelsen af aktiviteter vedrørende elevernes alsidige udvikling og deres trivsel. For at sikre kvaliteten af den understøttende undervisning varetages tiden i et samarbejde mellem lærere, pædagoger og personale med andre relevante kompetencer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 34 (§ 16 a).

Efter lovforslaget kan kommunerne og den enkelte skole beslutte at konvertere den nye tid til understøttende undervisning til undervisningstimer i fagene. Samtidig gives kommunerne mulighed for at give skolerne dispensation til at nedskalere omfanget af tiden til understøttende undervisning, hvis de samtidig øger antallet af timer med to voksne i klassen i undervisningen i fagene, herunder særligt dansk og matematik. Denne mulighed skal understøtte elevernes faglige udvikling og større undervisningsdifferentiering. Dispensationsmuligheden gælder efter lovforslaget for indskoling og for klasser med særlige udfordringer på øvrige klassetrin.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 34 (§ 16 b).

2.1.3. *Bevægelse*

Det foreslås, at motion og bevægelse på alle folkeskolens klassetrin skal indgå i et omfang, der i gennemsnit svarer til ca. 45 minutter dagligt i løbet af den længere og varierede skoledag. Det skal medvirke til at fremme sundhed hos børn og unge og understøtte motivation og læring i skolens fag. Motion og bevægelse kan både indgå i den fagopdelte undervisning, herunder idræt, og i den understøttende undervisning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 32 (§ 15 a).

2.1.4. *Lektiehjælp og faglig fordybelse*

Tiden til faglig fordybelse og tilbud om lektiehjælp mv. skal have fokus på at styrke elevernes faglige niveau ved bl.a. at tilbyde eleverne faglig træning, faglige udfordringer eller turboforløb, som er tilpasset deres niveau og behov. Skolerne pålægges at udbyde lektiehjælp og faglig fordybelse i gennemsnitligt to, tre og to ugentlige timer, i henholdsvis indskoling, mellemtrin og udskoling. Tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse lægges efter lovforslaget inden for skoledagen i tiden til den understøttende undervisning. Det vil imidlertid være frivilligt for eleverne, om de ønsker at deltage i dette tilbud. Af denne årsag skal timerne til lektiehjælp og faglig fordybelse placeres om eftermiddagen i ydertimerne, således at det obligatoriske timetal for eleverne reduceres med henholdsvis to, tre og to timer om ugen i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling, hvis tilbuddet om lektiehjælp og faglig fordybelse fravælges. Dermed bliver den obligatoriske del af elevernes undervisningstid henholdsvis 28, 30 og 33 timer om ugen i gennemsnit. Tilbuddet om lektiehjælp kan til- og fravælges på daglig basis uden forudgående advisering.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 34 (§ 16 a, stk. 4).

2.1.5. *Den åbne skole*

Skolerne skal i højere grad åbne sig over for det omgivende samfund. Der skal skabes en større inddragelse af det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv i skolen, ved at kommunerne forpligtes til at sikre et samarbejde.

Herudover forpligtes folkeskolen og de kommunale musik-, kunst- og kulturskoler til et gensidigt samarbejde. Det vil dog være op til den enkelte skoleledelse at beslutte, hvordan disse samarbejder udmøntes i praksis.

Udover folkeskolens fag og formål generelt skal dette samarbejde fremme den lokale sammenhængskraft og bidrage til, at eleverne i højere grad stifter bekendtskab med foreningslivet og de muligheder, som foreningslivet rummer.

Skolelederen kan give konkret tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i musikundervisning på den kommunale musikskole eller eliteidrætsudøvelse i en sportsforening, fx i stedet for valgfagstimerne. Skolebestyrelsen kan fastsætte principper om denne adgang til at få fri til eliteidrætstræning.

Skolelederen kan endvidere give tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i ungdomsskolen i fag, der findes inden for folkeskolens fagrække.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 (§ 3, stk. 4 og 5) og 69 (§ 33, stk. 8 og 9), § 2, nr. 1 (§ 2, stk. 3) og 3 (§ 3, stk. 2, nr. 5) samt § 3, nr. 1 (§ 3 b, stk. 3).

2.2. Bedre udskoling og overgang til ungdomsuddannelser

2.2.1. Bedre mulighed for valgfag

Gældende regler

I dag har eleverne mulighed for at vælge valgfag på 8. og 9. klassetrin. Eleverne er ikke forpligtet til at vælge et valgfag, men på 8. og 9. klassetrin er det obligatorisk for eleverne at vælge enten et tilbudsfag eller et valgfag. En klasse kan ikke ombrydes på grundlag af elevernes valg af valgfag og tilbudsfag. Det følger endvidere af princippet om den udelte skole, at deling i klasser af elever efter standpunkt, evner og øvrige forudsætninger ikke kan finde sted.

Den foreslåede ordning

For at imødekomme de ældste elevers forskellige interesser og forudsætninger og øge deres motivation fremrykkes valgfag fra 8. klasse til 7. klasse med to ugentlige lektioner som vejledende timetal, og valgfag gøres samtidig obligatorisk. Eleverne fra 7. klasse får således mulighed for at vælge de samme valgfag, som i dag kan vælges fra 8. klasse. Derudover gives der mulighed for at foretage ny klassedeling på grundlag af valget af fag, hvilket til sammen vil give kommunerne bedre mulighed for at arbejde med udskolingslinjer, herunder profillinjer, og toninger af udskolingen. Der brydes ikke med princippet om den udelte skole, hvor efter deling i klasser af elever efter standpunkt, evner og øvrige forudsætninger ikke kan finde sted.

Der åbnes endvidere for, at kommunalbestyrelsen kan godkende, at der tilbydes undervisning i valgfag, der ligger ud over de valgfag, der findes Fælles Mål for, og som ikke nødvendigvis er hverken praktisk eller kunstnerisk betonedede fag. Dermed kan elever få fx valgfag om astronomi, metal/teknologiværksted og udformningen af hjemmesider eller tone undervisningen i udskolingen ved hjælp af valgfagspakker ud fra temaer som fx innovation og naturfag.

Der udarbejdes som led i arbejdet med præciseringen og forenklingen af Fælles Mål et koncept for etableringen af nye valgfag i kommunerne. Det vil være i form af standarder for, hvordan mål og indhold for faget skal beskrives, som kommunerne skal følge ved indførelsen af nye valgfag. Herved sikres det, at kommunerne gennemgår en række overvejelser i forbindelse med etableringen af nye valgfag, herunder formål, faglig progression, muligheder for praktisk gennemførelse mv. De nye valgfag godkendes af kommunalbestyrelsen.

Kommuner og skoler får endvidere mulighed for at udbyde de fag, der i dag er mulighed for at udbyde på 10. klassetrin, jf. folkeskolelovens § 19 d, stk. 4, nr. 5-12, og som der allerede er udarbejdet Fælles Mål for. Det drejer sig bl.a. om fag som ”Produktudvikling og formgivning”, ”Iværksætter” og ”Teknologi og kommunikation”.

Endelig ændres den nuværende obligatoriske projektopgave i 9. klasse, så der fremover stilles krav om, at valgfag, der ikke indgår i prøverækken, men som eleven undervises i, skal indgå i projektopgaven. Denne ændring kræver ikke lovændring.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 16-19 (§ 9).

2.2.2. Eliteklasser i idræt

Gældende regler

Efter de gældende regler er der ikke hjemmel til at oprette særlige eliteidrætsklasser, hvor der sker optagelse af elever på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau.

Folkeskolelovens regler om frit skolevalg og klassedannelse, herunder princippet om den udelte enhedsskole indebærer, at børn har ret til at blive optaget i en hvilken som helst folkeskole, de måtte ønske, hvis der er ledige pladser. Hvis der er flere ansøgere til en skole end ledige pladser, skal de ledige pladser fordeles mellem ansøgerne efter objektive kriterier, som på forhånd er fastsat af kommunalbestyrelsen. Optagelse kan ikke afslås på baggrund af en subjektiv (pædagogisk) vurdering eller optagelsesprøve. Opdeling i klasser af elever efter standpunkt, evner og øvrige forudsætninger må ikke finde sted.

For at give elever med talent inden for en række idrætsgrene mulighed for at kombinere elitetræning og skolegang på en hensigtsmæssig måde har Undervisningsministeriet godkendt forsøg med optagelseskrav til eliteidrætsklasser i en række kommuner. De deltagende skoler har kunnet optage og inddele elever i eliteidrætsklasser på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau.

Den foreslåede ordning

Skolen skal udfordre og udvikle alle elever, også de elever, der har et særligt sportsligt talent. Det foreslås derfor, at det gøres muligt at oprette særlige eliteklasser i idræt i 7.-10. klasse, så undervisningen tilrettelægges, så den understøtter elevernes talent og giver dem de bedst mulige rammer til at kunne træne. Elever optages i de særlige klasser på baggrund af deres sportslige niveau.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 60 (§ 25, stk. 4).

Det bemærkes, at aftaleparterne ligeledes er enige om, at kommuner, der ønsker det, efter ansøgning til Undervisningsministeriet kan få godkendt forsøg med at oprette særlige talentklasser i musik.

2.2.3. Afsluttende prøve i faget idræt

Gældende regler

Undervisningen i 1.-9. klasse gives inden for tre fagblokke, hvor idræt indgår i den praktiske/musiske fagblok og er obligatorisk på alle klassetrin. Der aflægges hverken prøve eller gives standpunktskarakterer i faget idræt. Der gives derimod en udtalelse mindst to gange om året på 8. og 9. klassetrin. Den sidste udtalelse skal gives umiddelbart før afslutningen af undervisningen i faget og skal udtrykke elevens faglige standpunkt på dette tidspunkt.

Formålet med undervisningen i idræt er ifølge Fælles Mål, at eleverne gennem alsidige idrætslige læringsforløb, oplevelser, erfaringer og refleksioner opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der medfører kropslig og almen udvikling.

Den foreslåede ordning

For at styrke idrætsfagets status og øge elevernes faglige udbytte af undervisningen foreslås det, at faget idræt placeres i rækken af prøvefag, således at der kan gennemføres prøve i idræt for elever på 9. klassetrin. Prøven i idræt tilføjes rækken af udtræksfag, således at det samlede antal prøver, som den enkelte elev skal aflægge, forbliver uændret.

Den udtalelse, der i dag gives i faget idræt, erstattes fremover af standpunktskarakterer i faget.

Det er hensigten, at eleverne ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin skal udarbejde et oplæg, som danner grundlag for en mundtlig/praktisk prøve. Ved prøven skal elevernes gennem oplæg, dialog og praktiske øvelser demonstrere tilegnede kundskaber og færdigheder i faget.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 25-28 (§ 14, stk. 1 og 2).

2.2.4. Fornyelse af folkeskolens afgangsprøver

Gældende regler

Hver elev skal i dag i 9. klasse aflægge to prøver i faget dansk og en prøve i hvert af fagene matematik, engelsk og fysik/kemi, som aflægges som bundne prøver. Herudover skal den enkelte elev aflægge to prøver,

som fastsættes ved udtrækning efter undervisningsministerens bestemmelse inden for henholdsvis fagblokken humanistiske fag og fagblokken naturfag.

Inden for fagblokken humanistiske fag er engelsk, kristendomskundskab, historie, samfundsfag og tysk/fransk prøvefag til udtræk. Inden for fagblokken naturfag er biologi, geografi og mundtlig matematik til udtræk.

De afsluttende prøver i folkeskolen, der finder sted ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin, betegnes i dag som folkeskolens afgangsprøver.

Skolen udfærdiger afgangsbrev for elever, der går ud af skolen efter 7. klassetrin eller senere, om, i hvilken undervisning eleven har deltaget, om de senest givne standpunktskarakterer, om den sidste udtalelse i faget idræt, samt om bedømmelse af eleven i forbindelse med prøverne.

Efter elevens valg kan en skriftlig udtalelse og/eller en karakter for den obligatoriske projektopgave, der er nævnt i folkeskolelovens § 13, stk. 7, påføres afgangsbrevet, ligesom eventuelle skriftlige vurderinger i andre fag end prøvefagene også kan påføres eller vedhæftes afgangsbrevet som en del af dette.

Den foreslåede ordning

Det foreslås, at folkeskolens afgangsprøver skifter navn til 9.-klasseprøver for at tydeliggøre, at prøverne ikke skal ses som afslutningen på elevens uddannelsesforløb. Samtidig harmoniseres betegnelserne for prøverne på henholdsvis 9. og 10. klassetrin, idet prøven som afslutning på 10.klasse allerede betegnes 10.-klasseprøver.

Det foreslås i forlængelse heraf, at afgangsbrevet ændrer navn, således at det fremover benævnes bevis og knyttes til det klassetrin, i forlængelse af hvilket beviset udstedes. Med forslaget tydeliggøres det, at beviset ikke er afslutningen på elevens samlede uddannelsesforløb, men en dokumentation for gennemført undervisning, prøver, opgaver m.v. efter henholdsvis 7., 8., 9. eller 10. klasse.

Det foreslås, at et bevis, der udstedes for elever, som går ud af skolen efter 7. klassetrin eller senere – ud over de vurderinger m.v., som allerede i dag kan påføres eller vedhæftes afgangsbrevet – kan suppleres med yderligere oplysninger, således at en elev kan vælge, at oplysninger om fag eller kurser, der er gennemført i den kommunale ungdomsskole, herunder skriftlige vurderinger eller karakterer, påføres eller vedhæftes beviset. Formålet er at tydeliggøre anerkendelsen af elevernes læring og kompetencer uden for den almene fagrække til brug for elevernes videre færd i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Det kan for eksempel dreje sig om kurser i forskellige fremmedsprog, håndværk, kunstneriske fag, førstehjælp mv.

Det foreslås endvidere, at beviset fremover skal indeholde oplysninger om den senest givne standpunktskarakter i faget idræt.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 1 og 24 (§ 13, stk. 9).

2.3. Forældreansvar

Gældende regler

Elever og forældre skal ifølge folkeskolens formålsparagraf samarbejde med skolen om at leve op til folkeskolens formål. Skolebestyrelsen fastsætter principper for skolens virksomhed, herunder bl.a. om samarbejdet mellem skole og hjem.

Den foreslåede ordning

Det er vigtigt, at formålet med skole-hjem-samarbejdet står klart for både lærere, pædagoger og forældre. I de tilfælde, hvor skole-hjem-samarbejdet mellem skolens undervisende personale og forældrene fungerer mindre godt, er det gensidigt præget af uklarheder, implicite og usagte forhold. Såvel det undervisende personale som forældre bærer dermed en del af ansvaret for, at skole-hjem-samarbejdet fejler. Det kan betyde, at forældrene bliver utrygge og usikre på deres rolle i skolen, og det kan medføre gradvis vigende deltagelse i samarbejdet fra forældrenes side. Og der er tegn på, at jo ældre eleverne bliver, jo vanskeligere bliver skole-hjem-samarbejdet. Et dalende engagement fra forældrenes side vanskeliggør dermed sikringen af et velfungerende fællesskab.

Forældrenes aktive deltagelse er en forudsætning for en god skolegang. Og forældrenes deltagelse skal bygge på et ejerskab til, en forståelse for og accept af formålet med samarbejdet.

Det foreslås, at det præciseres i folkeskoleloven, at skolebestyrelsen fastsætter principper for samarbejdet mellem skole og hjem, herunder principper om forældrenes ansvar i samarbejdet. Dermed kan forældrene bidrage til tilgangen til og håndteringen af det samarbejde, som de selv har en afgørende rolle i. Det vil give ejerskab til principperne i forældregruppen og åbner dermed mulighed for, at der med succes kan fastlægges en klar beskrivelse af, hvad der forventes af forældrene.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 89 (§ 44, stk. 2, nr. 3).

2.4. Kvalifikationskrav i folkeskolen

Gældende regler

Folkeskoleloven stiller i dag krav om læreruddannelse for at kunne varetage undervisningen i 1.-10. klasse. Der kan dog ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag inden for folkeskolens fagkreds (faglærere). De pågældende kan ikke tillægges generel undervisningskompetence og kan kun undervise i det eller de fag, som de særlige kvalifikationer relaterer til. En pædagoguddannet med særlige faglige kvalifikationer inden for et skolefagligt område vil således kunne tillægges undervisningskompetence i et særligt fag, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at den pågældendes kvalifikationer er tilstrækkelige til at kunne undervise i det/de konkrete fag.

Børnehaveklassens undervisning skal varetages af pædagoguddannede medarbejdere. De pædagoguddannede undervisere i børnehaveklassen er organiseret i Danmarks Lærerforening, hvor stillingsbetegnelsen er 'børnehaveklasseleder'. Denne stillingsbetegnelse er almindelig anvendt.

For at styrke sammenhængen mellem undervisningen i børnehaveklassen og grundskolens første klasser kan såvel læreruddannede som pædagoguddannede undervise fra børnehaveklasse til og med 2. klasse i forbindelse med den samordnede indskoling. På denne måde kan de samme voksne følge børnene i det første år af skoleforløbet. Ved årgangsdelte skoler skal undervisningen i det samordnede forløb varetages både af børnehaveklasseledere (med pædagoguddannelse) og lærere. Ved ikke-årgangsdelte skoler – det drejer sig her om små skoler med ikke over 150 elever – kan undervisningen om nødvendigt gennemføres af den pædagoguddannede alene eller af den læreruddannede alene. Den samordnede indskoling forudsætter en vis balance i omfanget af på den ene side børnehaveklasselederens undervisning af elever i 1. og 2. klasse og på den anden side lærernes undervisning af børnehaveklassebørnene.

Siden det i 1984 blev muligt at oprette skolefritidsordninger under skolens ledelse, har nogle skoler og kommuner inddraget skolefritidsordningens medarbejdere i skolens undervisning med assisterende funktioner i forhold til lærerens undervisning. Her har skolepædagogen/undervisningsassistenten især opmærksomhed på og løser opgaver med vægt på elevernes sociale trivsel, samarbejde og opmærksomhed om lærerens undervisning fx i form af supplerende støtte og praktisk instruktion. De pædagoguddannede er særligt relevante i forhold til eleverne på de yngste klassetrin, der tillige er målgruppe for skolens skolefritidsordning. Der er dog intet til hinder for, at de pædagoguddannede tillige kan varetage støttende og assisterende opgaver i undervisningen på de ældre klassetrin.

Folkeskoleloven indeholder ingen kompetencekrav til medarbejdere, der indgår med støttende og assisterende opgaver i forhold til lærernes undervisning.

Den foreslåede ordning

Det foreslås, at forskellige medarbejdergrupper skal kunne varetage forskellige opgaver i den længere og varierede skoledag.

Det skal fortsat være læreren, der har den generelle undervisningskompetence. Lærerne kan varetage alle folkeskolens opgaver i relation til både de fagopdelte timer og tiden til understøttende undervisning. Dette kan ske i samarbejde med andre medarbejdergrupper som fx pædagoger eller medarbejdere med andre relevante kompetencer for elevernes faglige udvikling. Lærerne skal endvidere sikre sammenhæng i undervisningen.

På alle klassetrin kan pædagoger og medarbejdere med andre relevante kompetencer inddrages i undervisningen i en understøttende rolle ved at løse opgaver inden for deres kompetence og kvalifikationer i øvrigt. De vil fx kunne støtte og supplere læreren i de fagopdelte timer og vil kunne varetage understøttende undervisning alene med eleverne. Der vil i sidste tilfælde være tale om opgaver, som ikke i samme omfang kræver

lærerens professionskompetence. Pædagoger og medarbejdere med andre relevante kompetencer tillægges ikke undervisningskompetence under udførelsen af disse opgaver.

I indskoling kan pædagoguddannede varetage afgrænsede undervisningsopgaver inden for deres kompetence og de pågældendes kvalifikationer i øvrigt (permanentgørelse og afgrænsning af skolestartforsøgene i forhold til pædagogernes kompetencer).

Det bemærkes, at kvalifikationskravene til skolebibliotekarere, som er fastsat ved bekendtgørelse, ligeledes ophæves i forbindelse med dette lovforslags ikrafttræden.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 63-68 (§§ 28-30).

2.4.1. Nærmere om permanentgørelse og afgrænsning af skolestartforsøgene

Forsøg med skolestart

For at give mulighed for bedre indholdsmæssig sammenhæng i de yngste skolebørns samlede skoledag, der for flertallet af børnene fra børnehaveklasse til og med 3. klasse både omfatter undervisning og aktiviteter i skolefritidsordning har undervisningsministeren dispenseret fra uddannelseskravene i forbindelse med forsøg med skolestart. Hermed kan de læreruddannede og de pædagoguddannedes samarbejdsflader i forhold til undervisningen række ud over den samordnede indskoling. I skolestartforsøgene har pædagoguddannede i et vist omfang kunnet varetage undervisningsopgaver fra 1.-3. klassetrin i samarbejde med lærerne.

Rambøll har foretaget en evaluering af forsøg med skolestart. Resultaterne af evalueringen foreligger i rapporten ”Evaluering af forsøg med skolestart” fra juni 2012. Rapporten blev offentliggjort i september 2012. Evalueringen viser, at ordningen med lærer-pædagog-samarbejdet i indskoling er en succes. Evalueringen viser bl.a., at lærer-pædagog-samarbejdet gør en positiv forskel på kvaliteten af skole-hjem-samarbejdet, øget inklusion af elever med særlige behov og forudsætninger, elevernes forudsætninger for læring i form af forbedret undervisningsmiljø og elevernes sociale og personlige udvikling, inklusive trivsel.

Evalueringen viser entydigt, at det er læreren, der i samarbejdet mellem lærere og pædagoger har ansvaret for, at undervisningens faglige mål for fag og klassetrin bliver indfriet.

Pædagogernes rolle varierer alt efter, hvilke fag og opgaver de deltager i. Evalueringen tyder på, at pædagoger primært har en assisterende, supplerende rolle i relation til undervisning i de humanistiske og naturfaglige fag. Med afsæt i lærerens instruktioner hjælper pædagogen eleverne med at forstå og løse faglige opgaver eller tager sig af de elever, der har behov for særlig støtte.

Der er indikationer på, at pædagogerne typisk får mere ansvar og i højere grad varetager (dele af) undervisningen i de praktiske/musiske fag. Der er tilsvarende indikationer på, at pædagogerne typisk får mere ansvar, når der forekommer mere praksisorienteret undervisning, hvor eleverne bruger fagene i praksis, dvs. hvor de pædagoguddannedes professionskompetencer bliver bragt i spil. Varetagelse af sådanne selvstændige undervisningsopgaver forudsætter, at pædagogerne tillægges undervisningskompetence via en lovændring.

Den foreslåede ordning

Som led i regelforenklingen med større frihed til kommuner og skoler foreslås det, at pædagoger tildeles undervisningskompetence i overensstemmelse med erfaringerne fra forsøgene med skolestart. Derved får lærere og pædagoger mulighed for i et samarbejde at forestå undervisningen fra børnehaveklasse til og med 3.klasse.

Samarbejdet forudsætter en fælles planlægning af undervisningens indhold og varetagelse. Den fælles planlægning kan danne baggrund for en ordning, hvor de to personalegrupper ud over at kunne forestå undervisningen sammen, også i et vist omfang kan undervise alene i såvel børnehaveklasse som 1.-3. klasse. Det forudsættes, at det undervisende personale løser afgrænsede opgaver inden for deres kompetence og de pågældendes kvalifikationer i øvrigt.

Det bemærkes, at der ligeledes inddrages pædagogisk personale og andre relevante medarbejdere i planlægning og afviklingen af læringsaktiviteterne i den understøttende undervisning. Dette samarbejde mellem lærere, pædagoger og andet personale reguleres særskilt, jf. det anførte herom i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. x (§ 16 a).

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 67 (§ 29 a).

2.5. Mål om fuld kompetencedækning

Gældende regler

Folkeskoleloven stiller krav om læreruddannelse for at kunne varetage undervisningen i 1.-10. klasse. Der kan dog ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise enkelte fag inden for folkeskolens fagkreds (faglærere). Der stilles i dag ikke krav om, at en lærer skal have undervisningskompetence (tidligere linjefag) i de konkrete fag, læreren underviser i.

Den foreslåede ordning

For bedst muligt at kunne realisere målsætningen om at styrke den fælles folkeskole, skal den nuværende efteruddannelsesindsats for lærere og pædagoger styrkes. Lærerne skal have undervisningskompetence – svarende til linjefag – i de fag, de underviser i. Lærere, som har en faglig fordybelse i faget, vil sikre, at eleverne møder en undervisning af endnu højere faglig og pædagogisk kvalitet.

Målet er, at alle elever i folkeskolen i 2020 skal undervises af lærere, som enten har undervisningskompetence (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse mv. Målsætningen om fuld kompetencedækning foreslås med nærværende lovforslag indskrevet i folkeskoleloven. Målsætningen indeholder alle fag og alle klassetrin og skal gælde på kommuneniveau.

Kompetenceudviklingsindsatsen skal målrettes og fokuseres strategisk på de områder, hvor der er størst sammenhæng med folkeskolens mål og behov. Kompetenceudviklingsindsatsen skal derfor både understøtte målsætningen om fuld kompetencedækning i folkeskolens fag i 2020 og anvendes til understøttelse af øvrige prioriterede områder og målsætninger i folkeskolereformen som fx anvendelse af it i undervisningen, klasseledelse, inklusion, dansk og matematik mv. Efteruddannelsesindsatsen skal organiseres både som efteruddannelse i regi af professionshøjskoler og universiteter, og som aktionslæring og kollegial sparring på skolerne mv.

Regeringen vil afsætte i alt 1 mia. kr. i perioden 2014-2020 til styrket efteruddannelse af lærere og pædagoger i folkeskolen. I forlængelse af lov nr. 409 af 26. april 2013 om forlængelse og fornyelse af kollektive overenskomster og aftaler for visse grupper af ansatte på det offentlige område etableres der et forpligtende partssamarbejde om kompetenceudvikling. På folkeskoleområdet inviteres parterne til at deltage i partsudvalg, der skal udarbejde pejlemærker for udmøntningen af den 1 mia. kr., der er afsat i perioden 2014-2020 til faglig opkvalificering af lærere og pædagoger i folkeskolen.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 77 (§ 40, stk. 7).

2.6. Regelforenklinger

Kommunerne skal have større frihed til at tilrettelægge arbejdet i folkeskolen. Folkeskolen skal i højere grad styres efter fælles mål og mindre efter regler og procedurekrav. På den baggrund gennemføres der med dette lovforslag en række regelforenklinger.

2.6.1. Enklere styring af timetal

Gældende regler

Den gældende timetalsmodel for grundskolen indeholder minimumstimetal for 1.-9. klassetrin, basistimetetal for børnehaveklassen, 1.-9. klassetrin samt vejledende timetal for 1.-9. klassetrin.

Minimumstimetallene er det antal undervisningstimer, kommunerne og skolerne mindst skal tilbyde, hvori også ligger en forpligtelse til at gennemføre de tilbudte timer. Minimumstimetallene fastsættes inden for den humanistiske, den naturfaglige og den praktiske/musiske fagblok og for klassens tid for tre klassetrin ad gangen (indskoling, mellemtrin og udskoling). Endvidere er der minimumstimetal for fagene dansk og matematik for 1.-3. klassetrin og for faget historie for 4.-6. klassetrin. Basistimetallet er det mindste antal årlige undervisningstimer, hvert klassetrin skal have. De vejledende timetal er det antal undervisningstimer, som Undervisningsministeriet anbefaler for det enkelte fag på hvert enkelt klassetrin, og som ligger til grund for de Fælles Mål, dvs. de bindende trin- og slutmål for undervisningen i fagene.

Der føres statsligt tilsyn med overholdelsen af minimumstimetallene.

Den foreslåede ordning

Timetalsmodellen opleves af mange kommuner og skoleledere som bureaukratisk og uforholdsmæssigt tidskrævende at administrere, og det foreslås derfor at forenkle den.

Det foreslås, at der fastsættes et samlet årligt minimumstimetotal for undervisningstimerne i fagene for hvert af klassetrinene 1.-9. Dette årlige minimumstimetotal for hvert enkelt klassetrin træder i stedet for minimumstimetallene for hver af de tre fagblokke for tre klassetrin ad gangen, og minimumstimetallene skal fremover ikke længere opgøres for tre, men kun for ét år ad gangen. Der er herefter ikke længere behov for at operere med basistimetotal for 1.-9. klassetrin.

Det foreslås derudover, at der fastsættes minimumstimetotal for antallet af årlige undervisningstimer i dansk, matematik og historie. Det fastsættes fortsat vejledende timetal for de øvrige fag på hvert klassetrin.

Der ligger en betydelig, administrativ forenkling af timetalsmodellen i, at minimumstimetallene ikke længere skal opgøres for tre, men kun for ét år ad gangen. Afskaffelse af minimumstimetallene for hver fagblok vil desuden lette kommunernes og skolernes arbejde med timeplanlægning og give skolerne mulighed for at tilrettelægge skemaet ud fra skolens praksis fx i forhold til at undervise på tværs af fagene og ud fra elevernes konkrete behov.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 33 (§ 16).

2.6.2. Afskaffelse af loft over daglig undervisningstid

Gældende regler

Der er i dag et loft over det daglige undervisningstimetotal for børnehaveklassen og 1.- 3. klasse på syv timer, bortset fra ved særlige arrangementer.

Den foreslåede ordning

Loftet over timetallet i indskolingen på syv timer erstattes af en bestemmelse om, at en skoleuge set over et skoleår i gennemsnit ikke må overskride 35 timer, jf. det anførte ovenfor om indførelse af en længere og mere varieret skoledag i afsnit 2.1. Kommuner og skoler kan ansøge Undervisningsministeriet om dispensation fra denne regel. Dispensation gives af pædagogiske grunde.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 31 (§ 15, stk. 2).

2.6.3. Fælles ledelse

Gældende regler

Kommunalbestyrelsen kan efter indstilling fra skolebestyrelsen beslutte, at en eller flere små skoler og en større skole eller to eller flere små skoler har fælles skoleleder og eventuelt fælles skolebestyrelse, men hvert sit skoledistrikt.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere efter indstilling fra skolebestyrelsen henholdsvis forældrebestyrelsen beslutte, at en folkeskole med eventuel skolefritidsordning og et dagtilbud eller fritidshjem har fælles leder og fælles bestyrelse (samdrift). Det er en betingelse, at der er tale om små skoler.

Små skoler er defineret som små skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 150 elever og med beliggenhed i et byområde med ikke over 900 indbyggere.

Undervisningsministeren har givet dispensation til forsøg med fælles ledelse med flere større skoler, fælles ledelse af folkeskole/kommunalt dagtilbud, integrerede biblioteker og samdrift af 10. klassecenter og ungdomsskole i en række kommuner. Forsøgsdispensationerne er givet i forbindelse med *En skole i bevægelse*, udfordringsretten og frikommuneforsøget.

Den foreslåede ordning

For at give kommunerne større frihed til at etablere fælles ledelse mellem flere folkeskoler og mellem folkeskoler og dagtilbud og fritidshjem foreslås definitionen af små skoler ændret. Ved små skoler forstås fremover skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 300 elever. Kravet om at skolerne skal ligge i et byområde med ikke over 900 indbyggere, bortfalder.

Kommunalbestyrelsens beslutning om fælles ledelse skal ikke længere træffes efter indstilling fra henholdsvis skolebestyrelser og forældrebestyrelser. Kommunalbestyrelsen skal fremover indhente en udtalelse

fra skolebestyrelsen henholdsvis forældrebestyrelsen forud for sin beslutning om fælles ledelse. Kommunalbestyrelsen er ikke bundet af bestyrelsernes udtalelse.

Som noget nyt indføres der hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om at etablere fælles ledelse for en folkeskole og en ungdomsskole.

Forenklingsforslagene indebærer, at kommunerne får bedre muligheder for at indrette kommunens skolevæsen på en hensigtsmæssig måde i overensstemmelse med lokale ønsker og behov. En øget frihed til at samle skoler under fælles ledelse, hvor skolerne bevares som særskilte institutioner med hver sit skoledistrikt, indebærer, at der kan opnås besparelser på driften ved at samle administrationen af flere små skoler under én overordnet leder samtidig med, at der er undervisningstilbud i lokalområdet. En øget frihed til at etablere samdrift mellem skoler og henholdsvis dagtilbud, fritidshjem og ungdomsskoler giver bedre muligheder for samarbejde på tværs af tilbuddene.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 51-55 og 101 (§ 24-24b og § 55, stk. 1).

2.6.3. Skolebestyrelser

Gældende regler

Ved hver skole skal der oprettes en skolebestyrelse, der består af 5 eller 7 repræsentanter for forældrene, 2 repræsentanter for lærerne og de øvrige medarbejdere og 2 repræsentanter for eleverne valgt af og blandt skolens elever. Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt efter anmodning fra skolebestyrelsen bestemme, at et af dens medlemmer deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Skolebestyrelsen kan invitere gæster til drøftelse af dagsordenspunkter, som har særlig interesse for disse. Herudover kan kredsen af mødedeltagere ikke udvides.

Forældrerepræsentanterne vælges af og blandt alle valgbare og stemmeberettigede forældre på skolen, og hvervet som forældrerepræsentant er borgerligt ombud. Det betyder bl.a., at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om tilladelse til, at en forældrerepræsentant kan udtræde af skolebestyrelsen.

Forældrerepræsentanternes valgperiode er som udgangspunkt 4 år gældende fra den 1. august i det år, der følger efter nyvalg til regionsråd og kommunalbestyrelsen. De øvrige medlemmers valgperiode er 1 år.

Undervisningsministeren fastsætter regler om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen, hvilket er udmøntet i skolebestyrelsesbekendtgørelsen, som indeholder regler om proceduren for valg af forældrerepræsentanter, valget og valgbarhed, fritagelse for valg og for medlemskab i øvrigt, vederlag og erstatning for dokumenterede merudgifter i forbindelse med varetagelsen af medlemskab af skolebestyrelsen m.v.

Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen gives mulighed for at træffe beslutning om skolebestyrelsens sammensætning efter indhentet udtalelse fra de berørte skolebestyrelser. Skolebestyrelsen skal fortsat bestå af et flertal af forældrerepræsentanter, og der skal fortsat vælges repræsentanter for medarbejdere og elever. Hvis en skole har undervisning på flere afdelinger, skal kommunalbestyrelsen sikre, at der vælges mindst én forældrerepræsentant for hver afdeling. Hvis flere folkeskoler har fælles bestyrelse, skal der ligeledes vælges repræsentanter fra alle de deltagende skoler.

Det bliver muligt at tilbyde to pladser i skolebestyrelsen til repræsentanter fra det lokale erhvervs- eller foreningsliv eller fra de lokale ungdomsuddannelser. Derved sikres yderligere lokal forankring af folkeskolen, og samarbejdet i forhold til elevernes overgang til ungdomsuddannelse styrkes.

Kompetencen til at fastsætte regler for, hvordan valget til skolebestyrelsen skal ske, overføres fra Undervisningsministeriet til kommunalbestyrelserne, således at kommunalbestyrelsen får kompetence til at fastsætte regler for, hvordan valget skal ske efter godkendelse af skolebestyrelserne i kommunen. De lokalt fastsatte regler om skolebestyrelsesvalg kan efter lokale ønsker og behov offentliggøres på kommunernes og skolerne hjemmesider. Undervisningsministeren vil fortsat have bemyndigelse til at fastsætte nogle mere generelle regler om valg ved skoler, der oprettes i valgperioden, forskudte valg, valget og valgbarhed samt muligheden for fritagelse fra hvervet som forældrerepræsentant m.v. Hvervet som forældrerepræsentant vil ikke længere være et borgerligt ombud, og det er hensigten, at reglerne om fritagelse fra hvervet som forældrerepræsentant forenkles.

Kommunalbestyrelsen får mulighed for at træffe beslutning om, at valgperioden for forældrevalgte skolebestyrelsesmedlemmer på skoler og afdelinger med klassetrin fra 7. klasse skal være to år i stedet for fire år.

Kommunalbestyrelsen får mulighed for at beslutte, at skolefritidsordningens leder samt eventuelle ledere fra en skoles afdeling kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Kommunalbestyrelsen får ligeledes mulighed for at beslutte, at en eventuel daglig leder af et dagtilbud eller fritidshjem og en ungdomsskole, som har fælles ledelse med en folkeskole, kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 79-86 (§§ 42 og 43).

2.6.4. Afdelingselevråd

Gældende regler

Elever på skoler, som har 5. eller højere klassetrin, har ret til at danne et elevråd. Eleverne udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v., som skolens leder har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for eleverne i almindelighed, dog ikke udvalg m.v., hvor elevernes deltagelse vil stride mod anden lovgivning.

Den foreslåede ordning

Det foreslås, at elever på skoler med afdelingsstruktur også får ret til at danne et elevråd på hver afdeling, som har 5. eller højere klassetrin. Ud over et elevråd for den samlede skole kan der dermed også oprettes elevråd for hver afdeling på skoler med afdelingsstruktur. Det vil fortsat være elevrådet for den samlede skole, der fungerer som elevernes fælles talerør, herunder udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 95 (§ 46, stk. 2).

2.6.5. Kommunalt udviklede valgfag

Gældende regler

Kommunerne har pligt til at tilbyde eleverne på 8. og 9. klassetrin valgfagsundervisning svarende til 120 undervisningstimer årligt og kan vælge at tilbyde et antal af de fag, der er nævnt i folkeskolelovens § 9, stk. 1 og 2, og de fag, der er nævnt i bekendtgørelsen om valgfag i henhold til folkeskolelovens § 9, stk. 5. Derudover kan kommunerne tilbyde praktisk og kunstnerisk betonedede fag, som kommunen selv kan udforme.

Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kommunernes adgang til selv at udforme valgfag udvides, sådan at den gældende begrænsning om, at fagene skal være praktisk og kunstnerisk betonedede, bortfalder.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 18 (§ 9, stk. 5).

2.6.6. Dannelse af pædagogisk råd gøres frivillig

Gældende regler

Ved hver skole dannes et pædagogisk råd, som er rådgivende for skolens leder. Rådet består af alle medarbejdere, der varetager undervisningsopgaver og andre pædagogiske opgaver på skolen.

Den foreslåede ordning

Som led i gennemførelsen af regelforenklinger med større frihed til kommunerne foreslås det, at bestemmelsen om dannelse af pædagogisk råd ophæves, så det bliver frivilligt for kommuner og skoler, om der skal dannes pædagogisk råd. Medarbejderinddragelsen på skolerne kan ske på mange andre måder end gennem et pædagogisk råd, og det bliver fremover op til kommunerne og den enkelte skole at tilrettelægge medarbejderinddragelsen på den mest hensigtsmæssige måde efter lokale ønsker og behov.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 94 (ophævelse af § 46, stk. 1).

2.6.7. Mere fleksible rammer om klasselærerfunktionen

Gældende regler

Efter de gældende regler påhviler det skolelederen at sikre, at klasselæreren og klassens øvrige lærere planlægger og tilrettelægger undervisningen, så den rummer udfordringer for alle elever. Det forudsættes i

den forbindelse, at klasselæreren koordinerer arbejdet vedrørende klassen både i forhold til skolens ledelse og de øvrige lærere og personalegrupper på skolen, hvilket bl.a. fremgår af lærernes arbejdstidsaftale. Derudover har klasselæreren den særlige opgave at skulle samarbejde med eleverne om løsning af særlige opgaver i forhold til klassen. Hertil tillægges klasselærerens fag et antal årlige undervisningstimer.

Den foreslåede ordning

Hver klasse skal forsat have en klasselærer, men det foreslås, at skolerne skal have frihed til at fastsætte, hvordan organiseringen og ansvaret er placeret for løsningen af opgaven som klasselærer. Samtidig forpligtes skolelederen til at sikre, at opgaven som klasselærer varetages af en lærer eller uddelegeres til flere af klassens lærere eller pædagoger, der er tilknyttet klassen, så der sker en koordination i relation til undervisningen og den samlede faglige og sociale udvikling for klassen og den enkelte elev, og så de særlige opgaver med at få klassen som fællesskab til at fungere varetages i et samarbejde med eleverne.

Bestemmelsen om, at klasselærerens fag tillægges et antal årlige undervisningstimer til varetagelsen af opgaven, udgår.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 35-37 (§ 18, stk. 2, 3 og 5).

2.4.8. Holddannelse

Gældende regler

Undervisningen kan på alle klassetrin organiseres i hold. De gældende holddannelsesregler indeholder imidlertid en række begrænsninger. De væsentligste begrænsninger består i, at elever på alle klassetrin undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden (50 pct.-reglen). Derudover kan holddannelse på baggrund af den løbende evaluering af de enkelte elever, som skolerne skal lave efter folkeskolelovens § 13, stk. 2, tidligst ske efter skoleårets begyndelse og for børnehaveklassen og på 1.-7. klassetrin kan holddannelse kun omfatte dele af det enkelte fags stofområder samt kun finde sted i forbindelse med kortere kurser.

Den foreslåede ordning

Holddannelsesreglerne foreslås ændret ved, at reglen om, at eleverne skal undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden (50 pct.-reglen), foreslås ophævet for 4.-10. klassetrin. Der tilføjes en bestemmelse om, at eleverne på 4.-10. klassetrin i væsentligt omfang skal undervises med udgangspunkt i deres stamklasse.

Derudover suppleres reglerne for brug af holddannelse på 8.-10. klassetrin med krav om, at holddannelse på baggrund af den løbende evaluering af elevernes faglige niveau tidligst kan ske efter skoleårets begyndelse, og at der jævnlige foretages en konkret pædagogisk begrundet vurdering af brugen af holddannelse på baggrund af fagligt niveau i forhold til undervisningen af såvel klassen som sådan som den enkelte elev. Dette gøres for at sikre, at der ikke gives adgang til permanent niveaudeling, og at der løbende tages stilling til brugen af holddannelse.

Reglerne for 8.-10. klassetrin udvides til også at omfatte 7. klassetrin, så alle klassetrin i udskolingen vil være omfattet af de samme regler.

Med lovforslaget forpligtes skolebestyrelsen til at fastlægge principper for holddannelse.

Samlet set er der tale om såvel en lempelse som en opstramning – en lempelse i forhold til omfanget af holddannelse på 4.-10. klassetrin, og en opstramning i forhold til betingelserne for brugen af holddannelse på 8.-10. klassetrin i forhold til mulighederne for niveaudeling. I forhold til 7. klassetrin vil der være tale om en lempelse af mulighederne for brug af holddannelse på baggrund af fagligt niveau.

Endvidere sker der en lempelse af 50 pct.-reglen i forhold til indskolingen. Med henblik på at vurdere effekten af forskellige initiativer i reformen gennemføres en række evalueringer, jf. afsnit 5.1. Som led heri gennemføres en evaluering af skolernes brug af holddannelse, herunder udviklingen i skolernes brug af holddannelse på baggrund af fagligt niveau og betydningen for elevernes tilknytning til stamklassen. Evalueringen vil have et særskilt fokus på at undersøge, om bestemmelsen om, at eleverne skal undervises med udgangspunkt i deres klasse, følges, og at lempelsen af holddannelsesreglerne ikke medfører store klasser ad bagvejen.

Den ikke fagopdelte undervisning (den understøttende undervisning) vil ikke være omfattet af holddannelsesregler.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 61 (§ 25 a).

2.7. Rådet for Børns Læring

Gældende regler

Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Folkeskolen (Skolerådet) har til opgave at følge og vurdere samt rådgive undervisningsministeren om det faglige niveau og den pædagogiske udvikling i folkeskolen og ungdomsskolen samt elevernes udbytte af undervisningen. Rådet skal endvidere vurdere skolens evne til at bidrage til at bekæmpe elevernes negative sociale arv og evne til at øge integrationen af elever med anden etnisk baggrund end dansk.

Rådet består af 21 medlemmer, som er udpeget af undervisningsministeren efter indstilling fra 17 organisationer og råd med interesser på folkeskoleområdet. Rådet ledes af et formandskab bestående af tre til fem personer med særlig indsigt i forhold vedrørende folkeskolen, som er udpeget af undervisningsministeren. Blandt formandskabets medlemmer udpeger ministeren rådets formand. Formandskabet består i dag af 5 medlemmer, som ud over formanden består af to skoleledere og to forskere. Formandskabet og rådets øvrige medlemmer udpeges for tre år ad gangen.

Den foreslåede ordning

Der er behov for at se børnenes læring fra 0-16 år i en sammenhæng. Dagtilbuddene skal stimulere børnenes lyst til at lære, og der skal være en mere glidende overgang mellem dagtilbud og folkeskole.

Det foreslås derfor, at det nuværende Skoleråd udvides med repræsentanter for dagtilbudsområdet og omdøbes til Råd for Børns Læring. Herved samles de børne- og ungdomsinstitutioner inden for normalområdet, som kommunerne har ansvar for, i et samlet råd.

Samtidig foreslås antallet af medlemmer i rådet reduceret fra 21 til 17 medlemmer, hvorved alle organisationer fremover alene vil være repræsenteret ved et medlem, ligesom visse organisationers/råds repræsentation i rådet ophæves.

Det er tanken, at der i folketingssamlingen 2013/2014 fremsættes lovforslag om oprettelse af et nyt Råd for Ungdomsuddannelser. For fortsat at sikre fokus på også at skabe sammenhæng mellem skole og ungdomsuddannelser, vil Rådet for Børns Læring på sigt kunne udvides med et medlem indstillet af det kommende Råd for Ungdomsuddannelser. En sådan udvidelse vil ske ved lovændring.

Rådet for Børns Læring skal fortsat være uafhængigt og ledes af et formandskab på fem til syv personer, der skal repræsentere en særlig indsigt i forhold til dagtilbud og folkeskolen. Det bemærkes, at det er undervisningsministeren, der vurderer, hvor mange medlemmer af formandskabet, der er behov for, på tidspunktet for udpegningen. Formandskabets medlemmer udpeges af undervisningsministeren. De medlemmer af formandskabet, der skal repræsentere en særlig indsigt i forhold til dagtilbud, udpeges efter høring af social-, børne- og integrationsministeren.

Rådet sekretariatsbetjenes af Undervisningsministeriet. Social-, Børne- og Integrationsministeriet inddrages for så vidt angår emner på Social- Børne- og Integrationsministeriets ressortområde.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 103-109 (§§ 57-57 b).

2.8. Lovforslagets indhold på ungdomsskoleområdet

2.8.1. Samarbejde om eleverne med folkeskolen

Gældende regler

Ungdomsskoleloven indeholder ingen nærmere regler om samarbejdet med folkeskolen om enkelte eller grupper af elever, som først og fremmest opfylder deres undervisningspligt ved deltagelse i undervisningen i folkeskolen.

Den foreslåede ordning

Som en del af de tiltag, der skal bidrage til, at folkeskolerne i højere grad skal åbne sig over for det omgivende samfund, foreslås det, at ungdomsskolen – ligesom folkeskolen – forpligtes til at indgå i samarbejder,

herunder partnerskaber, med kommunens skoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastsætter mål og rammer for samarbejdet mellem folkeskoler og ungdomsskoler.

Som led i dette samarbejde kan folkeskolelederen endvidere konkret give tilladelse til, at en elev i folkeskolen delvist opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i ungdomsskolen inden for folkeskolens fagrække. Som følge heraf indføres der i ungdomsskoleloven hjemmel til, at ungdomsskolen kan tage imod sådanne elever på 7.-10. klassetrin. Derudover præciseres det, at ungdomsskolen kan undervise elever i folkeskolen i valgfag og 2. fremmedsprog på 7.-10. klasse.

Der henvises til lovforslaget § 2, nr. 1 (§ 2, stk. 3).

2.8.2. Fælles ledelse

Gældende regler

Der er ikke mulighed for at etablere fælles ledelse af en folkeskole og en ungdomsskole under de gældende regler. I forbindelse med initiativerne "En skole i bevægelse", udfordringsretten og frikommuneforsøget har undervisningsministeren dog givet dispensation til forsøg med fælles ledelse og samdrift af 10. klasse-center og ungdomsskole i en række kommuner.

Den foreslåede ordning

Som led i regelforenklingen med større frihed til kommuner og skoler indføres der hjemmel til, at kommunalbestyrelsen efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen og ungdomsskolebestyrelsen kan træffe beslutning om fælles ledelse af en folkeskole og en ungdomsskole.

Reglerne i folkeskoleloven og i lov om ungdomsskoler vil fortsat gælde for de folkeskoler og ungdomsskoler, der har fælles ledelse. Etablering af fælles ledelse ændrer således ikke på kommunens forpligtelser og muligheder i forhold til at iværksætte aktiviteter efter ungdomsskoleloven i øvrigt.

Forenklingforslaget indebærer, at kommunerne får bedre muligheder for at indrette kommunens skolevæsen på en hensigtsmæssig måde i overensstemmelse med lokale ønsker og behov. En øget frihed til at etablere fælles ledelse mellem folkeskoler og ungdomsskoler giver desuden bedre muligheder for samarbejde på tværs mellem folkeskolen og de tilbud, der findes i ungdomsskolen.

Der henvises til lovforslaget § 2, nr. 4 (§ 4 a).

2.8.3. Ungdomsskolens bestyrelse

Gældende regler

Ved hver ungdomsskole oprettes en ungdomsskolebestyrelse bestående af 7-11 medlemmer. I ungdomsskolebestyrelsen skal der være repræsentanter for kommunalbestyrelsen, organisationer med særlig interesse for ungdomsskolearbejdet, herunder arbejdsmarkedets parter, medarbejdere ved ungdomsskolen og elever ved ungdomsskolen. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om valg til ungdomsskolebestyrelsen, om dens nedsættelse og funktion.

Den foreslåede ordning

Aarhus Kommune har i en fireårig periode fået tilladelse til selv at beslutte en anden sammensætning af ungdomsskolebestyrelserne samt til at valgperioden kunne være 2 år, bl.a. for nemmere at kunne rekruttere medlemmer til bestyrelsen fra private virksomheder, frivillige organisationer mv.

Som følge af de positive erfaringer fra forsøget i Aarhus Kommune foreslås det, at kommunalbestyrelsen får kompetence til at træffe beslutning om antallet af medlemmer i ungdomsskolebestyrelsen, dog med et minimum på 7 medlemmer som i de gældende regler. Det foreslås endvidere, at det fremover skal være op til kommunalbestyrelsen at beslutte, om den vil være repræsenteret i bestyrelsen.

Endelig fastsættes det udtrykkeligt, at undervisningsministerens hjemmel til at fastsætte nærmere regler om ungdomsskolebestyrelsen også omfatter regler om valgperiodens længde. Dette sker med henblik på, at der skal fastsætte nye regler der kan give større handlerum for kommunerne.

Forslaget indebærer en forenkling af de nuværende regler, og en styrkelse af den lokale beslutningskompetence i kommunerne i forhold til ungdomsskolernes styring og ledelse.

Der henvises til lovforslaget § 2, nr. 6-9 (§ 7, stk. 1, 2 og 5).

2.9. Lovforslagets indhold på musikskoleområdet

Med indførelsen af den længere skoledag er det bl.a. hensigten, at folkeskolen i højere grad skal åbne sig over for det omgivende samfund, herunder i form af samarbejde med den kommunale musikskole. Folkeskolerne forpligtes med nærværende lovforslag til at indgå i sådanne samarbejder og tilsvarende forpligtes musikskolerne ved en ændring af musikloven til samarbejde med folkeskolerne. Samarbejdet kan såvel være generelt som konkret i forhold til enkelte elever, der ønsker at deltage i musikundervisning på den kommunale musikskole inden for folkeskolens undervisningstid. Kommunalbestyrelsen fastsætter mål og rammer for såvel folkeskolernes og musikskolernes samarbejde.

Der henvises til lovforslaget § 3, nr. 1 (§ 3 b, stk. 3).

2.10. Lovforslagets betydning for frie skoler

Undervisningen i frie skoler vil også fremover skulle stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. friskolelovens § 1, stk. 2, og lov om frie kostskoler § 2, stk. 1. Der vil som hidtil ikke blive stillet krav om anvendelse af bestemte pædagogiske metoder – herunder om at give sådan understøttende undervisning, som foreslås indført i folkeskolen, jf. afsnit 2.1.2 – eller om, at undervisningen i henseende til fagopdeling, ugentligt timetal osv. organiseres på samme måde som i folkeskolen.

Der henvises til lovforslaget §§ 5 og 6.

2.11. Lovforslagets betydning for udbud af kommunale fritids- og klubtilbud

Med indførelsen af en længere og mere varieret skoledag vil folkeskolens elever få et mindre pasningsbehov, fordi de får senere fri fra skole.

Efter de gældende regler i dagtilbudsloven har kommunerne pligt til at sørge for det nødvendige antal pladser i dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud (forsyningsforpligtelsen). Denne forpligtelse gælder i forhold til alle kommunens børn.

Med lovforslaget foreslås forsyningsforpligtelsen tilpasset, således at kommunalbestyrelsens pligt til at sørge for det nødvendige antal pladser i fritids- og klubtilbud anses for opfyldt, når pladserne stilles til rådighed i det tidsrum, hvor kommunens elever i folkeskolen har behov herfor.

For så vidt angår frie grundskoler bemærkes det, at frie grundskoler selv kan oprette skolefritidsordninger med statsligt tilskud. Forslaget skal endvidere ses i lyset af, at de frie grundskoler principielt vil have de samme økonomiske muligheder for at forlænge skoledagen som de kommunale folkeskoler som følge af en stigning i det statslige driftstilskud til frie grundskoler.

Der henvises til lovforslaget § 4, nr. 1 (§ 4, stk. 1).

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

[Udestår]

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgeren.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Ligestillingsmæssige konsekvenser for borgerne

Lovforslaget er umiddelbart kønsneutralt, idet der herved indføres en længere skoledag for såvel piger som drenge.

I de fleste undersøgelser af elevernes faglige kompetencer konkluderes det, at piger klarer sig bedre end drenge. Et af de seneste eksempler herpå i internationalt sammenhæng er PIRLS-undersøgelsen fra 2011.

En dansk/norsk undersøgelse viser, at lærerne vurderer, at dette hænger sammen med forskellen på drenge og pigers motivation og arbejdsindsats i skolen (Nordahl, T., A-K. Sunnevåg, A.M. Aasen, og A. Kostøl (2010): *Uligheder og variationer – Danske elevers motivation, skolefaglig læringsudbytte og sociale kompetencer*. Høgskolen i Hedmark og University College Nordjylland).

Det fremgår endvidere af undersøgelsens konklusioner, at drenge ser ud til at blive motiveret af konkurrence og udfordringer. Ønsket om at være de bedste bidrager imidlertid også til, at en del drenge undgår at forsøge af frygt for at mislykkes. Det vil sige, at drenge nemmere end piger eksternaliserer og kaster skylden på andre ting, når der er noget, som de ikke mestrer. Enkelte drenge udvikler selvødelæggende strategier i skolen som for eksempel ikke at gøre skolearbejdet, skabe uro og indtage kløvneroller, eller sigte for højt eller for lavt. Disse fund peger på en tendens til, at pigers motiver passer bedre til dagens skoles organisering, indhold og metoder, end drenges motiver gør.

Undersøgelsens resultater om betydningen af skolens organisering understøttes af PISA-ERA 2009, som er en undersøgelse af elektronisk læsning, som typisk har en noget anden karakter end traditionel læsning, hvor der læses fra den ene ende til den anden. Undersøgelsen viser bl.a., at forskellen mellem drenge og piger er væsentlig mindre, når det drejer sig om elektronisk læsning. I samme undersøgelse tilkendegiver flere drenge end piger, at de er i stand til at lave en præsentation på computer, særligt når der spørges, om de kan udarbejde en multimediepræsentation, hvor der indgår lyd, billeder og video.

Drengene i skolen er således langt mere motiverede og yder en større arbejdsindsats, når undervisningen og arbejdet foregår elektronisk og/eller skal udmunde i multimedieprodukter. Med udgangspunkt i undersøgelsen fra Nordahl m.fl. må det endvidere forventes, at især drengenes motivation i skolen vil kunne forbedres med andre nye og mere varierede undervisningsformer.

Dette lovforslag sikrer, at eleverne i folkeskolen skal have en længere og mere varieret skoledag ikke blot med øget undervisningstid, men også med nye og mere varierede undervisningsformer. Med lovforslaget gives der således bedre mulighed for, at der kan arbejdes med undervisnings- og arbejdsformer i skolen, som har en anden karakter end den traditionelle ofte meget bogligt baserede undervisning. Om disse andre undervisnings- og arbejdsformer er der forskningsmæssige indikationer for at antage, at de vil forbedre især drengenes motivation og arbejdsindsats i skolen og dermed også deres faglige resultater.

På den baggrund har forslaget efter Undervisningsministeriets opfattelse positive ligestillingsmæssige konsekvenser for drengene i folkeskolen. Forslaget er kønsneutralt i forhold til pigerne.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Forholdet til internationale konventioner

Efter artikel 8, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention har enhver ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance.

Efter børnekonventionens artikel 31 har barnet ret til hvile og fritid, til at lege og dyrke fritidsinteresser, som er passende for barnets alder, og til frit at deltage i det kulturelle og kunstneriske liv. Deltagerstaterne skal fremme, respektere, opmuntre til og stille passende og lige muligheder til rådighed herfor.

De foreslåede regler om indførelse af en længere skoledag vurderes at være i overensstemmelse med konventionerne.

Det er således Undervisningsministeriets vurdering, at den længere skoledag ikke er til hinder for at opretholde familielivet, ligesom børn i folkeskolen fortsat vil have mulighed for hvile og fritid, herunder ved dyrkelse af fritidsinteresser og deltagelse i det kulturelle og kunstneriske liv.

Derudover bidrager lovforslaget til yderligere sammenhæng mellem skole og fritidsliv derved, at folkeskoler forpligtes til at indgå i samarbejder med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts og foreningsliv, kunst- og kulturskoler og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 (§ 3, stk. 3). Endvidere gives der med lovforslaget adgang til, at skolelederen kan tillade, at en elev i begrænset omfang opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i den kommunale musikskole eller ved eliteidrætsudøvelse i en idrætsforening, jf. lovforslagets § 1, nr. 69 (§ 33, stk. 9).

10. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har forud for fremsættelsen været i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lærerforening, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Dansk Psykolog Forening, Danske Skoleelever, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Efterskoleforeningen, Fag og Arbejde (FOA), Forbundet for pædagoger og klubfolk (BUPL), Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Frie Kostskolers Fællesråd, Frie Skolers Lærerforening, Husholdnings- og Håndarbejdsskolerne, Institut for Menneskerettigheder, Klagenævnet for specialundervisning, KL, Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud (LOS), Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssamråd for PPR-chefer, Lilleskolerne - en sammenslutning af frie grundskoler, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Skolelederforeningen, Skole og Samfund, Socialpædagogernes Landsforbund, Team Danmark, Uddannelsesforbundet, Ungdommens Uddannelsesvejledning (Lederforsamlingen for Ungdommens Uddannelsesvejledning), Ungdomsringen og Ungdomsskoleforeningen.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser /mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Udestår	Udestår
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Udestår	Udestår
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

*Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser**Til § 1***Til nr. 1**

Forslaget indeholder dels en sproglig nyaffattelse af den nuværende betegnelse for folkeskolens prøver på 9. klassetrin, og dels en sproglig nyaffattelse af ordet afgangsbetegnelse, der efter den nugældende folkeskolelovs § 13, stk. 9, udfærdiges af skolen for elever, der går ud af skolen efter 7. klassetrin eller senere.

Betegnelsen *folkeskolens afgangsprøver* foreslås ændret til folkeskolens 9.-klasseprøver for at tydeliggøre, at folkeskolens prøver ikke skal betragtes som afslutningen på en uddannelse.

Med forslaget sker der en harmonisering af betegnelserne for folkeskolens prøver, der finder sted på 9. klassetrin, idet den nye betegnelse sprogligt lægger sig op ad den betegnelse, der i dag anvendes for prøverne i 10. klasse (10.-klasseprøver).

Efter forslaget erstattes den nuværende betegnelse afgangsbetegnelse med ordet betegnelse, således at det knyttes til det klassetrin, i forbindelse med hvilket, det udstedes. Et betegnelse, der udstedes til elever på 9. eller 10. klassetrin, vil således fremover betegnes 9.-klassebetegnelse eller 10.-klassebetegnelse.

Tilsvarende vil et betegnelse, der udstedes til en elev, der går ud af skolen efter 7. eller 8. klasse betegnes 7.-klassebetegnelse eller 8.-klassebetegnelse.

Til nr. 2 (§ 3, stk. 1, 2. pkt.)

Med den foreslåede betegnelse i § 3, stk. 1, 2. pkt., slås det fast, at folkeskolens undervisning fremover består af undervisning i fag og obligatoriske emner samt en ny tid til understøttende undervisning.

Folkeskolens obligatoriske fag og emner fremgår af folkeskolelovens § 5 om den obligatoriske fagrække, § 7 om de obligatoriske emner og § 9 om valgfag. Den nye tid til understøttende undervisning er reguleret i den foreslåede betegnelse i § 16 a.

Til nr. 3 og 99 (§ 3, stk. 2, 2. pkt.) (§ 51, stk. 5)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 33 (§ 16).

Til nr. 4 (§ 3, stk. 3)

Den foreslåede ændring af folkeskolelovens § 3, stk. 3, indebærer, at undervisningsministeren ved fastsættelse af særlige regler om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand har mulighed for at fravige de foreslåede regler i § 15, stk. 1, om undervisningstiden, jf. lovforslagets § 1, nr. 31. For så vidt angår henvisningen til folkeskolelovens § 16, der ikke videreføres, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 33 (§ 16).

Til nr. 5 (§ 3, stk. 4 og 5)

Efter den foreslåede betegnelse i § 3, stk. 4, 1. pkt., skal kommunens folkeskoler indgå i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts og foreningsliv, kunst- og kulturskoler og med de kommunale ungdomsskoler og musikskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og emner.

Med bestemmelsen forpligtes folkeskolerne til at indgå i samarbejder med lokalsamfundets kultur-, idræts og foreningsliv, og kunst- og kulturskoler, som typisk udgøres af selvejende institutioner, private foreninger og organisationer.

De nævnte samarbejder og partnerskaber kan dels vedrøre dele af de undervisningsopgaver, som skal suppleres og støtte op om undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner (understøttende undervisningsopgaver) og dels tjene som inspiration og supplement til den fagopdelte undervisning. Samarbejdet skal

desuden medvirke til, at eleverne er bekendt med mulighederne for et aktivt fritidsliv og for at deltage i aktiviteter og samværsformer, der fremmer den enkeltes alsidige udvikling, selvstændighed og evne til at indgå i forpligtende relationer og fællesskaber.

De understøttende undervisningsopgaver skal understøtte samtlige folkeskolens mål indenfor de enkelte fag og emner, hvormed kun dele af de understøttende undervisningsopgaver kan lægges hos samme type af skole, kulturinstitutioner eller forening. Der vil således skulle sikres en variation i de understøttende undervisningsopgaver, som svarer til målene for folkeskolens formål og mål for forskellige fag og emner. Dette kan fx ske ved en generel introduktion til forskellige idrætsformer i indskolingen i samarbejde med lokale idrætsforeninger.

Skolens samarbejde med kulturlivet kan eksempelvis være med museer, kunsthaller, scenekunstinstitutioner, biblioteker og orkestre i lokalområdet, eventuelt ved at skolen kan anvende skoletjenestens undervisningstilbud. Skoletjenesterne udvikler, tilrettelægger og gennemfører i samarbejde med kulturinstitutioner undervisningstilbud med det mål at udnytte den pædagogiske værdi, der er i kulturinstitutionernes særlige læringsrum.

Skolens samarbejde med folkeoplysnings-, idræts- og foreningslivet kan fx introducere eleverne til aktiviteter i lokalsamfundet ved gennemførelse af kortere eller længerevarende kurser eller forløb inden for den enkelte forenings virke. Fx kunne en lokal idrætsforening afvikle et undervisningsforløb for udvalgte klassetrin inden for foreningens konkrete idrætsgren/-grene, eller ved at den lokalhistoriske forening deltager i forløb om lokalområdet i historietimerne.

Ligeledes skal kommunens folkeskoler efter den foreslåede bestemmelse indgå i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med kommunale og kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og obligatoriske emner.

Dermed er folkeskolerne forpligtet til at indgå i samarbejder med ungdoms- og musikskoler. Samtidig forpligtes også de kommunale eller kommunalt støttede musik- og ungdomsskoler i den for dem gældende lovgivning til at indgå i samarbejder med de lokale folkeskoler. Det fremgår således af lovforslagets § 3, hvorefter der foreslås en ny bestemmelse i § 3 b, stk. 3, i lov om musik, at de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler forpligtes til at indgå i samarbejder med kommunens folkeskoler. Ligeledes fremgår det af lovforslagets § 2, nr. 1, hvorved der foreslås en ny bestemmelse i ungdomsskolelovens § 2, stk. 3, at de kommunale ungdomsskoler indgår i samarbejder med de lokale skoler.

For så vidt angår samarbejde mellem musikskoler og folkeskoler skal dette som udgangspunkt omhandle en tilrettelæggelse af undervisningen, musikskolernes medvirken i folkeskolens undervisning i musikfaget og musikfagets understøttelse af folkeskolens øvrige fag. Samarbejdet kan dog bestå i alle de tilbud, som musikskolen efter musiklovens § 3 a samt bekendtgørelse om musikskoler kapitel 1 om opgaver og formål, jf. bekendtgørelse nr. 673 af 14. maj 2013, som træder i kraft den 14. januar 2014, kan eller skal omfatte. Samarbejdet kan fx ske ved, at musikskolens undervisning, tilbud og lærerkræfter anvendes som inspiration og supplement til folkeskolens egen musikundervisning og herigennem støtter op om skolens mål for faget og obligatoriske emner. Der kan både være tale om tilbud, der henvender sig generelt til eleverne i folkeskolen, og tilbud, der henvender sig til mere specifikke elevgrupper. Endvidere kan der være tale om kortere eller længere forløb inden for folkeskolens musikfag. Derudover har samarbejdet om undervisningen til formål at sikre, at musikskolernes undervisning af eleverne fortsat kan gennemføres på trods af en forlænget skoledag.

Samarbejdet med ungdomsskoler kan bestå i alle de tilbud, som ungdomsskolen efter ungdomsskolelovens § 3 skal eller kan omfatte. Der kan således både være tale om tilbud, der henvender sig generelt til eleverne i folkeskolen, og tilbud, der henvender sig til mere specifikke elevgrupper. Samarbejdet kan omfatte kurser af kortere eller længere varende forløb inden for et fag eller et stofområde. Det bemærkes, at ungdomsskoleloven som udgangspunkt omfatter elever i aldersgruppen 14-18 år, hvorfor samarbejder med ungdomsskolen vil være mest oplagt i forhold til udskolingselever. Kommunalbestyrelsen kan dog efter ungdomsskolelovens § 2, stk. 2, beslutte, at også unge under 14 år kan optages i ungdomsskolen. Dette kunne eksempelvis være for skoletrætte elever, der gennem ungdomsskolens tilbud, kan få skabt en bedre sammenhæng mellem skolen og deres egne interesser, ligesom ungdomsskolens medarbejdere kan indgå i forløb inden for deres særlige kompetencer. Det bemærkes endvidere, at samarbejde mellem folkeskole og ungdomsskole efter de foreslåede bestemmelser i folkeskolelovens § 22, stk. 7, og 33, stk. 8, jf. lovforslagets §

1, nr. 49 og 69, ikke er omfattet heraf, idet det for disse tilfælde er særskilt reguleret, at denne type af samarbejder kan etableres fra 7. klassetrin.

Med den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, 2. pkt., præciseres det, at kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes samarbejder med såvel kultur- og foreningslivet som for samarbejder med musik- og ungdomsskoler, og at skolebestyrelsen kan fastsætte principper herfor. Det følger også af folkeskolelovens § 40, stk. 1, at kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolens virksomhed, men med den foreslåede bestemmelse udtrykkeliggøres det, at der specifikt skal fastsættes mål og rammer for samarbejdet på tværs af skoler og foreninger i kommunen.

Kravet om fastlæggelse af mål og rammer indebærer ikke en indskrænkning i kommunalbestyrelsens kompetence over for den enkelte skole efter folkeskolelovens § 40, stk. 1. Kommunalbestyrelsens kompetence indskrænkes alene af en almindelig kommunalretlig grundsætning, hvorefter kommunalbestyrelsen er begrænset i adgangen til at give tjenestebefalinger med hensyn til ansattes varetagelse af opgaver, der forudsætter særlig faglig sagkundskab, samt af de bestemmelser i folkeskoleloven, der tillægger en anden myndighed en beføjelse. Det drejer sig om skolebestyrelsernes og skolelederens beføjelser i henhold til folkeskolelovens §§ 44 og 45.

Der opstilles ikke nærmere krav til fastlæggelsen af mål og rammer, idet samarbejder af den karakter, som den foreslåede bestemmelse omfatter, må antages at være meget afhængig af de lokale muligheder samt ønsker og behov.

Inden for de af kommunalbestyrelsen fastlagte mål og rammer og de af skolebestyrelsen fastsatte principper er det den enkelte skoles leder, der beslutter, under hvilke nærmere omstændigheder skolen skal indgå samarbejder eller partnerskaber. Denne beslutning træffes under hensyn til skolelederens ansvar for kvaliteten i undervisningen i henhold til folkeskolens formål, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 2.

Tilsvarende er det ledelsen af andre skoler, som folkeskolen samarbejder med, der under de for dem fastsatte kompetenceforhold beslutter omfanget og omstændighederne omkring samarbejdet med folkeskolen, jf. lovforslagets § 2, nr. 1 og § 3. Samarbejdet skal udformes, så ungdoms- og musikskolerne fortsat kan opfylde de ansvarsforpligtelser, som gør sig gældende overfor disses elever.

Der fastsættes ikke regler om forpligtelse til samarbejde for så vidt angår foreninger og organisationer m.v. I det omfang sådanne modtager kommunale tilskud har kommunalbestyrelsen dog mulighed for at forpligte disse til samarbejde ved at stille krav om samarbejde som forudsætning for opnåelse af kommunale tilskud.

Det bemærkes, at der med de foreslåede bestemmelser i § 33, stk. 8 og 9, er givet adgang til yderligere samarbejde om enkeltelever mellem folkeskoler på den ene side og ungdomsskoler, musikskoler og idrætsforeninger på den anden, idet elever efter en konkret vurdering vil kunne opfylde deres undervisningspligt ved at følge forløb heri.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 5, kan skolelederen som led i de i den foreslåede § 3, stk. 4, nævnte samarbejder, beslutte, at andre end ansatte ved kommunens skolevæsen i begrænset omfang kan varetage relevante undervisningsopgaver i folkeskolens fag og obligatoriske emner og i tiden til den understøttende undervisning under forudsætning af, at de har de nødvendige kvalifikationer.

Skolelederens beslutning skal ligge inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte rammer, og de principper, som skolebestyrelsen evt. måtte have fastsat for samarbejdet. Ved ansættelse af andre end ansatte ved kommunens skolevæsen finder uddannelseskvalifikationskravene i folkeskolelovens kapitel 4 ikke anvendelse.

Det vil efter en konkret vurdering kunne være aktuelt at lade andre end ansatte ved kommunen skolevæsen varetage relevante undervisningsopgaver, hvis der gennemføres forløb med kulturlivet eller foreningslivet. Der vil ligeledes kunne være relevant at inddrage personale ved klubber og selvejende fritidshjem i undervisningsforløb på skolen. Det kan ligeledes være relevant i tilfælde, hvor en skole ønsker at overlade svømmeundervisningen til undervisere, der er ansat i den lokale svømmehal/-klub. Det påhviler dog fortsat skolens leder i alle tilfælde – og i særdeleshed for så vidt angår svømning – at sikre, at de fornødne sikkerhedskrav er opfyldt, og at den person, der varetager undervisningen, besidder tilstrækkelige kvalifikationer. Hvis undervisningen er henlagt til faciliteter uden for skolen, påhviler det ligeledes skolelederen at sikre fornødent

tilsyn med elevernes færden, jf. bekendtgørelse nr. 38 af 10. januar 1995 om tilsyn med folkeskolens elever i skoletiden samt Fælles Mål for faget idræt.

Til nr. 6, 12, 15, 46, 47, 62, 71 og 74 (§ 3 a, 1. pkt., og § 51, stk. 5, § 5, stk. 5 og 8, § 19 i, stk. 2, § 26, stk. 6, 1. pkt., § 36, stk. 2, 2. pkt., § 40, stk. 2, nr. 5, og § 40, stk. 3, 2. pkt.)

Der er tale konsekvensrettelser som følge af de foreslåede ændringer af folkeskolelovens § 5, stk. 3 og 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 10 og 11.

Til nr. 7 (§ 5, stk. 2, nr. 1, litra b)

Med den foreslåede ændring af § 5, stk. 2, nr. 1, litra b, skal eleverne fremover have engelsk på 1.-9. klassetrin.

Formålet med ændringen er, at styrke elevernes beherskelse af engelsk og i den forbindelse ikke mindst udnytte, at eleverne i stigende grad stifter bekendtskab med engelsk gennem forskellige medier på et tidligt tidspunkt i deres liv, hvilket giver gode muligheder for at tage udgangspunkt i elevernes erfaringer med engelsk. Med ændringen udvides fagets timetal over skoleforløbet i forhold til det nuværende vejledende timetal med det, der svarer til en egentlig lektion på henholdsvis 1. og 2. klassetrin.

Om antallet af undervisningstimer til engelsk henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 33 (§ 16).

Det tilføjes, at forslaget om fremrykning af engelsk til 1. klasse ikke ændrer på, at undervisningssproget i folkeskolen fortsat er dansk. Forslaget giver således ikke mulighed for at etablere internationale grundskoletilbud med fx engelsk som undervisningssprog inden for rammerne af folkeskolen.

Til nr. 8 (§ 5, stk. 2, nr. 1, litra e)

For at styrke undervisningen i tysk eller fransk foreslås det, at tilbudsfaget tysk eller fransk fremrykkes fra 7. klassetrin til 5. klassetrin og gøres obligatorisk. Da tysk eller fransk herefter ikke længere blot vil være et tilbud til eleverne og desuden er elevernes vigtigste fremmedsprog efter engelsk foreslås det, at faget benævnes 2. fremmedsprog.

Det bemærkes, at skolelederen efter den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, har mulighed for at fritage elever fra 2. fremmedsprog, jf. lovforslagets § 1, nr. 10 (§ 5, stk. 3).

Om antallet af undervisningstimer til 2. fremmedsprog henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 33 (§ 16).

Til nr. 9 (§ 5, stk. 2, nr. 2, litra d)

Det foreslås, at der oprettes et nyt fag håndværk og design, der skal erstatte fagene sløjd og håndarbejde. Ved at samle sløjd og håndarbejde i ét fag får håndværket mere sammenhæng, synlighed og relevans for eleverne. Samtidig er koblingen mellem teori, praksis og anvendelsesorientering helt afgørende for elevernes læring. Håndværk og design skal bidrage til at skærpe elevernes interesse for mulighederne i erhvervsuddannelser og videregående uddannelser, der kombinerer håndværk med design. Med forslaget om det nye fag lægges der vægt på at sikre en modernisering og styrkelse af de håndværksmæssige, kreative og innovative kompetencer hos eleverne.

Fagets mål skal understøtte en proces, hvor der arbejdes fra idé til færdigt produkt, og hvor eleverne bliver i stand til at arbejde med forskellige håndværksteknikker og materialer. Eleverne skal ligeledes lære at frembringe konkrete produkter, der tager udgangspunkt i deres dagligdag og skolens omverden. Håndværk, teknikker og materialekendskab prioriteres i undervisningsforløbene. Fagets mål skal understøtte, at undervisningen planlægges så der sker en progression med fokus på håndværksmæssige teknikker i begyndelsen af et forløb og et stigende fokus på design senere i forløbet. Dermed har eleverne bedre faglige forudsætninger for at tænke design og arbejdsprocesser sammen. Designprocessen bygger som udgangspunkt på håndværksteknikker og materialekendskab. Fagets mål skal endvidere sætte fokus på, hvordan evnen til fx at få idéer, udføre et håndværk, gennemføre en hel designproces og blive inspireret af det omkringliggende samfund er

vigtige elementer i forhold til innovation og entreprenørskab. Faget skal afspejle, at kombinationen mellem kreativitet og håndværk, er vigtige redskaber på fremtidens arbejdsmarked.

For at give kommunerne og skolerne mulighed for at oparbejde de nødvendige kompetencer og sikre de fysiske lokaliteter til at undervise i håndværk og design, vil det først være obligatorisk at udbyde faget fra skoleåret 2016/2017. Skolerne vil dog kunne vælge at udbyde faget allerede fra skoleåret 2014/2015, jf. den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 8, stk. 10.

Hjemkundskabsfaget er i dag meget bredt, og der er på baggrund af fagets timetal behov for en forenkling af fagets mål og en modernisering af fagets didaktik. I dag har faget hjemkundskab vægt på sundhed, kultur, æstetik, livskvalitet, samfund, ressourcer, miljø og etik. Med forslaget om at ændre navn fra hjemkundskab til madkundskab lægges der øget vægt på viden og færdigheder i forbindelse med mad og madlavning. Råvarer og mad vil være udgangspunktet for fagets aktiviteter, og fagets mål ændres med henblik på at afspejle dette.

Arbejdet med mål for fagene indgår i den revision af Fælles Mål og udvikling af fagene, som forligskredsen bag folkeskoleloven er nået til enighed om. Undervisningsministeren fastsætter efter folkeskolelovens § 10, stk. 1, trinmål og slutmål for fagene. Prøverne i fagene ændres ligeledes navn, jf. den foreslåede ændring af § 14, stk. 3, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 29, og indhold i overensstemmelse med de ændrede mål.

Til nr. 10 (§ 5, stk. 3)

For at styrke undervisningen i tysk eller fransk foreslås det, at tilbudsfaget tysk eller fransk fremrykkes fra 7. klassetrin til 5. klassetrin og gøres obligatorisk. Da tysk eller fransk herefter ikke længere blot vil være et tilbud til eleverne og desuden er elevernes vigtigste fremmedsprog efter engelsk foreslås det, at faget benævnes 2. fremmedsprog, samt at tilbudsfag udgår af bestemmelsen i § 9, stk. 7, (fremover § 9, stk. 6), hvorefter eleverne i dag skal vælge mindst et tilbudsfag eller et valgfag. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 19 (§ 9, stk. 7, som bliver stk. 6).

Med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, gives skolelederen mulighed for efter samråd med forældrene og elevens lærere samt eventuel inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning at bestemme, at en elev fra 7. klassetrin kan blive fritaget for 2. fremmedsprog, hvis skolelederen skønner, at det vil være det fagligt bedste for eleven.

Såfremt eleven fritages fra 2. fremmedsprog skal der stilles relevant undervisning til rådighed i tiden afsat til 2. fremmedsprog.

Til nr. 11 (§ 5, stk. 4, ophæves)

Bestemmelsen om muligheden for som alternativ for den enkelte elev at tilbyde undervisning i fransk som tilbudsfag i stedet for tysk på 7.-9. klassetrin foreslås ophævet som følge af den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, nr. 1, litra e, jf. lovforslagets § 1, nr. 8 (§ 5, stk. 2, nr. 1, litra e).

Til nr. 13 (§ 5, stk. 6, der bliver stk. 5)

Den foreslåede ændring af folkeskolelovens § 5, stk. 6, der bliver stk. 5, indebærer, at skolelederen efter samråd med elevens forældre kan fravige de foreslåede regler i § 15, stk. 1 og stk. 2, om skoleugens længde for enkeltelever, der modtager supplerende undervisning eller anden faglig støtte efter 1. og 2. pkt. i § 5, stk. 6, fremover stk. 5. Det er en forudsætning herfor, at dette vil være fagligt bedst for eleven.

Til nr. 14 (§ 5, stk. 7)

Den foreslåede ændring af § 5, stk. 7, indebærer, at undervisningsministeren ved fastsættelse af særlige regler om undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede børn har mulighed for at fravige de foreslåede regler i § 15, stk. 1 og stk. 2, om skoleugens længde.

Muligheden for at fravige den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 1, svarer til de gældende regler, hvorved ministeren kan fravige bestemmelsen i folkeskolelovens § 16, stk. 1, om minimumstimetal.

Mulighed for at fravige den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 2, udgør en ændring i forhold til de gældende regler, som ikke giver hjemmel til fravigelse af det eksisterende loft over undervisningstiden, som gælder for børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin, i folkeskolelovens § 16, stk. 3, 2. pkt.

Det foreslåede loft over undervisningstiden i § 15, stk. 2, 1. pkt., gælder for alle klassetrin. Det vil især på mellemtrinnet og i udskolingen kunne vanskeliggøre, at der inden for loftet på gennemsnitligt 35 timer om ugen er plads til særskilt undervisning i dansk som andetsprog. Derfor gives der med bestemmelsen mulighed for, at undervisningsministeren ved fastsættelsen af regler om undervisningen i dansk som andetsprog kan fravige bestemmelsen i § 15, stk. 2.

For så vidt angår den ophævede henvisning til folkeskolelovens § 16, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 33 (§ 16).

Til nr. 16 og 29 (§ 9, stk. 1, og § 14, stk. 3, 1. pkt.)

Med den foreslåede bestemmelse i § 9, *stk. 1*, foreslås valgfagsrækken for 7.-9. klassetrin moderniseret.

Med tilføjelsen af tysk i rækken af valgfag nævnt i stk. 1 fjernes den særskilte regulering af kommunernes udbud af tysk som valgfag, således at kommunerne er stillet frit i valget af, i hvilket omfang de ønsker at tilbyde tysk og/eller fransk som valgfag ud over den obligatoriske undervisning i 2. fremmedsprog. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 17 (ophævelse af § 9, stk. 2).

Tilføjelsen af spansk og almindelige indvandrersprog har baggrund i den i lovforslagets § 1, nr. 18 (§ 9, stk. 5), foreslåede ophævelse af bemyndigelsen i folkeskolelovens § 9, stk. 5, til undervisningsministeren til at fastsætte regler om yderligere valgfag. Bemyndigelsen er udmøntet i en bekendtgørelse nr. 716 af 2. juli 2008 om valgfag i henhold til folkeskolelovens § 9, stk. 5, der giver mulighed for at oprette valgfagene spansk, hverdagsfransk, hverdagstysk, almindelige indvandrersprog og edb. Hverdagsfransk og hverdagstysk oprettes i dag kun i meget begrænset omfang og foreslås derfor ikke videreført i lighed med valgfaget edb, der fremstår forældet i en nutidig kontekst. De to resterende fag, spansk og almindelige indvandrersprog, indskrives i § 9, stk. 1.

Ændringerne af de eksisterende valgfag, sløjd, håndarbejde og hjemkundskab er konsekvensændringer i forhold til forslaget i § 1, nr. 5 b, hvorefter fagene sløjd og håndarbejde erstattes af et nyt fag, der oprettes under navnet håndværk og design, og faget hjemkundskab ændrer indhold og samtidig ændrer navn til madkundskab.

Efter forslaget i lovforslagets § 1, nr. 9 (§ 5, stk. 2, nr. 2, litra d), udgår de to fag, håndarbejde og sløjd, hvorfor også de to fags prøver, der er nævnt i folkeskolelovens § 14, *stk. 3, 1. pkt.*, ophører. Prøven i faget hjemkundskab ændres til en prøve i faget madkundskab. Undervisningsministeren vil benytte bemyndigelsen i folkeskolelovens § 14, stk. 4, til at fastsætte nærmere regler om prøverne i fagene håndværk og design samt madkundskab.

Forslaget i lovforslagets § 1, nr. 18 (§ 9, stk. 4), hvorefter en række valgfag, der i dag kan tilbydes på 10. klassetrin, for fremtiden også kan tilbydes på 7.-9. klassetrin, medfører en række overlap mellem disse fag og eksisterende fag i den gældende stk. 1. Som følge heraf foreslås det, at fagene teknologi og motorlære samt andre værkstedsfag udgår.

Faget tekstbehandling fremstår i lighed med edb som forældet i en nutidig kontekst, og det foreslås derfor, at det udgår.

Det bemærkes, at i det omfang man lokalt finder behov for valgfagsundervisning inden for de fagområder, der er dækket af de nævnte valgfag, står det efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 18, kommunerne frit for at oprette dem.

Til nr. 17 (§ 9, stk. 2, ophæves)

Med tilføjelsen af tysk i rækken af valgfag nævnt i § 9, stk. 1, fjernes den særskilte regulering af kommunernes udbud af tysk som valgfag, således at kommunerne er stillet frit i valget af, i hvilket omfang de ønsker at tilbyde tysk og/eller fransk som valgfag ud over den obligatoriske undervisning i 2. fremmedsprog. Bestemmelsen i den gældende § 9, stk. 2, om kommunernes adgang til at tilbyde tysk til elever, der har modtaget tilbud om undervisning i fransk som tilbudsfag, ophæves.

Til nr. 18 (§ 9, stk. 5 og 6, som bliver stk. 4 og 5)

Med den foreslåede bestemmelse i § 9, *stk. 4*, foreslås det, at en række af de valgfag, som i forvejen i kan udbydes til elever i 10. klasse efter folkeskolelovens § 19 d, stk. 4, og som der i forvejen er udarbejdet Fælles Mål for, tillige kan tilbydes elever på 7.-9. klassetrin som valgfag. Det drejer sig om de valgfag, der er nævnt i folkeskolelovens § 19 d, stk. 4, nr. 5-12, bl.a. produktudvikling og formgivning og iværksætter.

Med den foreslåede affattelse af § 9, *stk. 5, 1. pkt.*, åbnes der for, at kommunerne kan godkende, at der tilbydes undervisning i valgfag ud over dem, der kan tilbydes i medfør af stk. 1, 2 og 5, selv om der ikke er tale om praktisk eller kunstnerisk betonedede fag. Dermed udvides kommunernes adgang til at udbyde valgfag i forhold til de hidtidigt gældende regler. Kommunen vil med ændringen både kunne tilbyde valgfagsundervisning i fag, der indgår i den obligatoriske fagrække, jf. § 5, stk. 2, samt i fag, der ligger ud over det i stk. 1, 2 og 5, nævnte, uanset om faget har en praktisk eller kunstnerisk karakter eller ej, fx astronomi eller russisk. De nye valgfag godkendes af kommunalbestyrelsen.

Med den foreslåede affattelse af § 9, *stk. 5, 2. pkt.*, fastsætter undervisningsministeren nærmere regler for kommunalbestyrelsens beskrivelsen af mål og indhold for fagene. Bemyndigelsen gives med henblik på, at Undervisningsministeriet som led i arbejdet med præciseringen og forenklingen af Fælles Mål udarbejder et koncept for etableringen af nye valgfag i kommunerne. Det vil være i form af standarder for, hvordan mål og indhold for faget skal beskrives, som kommunerne skal følge ved indførelsen af nye valgfag. Herved sikres det, at kommunerne gennemgår en række overvejelser i forbindelse med etableringen af nye valgfag, herunder formål, faglig progression, muligheder for praktisk gennemførelse m.v.

Den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 9, stk. 5, hvorefter undervisningsministeren kan fastsætte regler om andre fag og emner end de i folkeskolelovens § 9, stk. 1, nævnte, som kommunerne kan tilbyde som valgfag, udgår. Med den foreslåede ændring af folkeskolelovens § 9, stk. 1, indsættes de valgfag, fra den eksisterende bekendtgørelse nr. 716 af 2. juli 2008 om valgfag i henhold til folkeskolelovens § 9, stk. 5, som stadig vurderes at have relevans, dvs. spansk og almindelige indvandrersprog.

Til nr. 19 (§ 9, stk. 7, som bliver stk. 6)

For at styrke undervisningen og elevernes motivation foreslås det i den foreslåedes bestemmelse i § 9, *stk. 7*, at eleverne gives større valgfrihed i forhold til undervisningens indhold ved at give dem mulighed for at vælge fag, der ligger ud over folkeskolens obligatoriske fagrække.

Undervisningen i valgfag skal styrkes ved, at valgfag indføres allerede fra 7. klassetrin, og at det i modsætning til dag skal være obligatorisk for eleverne at vælge mindst et valgfag på 7.-9. klassetrin. Da det samtidig foreslås, at tilbudsfaget tysk eller fransk gøres obligatorisk og i øvrigt benævnes 2. fremmedsprog, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8 (§ 5, stk. 2, nr. 1, litra e), foreslås det, at tilbudsfag udgår af § 9, stk. 7, som bliver stk. 6, som alternativ til valgfag.

Til nr. 20 (§ 10, stk. 3)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 17 ophævelse af § 9, stk. 2).

Til nr. 21 og 70 (§ 12, stk. 1, 1. pkt., § 34, stk. 3, 1. pkt., § 40, stk. 5, 1. pkt.)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 58 (ophævelse af § 25, stk. 3-6).

Til nr. 22 (§ 13, stk. 6, 1. pkt.)

Med den foreslåede ændring af § 13, *stk. 6, 1. pkt.*, erstattes den udtalelse, der gives i faget idræt to gange om året, og som viser elevens faglige standpunkt, af standpunktskarakterer. Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 10, hvorefter der indføres en prøve til udtræk i faget idræt.

Det følger af folkeskolelovens § 13, stk. 5, at bedømmelsen af elevernes standpunkter i de fag, der er omfattet af § 14, stk. 1-3, de såkaldte prøvefag, sker ved hjælp af standpunktskarakterer.

Faget idræt indgår ikke i dag som et prøvefag i § 14, stk. 1-3, men indgår som et obligatorisk fag for alle elever på 1.- til 9. klassetrin. På 10. klassetrin indgår idræt som et tilbudsfag.

Bedømmelsen af elevernes standpunkter i faget idræt sker i dag i form af en udtalelse, der gives mindst to gange om året med henblik på at dokumentere elevens faglige standpunkt, jf. § 13, stk. 6. Efter § 13, stk. 6, 4. pkt., skal den sidste udtalelse i faget idræt gives umiddelbart før afslutningen af undervisningen i faget og skal udtrykke elevens faglige standpunkt på dette tidspunkt.

Med den foreslåede ændring af § 13, stk. 6, 1. pkt., erstattes den nuværende bedømmelse i faget idræt, som sker i form af en udtalelse, med en bedømmelse, der sker i form af standpunktskarakterer. Indførelse af standpunktskarakterer i faget idræt sker som følge af, at der indføres en prøve i faget, jf. den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 10.

Formålet er at styrke fagets status og give både eleven og læreren et redskab til at kunne vise elevens faglige udbytte og progression i faget.

Til nr. 23 (§ 13, stk. 6, 4. pkt., ophæves)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede ændring af § 13, stk. 6, 1. pkt., hvorefter faget idræt fremover bliver et prøvefag.

Den udtalelse, der i dag gives i medfør af folkeskolelovens § 13, stk. 6, to gange årligt fra og med 8. klassetrin, afskaffes, i og med at der indføres prøve og standpunktskarakterer i faget.

Til nr. 24 (§ 13, stk. 9 og 10)

Med forslaget ophæves den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 13, stk. 9, om udfærdigelse af afgangsbetegnelse for elever, der går ud af skolen efter 7. klassetrin eller senere.

Bestemmelsen i folkeskolelovens § 13, stk. 9, foreslås erstattet af to nye bestemmelser, således at det i § 13, stk. 9, fastsættes, hvilke oplysninger der altid skal fremgå af et bevis, mens det i § 13, stk. 10, angives, hvilke typer af oplysninger elever valgfrit kan få påført eller vedhæftet beviset. Det er hensigten, at de to nye bestemmelser skal tydeliggøre, at et bevis består af flere typer af oplysninger, hvoraf nogle er obligatoriske, og andre er valgfri.

Det foreslås med § 13, stk. 9, at et bevis som hidtil skal indeholde oplysning om, i hvilken undervisning eleven har deltaget, om de senest givne standpunktskarakterer samt om bedømmelse i forbindelse med prøverne, der er nævnt i § 14, stk. 1-3.

Efter forslaget skal beviset ikke længere indeholde oplysning om den sidste udtalelse i faget idræt, men skal i stedet indeholde oplysninger om den senest givne standpunktskarakter i faget, samt om bedømmelsen i forbindelse med prøven i faget idræt, der indføres med lovforslagets § 1, nr. 25.

Det foreslås med § 13, stk. 10, at beviset kan suppleres med oplysninger om gennemførte fag og kurser i ungdomsskoleregiet, således at eleverne fremover kan vælge, at oplysninger om fag og kurser som f.eks. fremmedsprog, håndværk, kunstneriske fag, førstehjælp m.v., herunder eventuelle skriftlige vurderinger eller karakterer påføres eller vedhæftes beviset.

Forslaget indeholder endvidere en sproglig nyaffattelse af ordet afgangsbetegnelse, således at det fremover betegnes bevis og knyttes til det klassetrin, i forbindelse med hvilket det udstedes. Beviset vil herefter omtales som 7.-klassebevis, 8.-klassebevis, 9.-klassebevis eller 10.-klassebevis, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 25 (§ 14, stk. 1, nr. 10)

Det foreslås, at faget idræt placeres i rækken af prøvefag, der er nævnt i § 14, stk. 1, således at der kan gennemføres prøve i idræt for elever på 9. klassetrin.

Prøven i idræt tilføjes rækken af udtræksfag, der er nævnt i folkeskolelovens § 14, stk. 2, 2. pkt., således at det samlede antal prøver, som den enkelte elev skal aflægge, forbliver uændret.

Det er hensigten, at eleverne ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin skal udarbejde et oplæg, som danner grundlag for en mundtlig/praktisk prøve. Ved prøven skal elevernes gennem oplæg, dialog og praktiske øvelser demonstrere tilegnede kundskaber og færdigheder i faget.

De nærmere regler om den nye prøve i faget idræt vil blive fastsat i bekendtgørelsen om folkeskolens afsluttende prøver.

Til nr. 26 og 41 (§ 14, stk. 1, nr. 10, § 19 d, stk. 3)

De foreslåede ændringer er tekniske konsekvensjusteringer af den foreslåede terminologiske ændring fra tilbudsfag til 2. fremmedsprog og af fagets placering som en del af den humanistiske fagblok i § 5, stk. 2, nr. 1.

Til nr. 27 (§ 14, stk. 2, 2. pkt.)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede ændring af § 14, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 25, hvorved der indføres prøve i faget idræt.

Til nr. 28 (§ 14, stk. 2, 3. pkt.)

Efter den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 2, 3. pkt., udtrækkes faget idræt som en del af den naturfaglige blok.

Ifølge de nuværende regler skal hver elev aflægge to prøver i dansk og en prøve i hvert af fagene matematik, engelsk og fysik/kemi, jf. folkeskolelovens § 14, stk. 2, 1. pkt. Dette udgør de bundne prøver. Herudover skal hver elev aflægge to prøver, som bestemmes af undervisningsministeren ved udtræk blandt fagene skriftlig engelsk, kristendomskundskab, historie, samfundsfag, geografi, biologi, matematik og tilbudsfagene tysk og fransk.

Efter forslaget tilføjes idræt til denne liste af udtræksfag og placeres sammen med fagblokken naturfag, og kan således modsvare at tysk og fransk henhører under den humanistiske blok.

I konsekvens af ændringen af tilbudsfagene tysk og fransk til obligatorisk 2. fremmedsprog under de humanistiske fag, jf. den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, nr. 1, litra e, ophæves den gældende regel i § 14, stk. 2, 3. pkt., om, at tilbudsfagene tysk eller fransk henhører under den humanistiske fagblok.

Til nr. 30 (§ 14 a)

Efter den foreslåede bestemmelse i § 14 a, stk. 1, begynder skoleåret den 1. august. Bestemmelsen viderefører den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 15.

Bestemmelsen har ordensmæssig karakter, og regulerer således ikke tidspunktet for elevernes første skoledag i et nyt skoleår. Dette tidspunkt fastsættes af kommunalbestyrelsen, jf. nærmere umiddelbart nedenfor.

Der henvises herved til bemærkningerne til den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 15, i lovforslag nr. 130 af 22. januar 2003, jf. Folketingstidende, Tillæg A s. 2949, som vedtaget ved lov nr. 300 af 30. april 2003.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 14 a, stk. 2, begynder elevernes sommerferie den sidste lørdag i juni, således at fredagen før bliver sidste skoledag, og varer indtil den af kommunalbestyrelsen bestemte første skoledag efter skoleårets begyndelse.

Første led i den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af det anførte om sommerferiens begyndelsestidspunkt i § 7 i bekendtgørelse nr. 1143 af 8. december 2011 om folkeskolens prøveterminer og prøvedatoer i skoleårene 2011/2012, 2012/2013 og 2013/2014 samt om begyndelsestidspunktet for elevernes sommerferie. Bekendtgørelsens § 7 er udstedt med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen i folkeskolelovens § 15, 1. pkt., som herefter udgår, ligesom bekendtgørelsens § 7 vil blive ophævet senest i forbindelse med lovens ikrafttræden.

Andet led er en præcisering af, at det er kommunalbestyrelsen, der fastsætter tidspunktet for elevernes skolestart efter sommerferien, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, 1. pkt., hvorefter kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolens virksomhed. Idet kommunalbestyrelsen på et møde skal træffe beslutning om antallet af skoledage, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 5, vil tidspunktet for elevernes skolestart endvidere

skulle fastlægges på et møde i kommunalbestyrelsen, og vil således ikke kunne delegeres til forvaltningen eller den enkelte skoleleder.

Til nr. 31 (§ 15)

Med den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 1, skal undervisningstiden tilrettelægges således, at den over et skoleår har en samlet varighed, jf. dog den foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 4, på mindst 1200 timer, svarende til gennemsnitligt 30 ugentlige timer, i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin, 1320 timer, svarende til gennemsnitligt 33 ugentlige timer, på 4.-6. klassetrin og 1400 timer, svarende til gennemsnitligt 35 ugentlige timer, på 7.-9. klassetrin.

Med bestemmelsen fastsættes en årsnorm for undervisningstiden, som er udregnet med udgangspunkt i, at eleverne skal have undervisning i de angivne ugentlige timer i 40 uger om året. Der er ikke opstillet en norm for, hvor lang den enkelte skoledag eller skoleuge skal være, men det forudsættes, at undervisningen fortsat normalt foregår mellem ca. kl. 8.00 og 16.00.

Den forlængede undervisningstid skal give optimale muligheder for tilrettelæggelse af en varieret skoledag, hvor der veksles mellem forskellige aktiviteter i løbet af dagen.

Skoledagen består fremover af tid til undervisning i folkeskolens fag og emner samt tid til understøttende undervisning. Tiden fordeles mellem de to typer af undervisningstid således, at

- minimumstimetallene for folkeskolens fag, jf. den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, efterkommes,
- undervisning i grundskolens obligatoriske emner, jf. folkeskolelovens § 7, gennemføres,
- eleverne deltager i motion og bevægelse i gennemsnitligt 45 minutter om dagen, og
- eleverne gives understøttende undervisning, herunder i form af lektiehjælp og faglig fordybelse, jf. den foreslåede bestemmelse i § 16 a.

Det forhold, at der inden for undervisningstiden skal gives lektiehjælp og faglig fordybelse, som er organiseret i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 4, indebærer, at den obligatoriske del af elevernes undervisningstid henholdsvis i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling er på mindst 1120 timer om året, svarende til gennemsnitligt 28 ugentlige timer, 1200 timer om året, svarende til gennemsnitligt 30 ugentlige timer, og 1320 timer om året, svarende til gennemsnitligt 33 ugentlige timer.

Der er ikke ud over det anførte ovenfor krav til fordelingen af den samlede undervisningstid på henholdsvis undervisning i fag og emner og understøttende undervisning. Det betyder, at skolelederen – inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte rammer og de af skolebestyrelsen fastsatte principper – afgør, hvordan den tid, som ligger ud over minimumstimetal, undervisning i obligatoriske emner, daglig motion og bevægelse og lektiehjælp, skal anvendes. Der er således intet til hinder for, at der lokalt arbejdes med et højere timetal end minimumstimettet. Det kan ske ved at konvertere tiden til understøttende undervisning til undervisning i fagene eller som en udvidelse af skoledagen, dog som udgangspunkt ikke for så vidt angår udskoling, jf. det foreslåede loft for undervisningstiden i § 15, stk. 2.

Det bemærkes, at det er kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om antallet af skoledage, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 5. Der er således fortsat ikke i lovgivningen fastsat regler om antallet af skoledage. I praksis har antallet af skoledage dog ligesom før den gældende timetalsmodel fra 2003 langt de fleste steder været lige omkring 200 skoledage. Det vil formentlig også blive praksis fremover med et nyt minimumstimetal, men det afgørende er den foreslåede årsnorm samt de i § 16, stk. 1, foreslåede minimumstimetal.

Efter den foreslåede bestemmelse i 15, stk. 2, 1. pkt., må undervisningstidens samlede varighed ikke overstige 1400 timer, svarende til gennemsnitligt 35 ugentlige timer, set over et skoleår. Der sættes med bestemmelsen et loft over den årlige undervisningstid. Loftet er udregnet med udgangspunkt i 35 ugentlige timer i 40 uger. Loftet vedrører ikke den enkelte skoledag eller skoleuge, men det forudsættes, at undervisningen fortsat normalt foregår mellem ca. kl. 8.00 og 16.00.

I konsekvens af den foreslåede indførelse af dette loft foreslås loftet på syv daglige undervisningstimer for børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin i den gældende folkeskolelovs § 16, stk. 3, 2. pkt., ophævet.

Undervisningsministeren kan efter ansøgning dispensere fra det gældende loft over undervisningstiden, hvis det sker i forbindelse med etablering af forsøg, jf. folkeskolelovens § 55. En række kommuner har i de senere år fået forsøgsdispensation fra folkeskoleloven og dermed mulighed for at organisere heldagsskoletilbud, hvor eleverne får en længere sammenhængende undervisningsdag. Forsøgene med udvidelsen af undervisningstiden blev oprindeligt etableret på 12 skoler, fordelt over syv kommuner på tværs af landet. Tre af disse skoler er lukket og yderligere et forsøg er afviklet. Forsøgene fortsætter således i skoleåret 2013/14 på 8 skoler i 5 kommuner.

Heldagsskoler vil også med det foreslåede loft for undervisningstiden fremover kunne få behov for dispensation fra loftet for at kunne videreføre deres heldagsskoletilbud.

På den baggrund foreslås det i § 15, stk. 2, 2. pkt., at undervisningsministeren på baggrund af en pædagogisk begrundet ansøgning kan dispensere fra det i den foreslåede § 15, stk. 2, 1. pkt. fastsatte loft over undervisningstiden.

Med bestemmelsen gives der adgang til, at undervisningsministeren kan give bestemte skoler adgang til, at loftet på 1400 timer kan overstiges, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at det herved kan opnås væsentlige pædagogiske fordele, og i øvrigt på betingelse af, at omfanget og karakteren af undervisningen tilrettelægges henover skoledagen med respekt af elevernes alder og modenhed. Dispensation gives således, hvis der foreligger en pædagogisk begrundet ansøgning.

Et væsentligt mål med at overstige loftet over undervisningstiden skal være at give optimale muligheder for at tilrettelægge en varieret skoledag, hvor der veksles mellem forskellige aktiviteter i løbet af dagen, herunder at der gives muligheder for fysisk udfoldelse og afsættes tid til lektiehjælp for de elever, der har behov for støtte hertil. Disse særlige aktiviteter skal først og fremmest fremme indlæringsmæssige og pædagogiske formål, og det samlede pædagogiske tilbud skal betyde et kvalitetsmæssigt løft i børnenes dagligdag i henseende til deres udbytte af undervisningen og deres almindelige trivsel og sundhed.

Det bemærkes, at reglerne om holddannelse i den foreslåede bestemmelse i § 25 a også skal gælde for heldagsskoler, der opnår dispensation til en længere skoleuge.

Den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 2, 2. pkt., træder efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 8, stk. 5, allerede i kraft den 1. marts 2014. Det fremrykkede ikrafttrædelsestidspunkt foreslås, således at ansøgninger kan indgives fra dette tidspunkt, således at de nødvendige dispensationer kan være på plads inden skoleåret 2014/15.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 3, præciseres det, at de i de foreslåede bestemmelser i § 15, stk. 1 og 2, nævnte timer opgøres i klokketimer á 60 minutter. Pauser indgår i de foreslåede årnormer.

Til nr. 32 (§ 15 a)

Efter den foreslåede bestemmelse i § 15 a påhviler det skolelederen at sikre, at eleverne på skoledage deltager i motion og bevægelse i gennemsnitligt 45 minutter om dagen. Den foreslåede bestemmelse skal fremme elevernes sundhed, trivsel og koncentration.

Der er tale om et gennemsnit, som skal beregnes over hele skoleåret. Udgangspunktet er dog, at eleverne skal deltage i motion og bevægelse hver dag, men at der er plads til kortere afbrydelser i forbindelse med emneuger, praktikophold, lejrskoler og lignende. Tilsvarende vil idrætsdag og temauger, der i vidt omfang inddrager bevægelse, kunne indgå i gennemsnittet med det antal minutter, som eleverne bevæger sig.

Skolernes pligt til at sikre, at eleverne får bevægelse og motion hver dag, kan opfyldes både i forbindelse med undervisningen i folkeskolens fag og emner, herunder idræt, og i forbindelse den understøttende undervisning.

Den konkrete tilrettelæggelse kan variere på forskellige klassetrin, men kan fx i løbet af en uge bestå af 2 lektioner idræt, motion og bevægelse som en del af den øvrige undervisning i fagene svarende til 2 lektioner samt motion og bevægelse i den understøttende undervisning svarende til 1 lektion. Motion og bevægelse kan fx tilrettelægges gennem særskilte bevægelsesmoduler eller som aktiviteter, der kobler fagligt indhold og bevægelse, fx aktiviteter i forbindelse med udeskole, stjerneløb med faglige opgaver eller faglige orienteringsløb.

I tiden til understøttende undervisning vil opgaver vedrørende motion og bevægelse både kunne varetages af lærere, pædagoger og andre medarbejdere med relevante kompetencer, og i et samarbejde med det lokale foreningsliv.

Skolen kan ligeledes varetage kravet om daglig bevægelse og motion gennem skolens samarbejde med det lokale foreningsliv, herunder idrætslivet. Et samarbejde med idrætslivet kan supplere og styrke idrætsundervisningen og inspirere til, at eleverne fortsætter den aktive dag i foreningsregi efter skoledagens ophør.

Til nr. 33 (§ 16)

Det foreslås at fastsætte nye og enkle regler om undervisningstimetallene i folkeskolen.

De gældende regler om timetalsmodellen findes i folkeskolelovens § 16 med tilhørende bekendtgørelse om undervisningstimetallene (bekendtgørelse om undervisningstimetal i folkeskolen for skoleårene 2006/07-2010/11 samt efterfølgende skoleår).

Den gældende timetalsmodel for folkeskolen indeholder minimumstimetal for 1.-9. klassetrin, basistimetaldetal for børnehaveklassen, 1.-9. klassetrin og 10. klassetrin, jf. herved folkeskolelovens §§ 19 b-19 d, samt vejledende timetal for 1.-9. klassetrin.

Der skal undervises i fagene på de klassetrin, som fremgår af folkeskolelovens § 5 om obligatoriske fag og tilbudsfag og af lovens § 9 om valgfag.

Minimumstimetallene er i dag det antal undervisningstimer, kommunerne og skolerne mindst skal tilbyde, hvori også ligger en forpligtelse til at gennemføre de tilbudte timer. Hensigten med minimumstimetallene er at styrke fagligheden ved at sikre et ensartet antal undervisningstimer i folkeskolen, jf. de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.3, i forslag nr. L 130 af 22. januar 2003 om forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Bedre indskoling og styrkelse af fagligheden i folkeskolens undervisning). Timetalsmodellen indebærer en forpligtelse til ikke alene at planlægge, men også til at gennemføre antallet af minimumstimer. Det er et element i kommunalbestyrelsens varetagelse af sit ansvar for folkeskolen, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 1, jf. § 40, stk. 1, og i skolebestyrelsens tilsynsopgave efter lovens § 44, stk. 1, at påse, at de planlagte undervisningstimer gennemføres. Efter bekendtgørelse om anvendelse af kvalitetsrapporter og handlingsplaner i kommunalbestyrelsernes arbejde med evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen skal der ikke alene i de kommunale kvalitetsrapporter indgå oplysninger om planlagte timer, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4, nr. 7, men også redegøres for, i hvilket omfang planlagte undervisningstimer bliver gennemført, og om omfanget af gennemførelse i relation til bestemte fag har givet anledning til nærmere ledelsesmæssige dispositioner, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 5, nr. 1.

Minimumstimetallene fastsættes i dag inden for den humanistiske, den naturfaglige og den praktiske/musiske fagblok samt for klassens tid for tre klassetrin ad gangen (indskoling, mellemtrin og udskoling). Ud over minimumstimetallene for fagblokkene for tre klassetrin ad gangen er der for at styrke fagligheden fastsat minimumstimetal for tre enkeltfag på visse klassetrin for tre år ad gangen. Det drejer sig om dansk på 1.-3. klassetrin, matematik på 1.-3. klassetrin og historie på 4.-6. klassetrin.

Basistimetallet er det mindste antal årlige undervisningstimer, hvert klassetrin, inkl. børnehaveklassen og 10. klasse, i dag skal have. Hensigten med basistimetallet er at begrænse mulighederne for, at antallet af undervisningstimer bliver meget forskelligt fra ét skoleår til det næste, dvs. for at undgå et særlig lavt antal undervisningstimer i det ene skoleår, som rettes op ved ekstra mange undervisningstimer det følgende skoleår.

De vejledende timetal er det antal undervisningstimer, som Undervisningsministeriet anbefaler for det enkelte fag på hvert enkelt klassetrin og for klassens tid. Det vejledende timetal ligger til grund for de Fælles Mål, dvs. de bindende trin- og slutmål for undervisningen i fagene. Kommunerne og skolerne er ikke forpligtet til at tilbyde de vejledende undervisningstimetal. Der skal dog planlægges med et timetal, som tager højde for, at undervisningen skal leve op til de Fælles Mål, jf. de specielle bemærkninger til § 1, nr. 9, i lovforslag nr. L 30 af 22. januar 2003, samt til kravene til folkeskolens afgangsprøver.

I minimumstimetallene og de vejledende timetal indgår ikke undervisning efter § 5, stk. 5, i de obligatoriske fag og tilbudsfag på højere eller lavere klassetrin end de i lovens § 5, stk. 2, fastsatte, jf. de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1, i forslag nr. L 120 af 29. januar 2009 til lov om ændring af lov om folkeskolen (Friere rammer for placering af fag på lavere klassetrin, udvidelse af loft for undervisningstid, øget fleksibili-

tet i reglerne om uddannelseskvalifikationer i folkeskolens indskoling m.v.), hvoraf det fremgår, at sådan supplerende undervisning ligger ud over minimumstimetallene og de vejledende timetal.

I folkeskolelovens § 16, stk. 4, er det udtrykkeligt angivet, at timetalsmodellen ikke omfatter undervisning i fritiden efter lovens § 3, stk. 4. Der henvises til de specielle bemærkninger til bestemmelsen i § 16, stk. 4, i forslag nr. L 130 af 22. januar 2003 samt til de specielle bemærkninger til § 3, stk. 3 (nu stk. 4), til forslag nr. L 270 af 22. april 1993 til lov om folkeskolen, jf. de specielle bemærkninger til samme bestemmelse i forslag af 21. februar 1975 til lov om folkeskolen (Folketingstidende 1974-75 (2. samling), Tillæg A, spalte 1249).

I bestemmelsen i § 16, stk. 4, er det videre angivet, at supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever i eller uden for klassen, jf. § 5, stk. 6, jf. § 3 a, 1. pkt., eller undervisning i dansk som andetsprog og modersmålsundervisning efter § 5, stk. 7, ikke omfattes af timetalsmodellen. Det har sammenhæng med, at timetalsmodellen regulerer omfanget af undervisningstimer til klassen, mens de forskellige former for supplerende undervisning og anden faglig støtte m.v. gives som ressourcer til eller på grund af enkeltelever.

Tilsvarende er undervisning i dansk som andetsprog ikke omfattet af timetalsmodellen. Den gives ligeledes til enkeltelever i eller uden for klassen, jf. bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog, og de specielle bemærkninger til bestemmelsen i § 16, stk. 4, i forslag nr. L 130 af 22. januar 2003, og til de specielle bemærkninger til bestemmelsen i § 1, nr. 1, i forslag nr. L 161 af 12. januar 2005 om lov om ændring af lov om folkeskolen (Styrket undervisning i dansk som andetsprog, herunder ved udvidet adgang til at henvise tosprogede elever til andre skoler end distriktsskolen). Tilsvarende er modersmålsundervisning ikke omfattet af timetalsmodellen, da denne undervisning gives på særskilte hold, jf. bekendtgørelse om folkeskolens modersmålsundervisning af børn fra medlemsstater i Den Europæiske Union, fra lande, som er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, samt fra Færøerne og Grønland.

Heller ikke specialpædagogisk støtte i eller uden for klassen (specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand), jf. § 3, stk. 2, 2. pkt., til enkeltelever, der ikke går på en specialskole eller i en specialklasse, omfattes af timetalsmodellen.

Der er for elever i specialskoler, specialklasser, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder fastsat få undtagelser fra timetalsmodellen, der bortset herfra gælder fuldt ud også for disse elever, jf. nærmere bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand (specialundervisningsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder. Det drejer sig f.eks. om tilfælde, hvor det med forældrenes samtykke konstateres, at elevernes helbred ikke tillader gennemførelse af fuld undervisning, eller hvor eleverne midlertidigt modtager enkeltmandsundervisning.

Bestemmelser om undervisningstimetal i folkeskolelovgivningen opgøres som undervisningstimer á 60 minutter, jf. de specielle bemærkninger til § 1, nr. 15, i lovforslag nr. L30 af 22. januar 2003, og de fastsatte timetal er uden pauser. Denne måde at opgøre undervisningstimetallene på er ikke til hinder for en fleksibel tilrettelæggelse af lektioner af anden varighed, fx 45 minutter, blot et krav til den måde undervisningstimetallene gøres op på.

De gældende undervisningstimetal er angivet i vedlagte bilag 1 til dette lovforslag.

Med lovforslaget foreslås bestemmelsen om undervisningstimetal ændret. Herunder vil timetallene blive en del af folkeskoleloven, hvorfor bekendtgørelsen om undervisningstimetal vil blive ophævet.

Det foreslås, at undervisningstimerne som hidtil skal både planlægges og gennemføres. Hvis en planlagt undervisningstime i et fag må overtages af en ikke-læreruddannet vikar, som har andre relevante kvalifikationer, jf. lovforslagets 1. nr. 68 (§ 30), kan undervisningstimen i stedet tælle med i tiden til understøttende undervisning inden for den samlede undervisningstid og erstattes af en time i det givne fag, når læreren er tilbage.

Understøttende undervisning, jf. lovforslagets § 1, nr. 34 (§ 16 a), omfattes ikke af timetalsmodellen i den foreslåede § 16 om timetal for undervisning i fagene.

Det foreslås, at det fortsat unndlades at anføre i bestemmelsen i § 16, at supplerende undervisning i obligatoriske fag efter den gældende folkeskolelovs § 5, stk. 5, som bliver stk. 4, ikke medregnes i timetalsmodellen, og specialundervisning efter folkeskolelovens § 3, stk. 2, 2. pkt., idet dette allerede følger af karakteren af

undervisning m.v. efter de pågældende bestemmelser. Tilsvarende foreslås det at ophæve den gældende § 16, stk. 4, idet angivelserne af, at fritidsundervisning, jf. den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 3, stk. 4, og supplerende undervisning efter den gældende § 5, stk. 6, fremover stk. 5, jf. også § 3 a, 1. pkt., og stk. 7, ikke omfattes af timetalsmodellen, er overflødige, fordi der er tale om ressourcer, der tildeles i forhold til enkeltelever. Sådanne ressourcer vedrører pr. definition ikke timetalsmodellen, som vedrører forpligtelsen til at give klasserne et givent antal undervisningstimer.

Det bemærkes endvidere, at de gældende bestemmelser i folkeskolelovens § 16, stk. 5 og 6, om ekskursioner og skolerejser foreslås flyttet til selvstændige bestemmelser i den foreslåede § 16 c, jf. lovforslagets § 1, nr. 34.

De foreslåede undervisningstimetal i fagene, både minimumstimetallene og de vejledende timetal, foreslås angivet som bilag 1 til folkeskoleloven.

Der vil fortsat være et statsligt tilsyn med kommuners og skolars overholdelse af minimumstimetallene for undervisningstimer i fagene. Til brug herfor samt af statistiske årsager indsamles fra kommunerne og skolerne oplysninger om minimumstimetallene.

Med den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, foreslås fastsat *et årligt minimumstimetal* for undervisningstimerne for hvert af klassetrinene 1.- 9. klassetrin.

For børnehaveklassen, hvis undervisning ikke er fordelt på fag og derfor ikke opdelt i minimumstimetal og vejledende timetal, foreslås ingen ændring af det årlige minimumstimetal for undervisningstimer. Dette vil dermed fortsat være 600.

Det foreslås, at minimumstimetallet for undervisningstimerne for 1.-9. klassetrin forhøjes i forhold til i dag, så summen af de vejledende timetal i hvert fag for hvert klassetrin udgør det nye, årlige minimumstimetal for hvert klassetrin.

1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.
750	750	780	900	930	930	960	960	930

For 1.-3. klassetrin vil minimumstimetallet for undervisningstimer i fagene dermed stige fra 2.150 til 2.280. For 4.-6. klassetrin vil minimumstimetallet for undervisningstimer i fagene dermed stige fra 2.290 til 2.760.

For 7.-9. klassetrin vil minimumstimetallet for undervisningstimer i fagene dermed stige fra 2.520 til 2.850.

For god ordens skyld bemærkes, at der ikke foreslås ændringer i de efter folkeskolelovens §§ 19 b-d gældende undervisningstimetal for 10. klassetrin, herunder ikke i det årlige minimumstimetal på 840 for dette klassetrin.

Det bemærkes, at det er kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om antallet af skoledage, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 5, jf. nærmere herom ovenfor under bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. x (§ 15).

Med den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 2, fastsættes som hidtil særlige *minimumstimetal* for undervisningstimer i *dansk og matematik*. De nye årlige minimumstimetal indebærer en forøgelse af timetallene i forhold til de vejledende timetal i den gældende timetalsbekendtgørelse med 30 timer på hvert af klassetrinene 4.-9., dvs. en ugentlig lektion, således at undervisningstimetallene på hvert af disse klassetrin fremover i dansk hæves fra 180 til 210 og i matematik fra 120 til 150.

Undervisningstimetallene foreslås at være uændrede for 1.-3. klassetrin for disse fag, dog sådan at det samlede minimumstimetal på henholdsvis 900 undervisningstimer i dansk og 450 undervisningstimer i matematik fordeles over de tre år som et årligt undervisningstimetal på hvert af disse klassetrin. For dansk foreslås det, at minimumstimetallene for respektive 1., 2. og 3. klassetrin fastsættes til 330, 300 og 270 undervisningstimer, hvilket svarer til de vejledende timetal for dansk i den gældende timetalsbekendtgørelse. For matematik foreslås det ligeledes, at fagets vejledende timetal i den gældende timetalsbekendtgørelse videreføres, således at minimumstimetallene for matematik for 1., 2. og 3. klassetrin fastsættes til 150 for hvert af disse klassetrin.

Det foreslås endvidere, at der fastsættes et *minimumstimetal* for *historie* for hvert af klassetrinene 3.-9. og ikke som hidtil kun for 4.-6. klassetrinene. Fagets timetal vil være uændret, idet der ikke dermed tilføres flere undervisningstimer til faget.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 3, 1. pkt., tilbyder hver skole, inden for de rammer og principper, der er fastsat efter folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 5, og § 44, stk. 2, nr. 1, af henholdsvis kommunalbestyrelsen og skolebestyrelsen, et antal årlige undervisningstimer på hvert af klassetrinene 1.-9. i hvert enkelt obligatorisk fag og i valgfag på hvert af klassetrinene 7.-9, hvorved de foreslåede bestemmelser i § 16, stk. 1 og 2 nævnte timetal som minimum gives.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der skal tilbydes et antal undervisningstimer i samtlige folkeskolens obligatoriske fag og i valgfag, men at antallet af timer for de enkelte fag fastsættes af skolelederen, inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte rammer og de af skolebestyrelsen fastsatte principper for skolens virksomhed. De ved de foreslåedes bestemmelser i § 16, stk. 1 og 2, nævnte minimumstimetal, skal dog til enhver tid efterkommes.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 3, 2. pkt., at der for alle klassetrin i grundskolen er anført årlige vejledende timetal for hvert enkelt fag og for valgfag i bilag 1 til folkeskoleloven. De eksisterende vejledende årlige undervisningstimetal forøges derved.

Det foreslås, at der som noget nyt indføres i konsekvens af indførelsen af *engelsk* som obligatorisk fag på 1. og 2. klassetrin et vejledende årligt undervisningstimetal for hvert af de to klassetrin på 30 timer, svarende til en lektion om ugen.

Idræt foreslås styrket på 1. klassetrin med et vejledende årligt undervisningstimetal på 30 undervisningstimer, svarende til en lektion om ugen.

Tilsvarende foreslås *musik* styrket med et vejledende årligt undervisningstimetal på 30 undervisningstimer, svarende til en lektion om ugen, på både 1. og 4. klassetrin.

Om styrkelse af idræt og musik henvises i øvrigt til de gensidige samarbejder, som skolerne skal indgå med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts og foreningsliv og med ungdomsskoler, musikskoler og andre kunst- og kulturskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og obligatoriske emner, jf. lovforslagets § 1, nr. 5 (§ 3, stk. 4 og 5), samt til opfyldelse af kravet om gennemsnitlig 45 minutters bevægelse og motion dagligt, jf. lovforslagets § 1, nr. 32 (§ 15 a).

Det nye fag *håndværk og design*, der erstatter håndarbejde og sløjd, foreslås tilført et vejledende årligt undervisningstimetal på 30 undervisningstimer, svarende til en lektion om ugen, på 4. klassetrin, og 30 undervisningstimer færre, svarende til en lektion om ugen, på 7. klassetrin.

Endvidere indføres der i konsekvens af indførelsen af det obligatoriske 2. *fremmedsprog* på 5. og 6. klassetrin, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (§ 5, stk. 2, nr. 2, litra d), jf. nr. 10 (§ 5, stk. 3), et vejledende årligt undervisningstimetal på disse klassetrin på henholdsvis 30 og 60 timer, svarende til en og to ugentlige lektion(er). De vejledende undervisningstimer fremkommer ved, at der fra hvert af klassetrinene 8. og 9. fremrykkes 30 undervisningstimer, svarende til en lektion om ugen, i det nuværende tilbudsfag tysk eller fransk, til 2. fremmedsprog på 5. og 6. klassetrin, samt ved tilførsel af en yderligere lektion.

De vejledende årlige undervisningstimetal i *natur/teknik* for 2. og 4. klassetrin foreslås forøget med et vejledende årligt undervisningstimetal 30 undervisningstimer for hvert af de to klassetrin, svarende til en lektion om ugen.

I konsekvens af den foreslåede indførelse af *valgfag* på 7. klassetrin, jf. lovforslagets § 1, nr. 16 (§ 9, stk. 1), foreslås det som noget nyt, at der vejledende afsættes 60 årlige undervisningstimer, svarende til to ugentlige lektioner, til valgfag på dette klassetrin. Dermed sidestilles valgfag på dette klassetrin med valgfag på 8. og 9. klassetrin, hvor skolerne i dag har pligt til at udbyde mindst 120 undervisningstimer årligt, jf. den gældende folkeskolelovs § 9, stk. 7, 2. pkt. Da valgfagene udbydes til begge klassetrin, svarer det til 60 undervisningstimer pr. klassetrin, som også er det vejledende i den gældende timetalsmodel, og som også foreslås fastsat som årligt, vejledende undervisningstimetal for valgfag på 8. og 9. klassetrin.

For at udjævne timetallene mellem 7. og 8. klassetrin foreslås det, at 30 undervisningstimer årligt, svarende til en lektion om ugen, flyttes fra 8. til 7. klassetrin i *geografi*.

De vejledende undervisningstimetal i *klassens tid* udgår. Klassens tid indgår i stedet i den understøttende undervisningstid, jf. lovforslagets § 1, nr. 37-37 (§ 18, stk. 2, 4 og 5).

Undervisningen tilrettelægges og styres ud over af antallet af undervisningstimer af de Fælles Mål, jf. bekendtgørelse om formål, trin- og slutmål for folkeskolens fag og emner (Fælles Mål). Kommunerne skal

derfor som hidtil planlægge og gennemføre ud fra et timetal, som tager højde for, at undervisningen skal leve op til de målbeskrivelser, der er fastsat i Fælles Mål.

Kommunerne vil desuden stadig på skoleniveau skulle indlevere tal for undervisningstimer i fagene til Undervisningsministeriet som led i det statslige tilsyn samt af statistiske årsager.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 4, opgøres undervisningstimetallene i klokketimer á 60 minutter. Pauser indgår ikke i de i de foreslåede bestemmelser i § 16, stk. 1-3 nævnte timetal.

Der ændres ikke ved, at 60 minutters undervisning svarer til én undervisningstime, og at lektioner kan have en anden længde, fx 45 minutter, blot undervisningstallet gøres op i undervisningstimer á 60 minutter. Undervisningstimetallene i fagene skal - i modsætning til den fastsatte samlede mindste undervisningstid, jf. lovforslagets § 1, nr. 31 (§ 15) - opgøres uden pauser.

Den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16, stk. 3, 2. pkt., om den højeste, daglige undervisningstid for børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin foreslås ophævet som konsekvens af den foreslåede indførelse af en længere skoledag, jf. den foreslåede § 15, og det i denne bestemmelses stk. 2 foreslåede loft over undervisningstidens samlede længde set over et skoleår, jf. lovforslagets § 1, nr. 31 (§ 15).

Efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 5, kan undervisningsministeren fastsætte regler om, at minimumstimetallene efter stk. 1 og 2 i særlige tilfælde kan nedsættes for elever, der modtager specialundervisning i en specialskole, en specialklasse, et dagbehandlingstilbud eller et anbringelsessted.

Den gældende bemyndigelse i folkeskolelovens § 16, stk. 2, hvorefter undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af bestemmelsen i stk. 1, foreslås således ikke videreført. Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen i § 1, nr. 15, i lovforslag nr. 270 af 22. april 1993, at hensigten var, at give skoler med få elever på de enkelte klassetrin og skoler, der prioriterede lave klassekvotienter højt, mulighed for at undlade at leve op til minimumstimetallene. Bemyndigelsen er blevet videreført i folkeskoleloven siden da, men er ikke blevet udnyttet. Det foreslås derfor, at bemyndigelsen ikke videreføres i sin nuværende form.

I stedet foreslås det i § 16, stk. 5, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om at fravige minimumstimetallene i særlige tilfælde for elever, der modtager specialundervisning. Der påtænkes ikke dermed ændringer i reglerne om, i hvilke tilfælde minimumstimetallene kan fraviges for elever i specialskoler, specialklasser, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder.

Til nr. 34

Til § 16 a

Undervisningen i folkeskolen består i dag først og fremmest af undervisning i folkeskolens enkelte fag. Herudover skal der undervises i en række obligatoriske emner. Fra nationalt hold styres undervisningen primært gennem folkeskolens timetalsmodel i form af minimumstimer og vejledende timetal for fag og fagblokke samt via Fælles Mål (herunder for de obligatoriske emner), som er de bindende nationale mål i form af fagformål, slutmål og trinmål og de vejledende læseplaner og beskrivelser af udviklingen i undervisningen frem mod trin- og slutmål.

Efter forslaget opretholdes – en forenklet – timetalsmodel med minimumstimer og vejledende timer for de enkelte fag. Som noget nyt foreslås undervisningstiden reguleret med et timetal. Den samlede undervisningstid er længere end summen af de vejledende timetal for fagene (som fremadrettet samtidig bliver ét nyt samlet minimumstimetal for undervisning i fagene). Den undervisning, der foregår i den øvrige del af skoledagen, skal supplere og støtte op om undervisningen i fagene og de obligatoriske emner (understøttende undervisning).

Undervisningen i fagene og de obligatoriske emner varetages som hidtil af lærere. Understøttende undervisning kan varetages såvel af lærere som af pædagoger eller andre medarbejdergrupper i kommunens skolevæsen med en relevant baggrund.

Efter den foreslåedes bestemmelse i § 16 a, stk. 1, suppleres undervisningen i fagene og emnerne af undervisning i den øvrige del af skoledagen, som skal supplere og støtte op om undervisningen i folkeskolens fag og emner (understøttende undervisning).

Med den foreslåede understøttende undervisning indføres et nyt element i skoledagen i form af forskellige forløb og læringsaktiviteter m.v., der ligger ud over undervisningen i fag og obligatoriske emner, men som skal spille sammen med og støtte op om undervisningen i forhold til at realisere folkeskolens formål og Fælles Mål for folkeskolens fag og emner. Den understøttende undervisning skal således anvendes både til opgaver, der har et direkte fagrelateret indhold, herunder i forhold til de obligatoriske emner, og til opgaver, der sigter bredere på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Hensigten med den understøttende undervisning er at bidrage til at hæve det faglige niveau i folkeskolen, og at give eleverne lejlighed til i højere grad end i dag at lære på flere forskellige måder og arbejde med og blive anerkendt for et bredere udsnit af deres evner og interesser, herunder gennem en højere grad af kobling af teori og praksis og undervisning, som tager udgangspunkt i virkelighedsnære problemstillinger, der af eleverne opleves som relevante og interessante. Den understøttende undervisning skal desuden supplere og understøtte undervisningen i fagene ved at give eleverne tid til at afprøve, træne og repetere de færdigheder og kompetencer, de tilegner sig i undervisningen i fagene.

Den understøttende undervisning skal spille sammen med og støtte op om undervisningen i fagene ved at give alle elever mere tid til at indfri de faglige mål for fagene i overensstemmelse med den enkelte elevs behov og forudsætninger. Den understøttende undervisning kræver således som udgangspunkt ikke i samme omfang og intensitet den læreruddannedes særlige professionskompetence som undervisningen. En række af de understøttende undervisningsopgaver i den øvrige del af skoledagen kan ofte med fordel gennemføres af pædagoger og andre med en relevant baggrund.

Den omstændighed, at undervisningstiden er længere end minimumstimetallet for undervisningen i fagene, og de mere varierede og fleksible rammer, der er i forhold til den understøttende undervisning, skal bidrage til, at der sker en nytænkning af skoledagen samlet set, således at skolen i højere grad kan give en undervisning, der tager udgangspunkt i alle elevers forudsætninger og behov, og sikrer, at alle elever bliver så dygtige, som de kan. Herved sker der også en målretning og styrkelse i forhold til undervisningen i fag og emner.

Der formuleres ikke særskilte Fælles Mål for den understøttende undervisning. Alle opgaver og læringsaktiviteter, der gennemføres med eleverne inden for den afsatte tid til understøttende undervisning skal sigte på at opfylde folkeskolens formålsparagraf, Fælles Mål i fagene samt styrke undervisningsdifferentieringen.

Motion og bevægelse skal indgå i det omfang, eleverne ikke får motion og bevægelse i forbindelse med undervisningen i fagene, jf. den foreslåede bestemmelse i § 15 a.

Den understøttende undervisning kan organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin. Den understøttende undervisning er ikke omfattet af begrænsningerne i den øvrige del af regelsættet om holddannelse.

Den tid, der på ekskursioner, lejrskoler, idrætsdage, prøveperioder m.v. bruges på faglige aktiviteter af direkte relevans for et fag kan indgå i undervisningstimetallene for fagene, mens den øvrige tid på ekskursioner m.v. vil kunne henføres under understøttende undervisning.

Undervisningen i dansk som andetsprog er en dimension i den almindelige undervisning, som bygger på elevernes samlede kompetencer, hvorved elevernes modersmål nyttiggøres i den almindelige undervisning, fx ved at inddrage tosprogede lærere. Det fremgår af bekendtgørelse nr. 31. af 20. januar 2006 om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog, at den undervisning i dansk som andetsprog, som ikke foregår som en integreret del af undervisningen i den almindelige klasse, skal foregå uden for den almindelige undervisningstid. Denne bekendtgørelse vil blive ændret senest samtidig med lovens ikrafttræden, således at undervisning i dansk som andetsprog vil kunne organiseres både som en del af den almindelige undervisning, men også som særskilt undervisning inden for den tid, der er afsat til understøttende undervisning. Der er ikke tiltænkt nogen ændring for så vidt angår undervisningen i fagene, hvor særskilt undervisning i dansk som andetsprog som udgangspunkt kun kan foregå uden for den almindelige undervisningstid i fagene.

Derudover kan der i den understøttende undervisning indgå praktiske eller projektorienterede forløb og andre anvendelsesorienterede læringsformer, træning og automatisering af faglige færdigheder (fx læsning), herunder intensive læse- og matematikkurser, faglig fordybelse, særlige talentforløb til fagligt stærke elever, emneorienterede forløb fx i innovation og iværksætteri, læringsaktiviteter i relation til de obligatoriske emner, herunder uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering fx i form af virksomhedsbesøg, samar-

bejde med det lokale idræts-, kultur og foreningsliv, og løbende individuel feedback og opfølgning, tværgående emner og problemstillinger m.v. Endvidere kan der arbejdes med elevernes sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

I tiden til den understøttende undervisning indgår også klassens tid, som der efter den foreslåede ændring af § 18, stk. 5, ikke fremover afsættes fagopdelte undervisningstimer til. Tiden kan dermed også anvendes til at styrke elevernes almene dannelse og forudsætninger for at indgå i klassens og skolens fællesskab. Hertil kommer aktiviteter i forbindelse med klassens interne relationer, elevrådsarbejde m.v. samt udflugter, gæstelærerbesøg, arbejde i relation til udeskoler m.v.

I udskolingen kan den understøttende undervisning anvendes til at gøre eleverne mere uddannelsesparate fx ved samarbejdsaftaler med lokale virksomheder og ungdomsuddannelsesinstitutioner eller særlige indsatser som fx intensive læse- eller matematikkurser. Det kan også være læringsaktiviteter, der skal gøre eleverne parate til voksenlivet som fx privatøkonomi, demokratisk deltagelse m.v.

Den understøttende undervisning skal således bidrage til at skabe variation i skoledagen med god tid til, at alle elever kan udfordres fagligt og undervisningen kan differentieres, så den imødekommer den enkelte elev. Denne mulighed for variation kan være et væsentligt bidrag i den inklusionsindsats, som er påbegyndt i hele landet, og som regeringen og KL har opstillet en fælles målsætning for. Endelig kan en længere skoledag medvirke til at fremme integrationen ved, at flere tosprogede børn får udvidede muligheder for at tilegne sig det danske sprog, den danske kultur m.v. ved at kunne deltage i fritids- og interessebetonede undervisningsaktiviteter i skolens regi.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 2, påhviler det skolelederen at sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene, jf. folkeskolelovens § 18, stk. 2, og den understøttende undervisning. Sammenhængen skal først og fremmest sikres mellem det faglige indhold i undervisningen i fagene og den understøttende undervisning. Bestemmelsen omfatter også spørgsmål om sammenhænge fx i forhold til elevernes trivsel og alsidige udvikling m.v.

Kravet om, at planlægningen og tilrettelæggelse af alle læringsaktiviteter i den understøttende undervisning sker i sammenhæng med planlægningen af undervisningen i fagene, har sammenhæng med, at den understøttende undervisning skal bidrage til opfyldelsen af målene for folkeskolens fag og emner. Det er lærerens opgave at sikre sammenhæng i undervisningen, og at undervisningen i såvel fag som inden for tiden til den understøttende undervisning leder frem mod de faglige mål for fag og klassetrin. Det er således lærere, der i planlægningen og tilrettelæggelsen af de understøttende undervisningsopgaver, skal sikre sammenhæng med undervisningen i fagene. Planlægningen af den understøttende undervisning foretages i et samarbejde med de pædagoger eller andet relevant personale, der måtte skulle bistå ved eller selvstændigt afvikle og gennemføre de planlagte læringsaktiviteter. Således bruges de kvalifikationer, som pædagoger og andre relevante medarbejdere kan bidrage med i den understøttende undervisning, også i forbindelse med planlægningen.

Det er – som det også er tilfældet efter de gældende regler for undervisningen i fagene – skolelederens ansvar at sikre, at planlægningen og tilrettelæggelsen af de understøttende undervisningsopgaver finder sted, og at dette sker med udgangspunkt i strukturerede overvejelser om, hvordan forløb og læringsaktiviteter m.v. samt de obligatoriske emner kan bidrage til realiseringen af formålet om at hæve det faglige niveau i folkeskolen ved understøttelse af undervisningen i folkeskolens fag.

Overvejelser om, hvilke fagområder, kompetencyper og forhold relateret til andre dele af folkeskolens formål, herunder fx elevernes sociale kompetencer, demokratiske handleevne og trivsel, der særligt skal arbejdes med i den understøttende undervisning, skal indgå i planlægningen.

Der opstilles ikke nærmere indholdsmæssige krav eller formkrav til den konkrete planlægning og tilrettelæggelse af forløb og læringsaktiviteter m.v. i den understøttende undervisning, da det er væsentligt, at skolerne har den nødvendige frihed til at tilrettelægge den understøttende undervisning på den måde, der på den enkelte skole giver de bedste muligheder for at sikre samspillet mellem undervisningen i fagene og de understøttende undervisningsopgaver i den øvrige del af skoledagen og giver fleksibilitet til at tilpasse planlægningen af læringsaktiviteterne til fx at kunne inddrage relevante begivenheder på skolen eller i lokalområdet.

Det bemærkes, at skolebestyrelsen efter folkeskolelovens § 44, stk. 2, fastsætter principper for skolens virksomhed, herunder for undervisningens organisering m.v. Med indførelsen af understøttende undervis-

ningsopgaver i den øvrige del af skoledagen kan skolebestyrelsen i medfør af den gældende bestemmelse også fastsætte principper herfor.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 3, påhviler det skolens leder at sikre, at der tilbydes faglig støtte, herunder lektiehjælp, til skolens elever. Tilbuddet skal gives inden for den tid, der er afsat til understøttende undervisning, jf. den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 1.

Bestemmelsen medfører, at skolen har pligt til som led i den understøttende undervisning at tilbyde faglig støtte med henblik på, at eleven får et tilfredsstillende udbytte af undervisningen. I det omfang der som led i undervisningen gives eleverne hjemmearbejde eller lektier – dvs. opgaver der skal gennemføres eller færdiggøres efter skoledagen – medfører dette en pligt til at give eleverne mulighed for at få hjælp hertil, fx ved en mulighed for at udføre hjemmearbejdet på skolen med støtte fra en kvalificeret voksen. Alternativt kan øvelser eller opgaver, der ellers ville være blevet givet som hjemmearbejde eller lektier, udføres som fællesaktiviteter inden for den tid, der er afsat til understøttende undervisning.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 4, er det frivilligt for eleverne at deltage i tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse, som gives inden for undervisningstiden, jf. den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 1, i henholdsvis 80 årlige timer, svarende til gennemsnitligt to ugentlige timer, i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin, 120 årlige timer, svarende til gennemsnitligt tre ugentlige timer på 4.-6. klassetrin og 80 årlige timer, svarende til gennemsnitligt to ugentlige timer, på 7.-9. klassetrin.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at skolerne har pligt til at udbyde lektiehjælp og faglig fordybelse i det nævnte antal timer. Det er imidlertid frivilligt for eleverne, om de ønsker at deltage i dette tilbud. Af denne årsag skal timerne til lektiehjælp og faglig fordybelse placeres om eftermiddagen i ydertimerne, således at det obligatoriske timetal for eleverne reduceres med henholdsvis to, tre og to timer om ugen i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling, hvis tilbuddet om lektiehjælp og faglig fordybelse fravælges. Dermed er den obligatoriske del af elevernes undervisningstid henholdsvis 28, 30 og 33 timer om ugen i gennemsnit. De nævnte timetal er á 60 minutter, jf. den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 1, jf. § 15, stk. 3.

Det forhold, at det er frivilligt for eleverne at deltage i tilbuddet om lektiehjælp og faglig fordybelse betyder, at forældrene har mulighed for at til- og fravælge tilbuddet for deres barn på daglig basis uden forudgående advisering.

Det vil bero på en lokal beslutning at finde en hensigtsmæssig måde at organisere og tilrettelægge tilbuddet på, herunder ikke mindst i forhold til forældre til elever i indskoling, hvor det formentlig normalt vil være hensigtsmæssigt at etablere en ordning med "kontrolleret fremmøde", ved hvilken det sikres, at eleverne kun må forlade skolens område efter nærmere aftale mellem skolen/skolefritidsordningen og forældrene – sådan som det allerede kendes i dag i forhold til fremmøde i skolefritidsordningen for elever i indskoling.

Hvis forældrene fravælger tilbuddet om lektiehjælp og faglig fordybelse, vil det medføre en kortere skoledag for deres barn. Derfor foreslås det med bestemmelsen i § 16 a, stk. 5, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde plads i skolens skolefritidsordning eller i et andet relevant fritidstilbud for de elever, der ikke deltager i lektiehjælp og faglig fordybelse, i de timer, hvor lektiehjælp og faglig fordybelse pågår. Tilbuddet skal gives uden særskilt betaling fra forældrene.

Folkeskoleloven stiller ikke krav om, at alle skoler skal have en skolefritidsordning. Det fremgår af lovens § 36, stk. 7, at hvis der er etableret en skolefritidsordning ved den skole, hvor barnet er optaget, har forældre krav på, at deres barn optages i skolefritidsordningen, under forudsætning af, at der er plads i denne.

Hvis skolen ikke har en skolefritidsordning, eller hvis der ikke er plads i denne, skal eleverne tilbydes plads i et andet relevant fritidstilbud i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens forsyningsforpligtelse i dagtilbudslovens § 4, stk. 1, hvorefter kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal pladser i dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud.

Uanset hvilket fritidstilbud der tilbydes, er det kommunalbestyrelsens ansvar, at forældrene ikke afkræves særskilt betaling for de timer, der ellers ville være omfattet af den længere skoledag.

Til § 16 b

Efter den foreslåede bestemmelse i § 16 b, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen for så vidt angår den understøttende undervisning efter indstilling fra skolebestyrelsen og efter ansøgning fra skolelederen fravige reglerne om undervisningstidens længde i § 15, stk. 1, nr. 1, og i helt særlige tilfælde § 15, stk. 1, nr. 2 og 3, i op

til et år med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af yderligere personale i klassen.

Forslaget giver kommunalbestyrelsen mulighed for at give skolerne dispensation til at nedskalere tiden til understøttende undervisning, hvis de samtidig øger antallet af undervisningstimer i fagene, herunder særligt i dansk og matematik, med to voksne i klassen. Det er en betingelse for at give dispensation, at nedskaleringen af den understøttende undervisning finder sted med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering i den pågældende klasse. Dispensationsmuligheden gælder generelt for børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin og for 4.-9. klassetrin for klasser med helt særlige behov.

Dispensation kan være hensigtsmæssig, hvis der er tale om en klasse med særlige trivselsproblemer, hvilket fx kan hænge sammen med store problemer med mobning, eller at klassen er sammenbragt. Der kan endvidere være hensigtsmæssigt at dispensere fra timetallet, hvis en eller flere enkelte elever befinder sig i en vanskelig situation, der har betydning for hele klassen. Det kan fx være tilfældet, hvis der er store problemer med uro i klassen, som har baggrund i sociale og emotionelle problemer, ADHD eller lignende, blandt enkelte elever i klassen.

For så vidt angår indskolingselever vil der generelt kunne dispenseres, hvis det findes hensigtsmæssigt i forhold til en eller flere problemstillinger i klasse, som bedst ses at kunne afhjælpes ved, at der gives mulighed for at have to voksne i klassen.

For så vidt angår elever fra og med 4. klassetrin skal der stilles skærpede krav til behovet for to voksne i klassen, således at der alene gives dispensation for disse klassetrin i helt ekstraordinære tilfælde.

Den foreslåede bestemmelse er ikke til hinder for, at en dispensation fornyes i forhold til den samme klasse. Den kan dog kun gives for et år ad gangen, således at det sikres, at der mindst en gang årligt tages stilling til, om dispensation er hensigtsmæssig og nødvendig. Ønskes dispensationer forlænget, vil der skulle ansøges herom på ny for hvert enkelt skoleår med en særskilt begrundelse for hvert enkelt skoleår, herunder med en redegørelse for, hvorledes en ekstra voksen i klassen i tidligere skoleår har haft betydning for klassens trivsel og faglige udvikling, og hvorfor ordningen skal forlænges.

De ekstra timer kan udmøntes gennem den gældende undervisningsassistentordning, hvor pædagoger eller andre faggrupper indgår i løsningen af undervisningsopgaven i samarbejde med læreren. Undervisningsassistenterne indgår i skolens undervisning med en assisterende funktioner i forhold til den undervisning, som varetages af en lærer eller en pædagogen med undervisningskompetence, jf. den foreslåede bestemmelse i § 29 a. Assistenten har især opmærksomhed på og løser opgaver med vægt på elevernes sociale trivsel, samarbejde og opmærksomhed om lærerens undervisning fx i form af supplerende støtte og praktisk instruktion. De ekstra timer kan også udmøntes ved en to lærerordning.

Hvis kommunalbestyrelsen benytter muligheden for at fravige reglerne om undervisningstiden, vil det medføre en kortere skoledag. Derfor foreslås det med bestemmelsen i § 16 b, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører. Forældrene må ikke pålægges en ekstra udgift herfor. Forældrene må derfor ikke afkræves betaling for de timer i skolefritidsordningen eller fritidstilbuddet, som skyldes en fravigelse af den fastsatte undervisningstid, jf. § 16 b, stk. 1.

Folkeskoleloven stiller ikke krav om, at alle skoler skal have en skolefritidsordning. Det fremgår af lovens § 36, stk. 7, at hvis der er etableret en skolefritidsordning ved den skole, hvor barnet er optaget, har forældre krav på, at deres barn optages i skolefritidsordningen, under forudsætning af, at der er plads i denne.

Hvis skolen ikke har en skolefritidsordning, eller hvis der ikke er plads i denne, skal eleverne tilbydes plads i et andet relevant fritidstilbud i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens forsyningsforpligtelse i dagtilbudslovens § 4, stk. 1, hvorefter kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal pladser i dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud.

Uanset hvilket fritidstilbud der tilbydes, er det kommunalbestyrelsens ansvar, at forældrene ikke afkræves betaling for de timer, der ellers ville være omfattet af den længere skoledag.

Til § 16 c

Der er alene tale om en redaktionel ændring, hvorved de gældende bestemmelser i § 16, stk. 5 og 6, som omhandler ekskursioner og skolerejser, flyttes til en selvstændig bestemmelse. Der tilsigtes ingen realitets-

ændringer i forhold til de eksisterende bestemmelser. Der henvises til specielle bemærkninger til bestemmelserne i § 1, nr. 15, i lovforslag nr. L 130 af 22. januar 2003, jf. de specielle bemærkninger om undervisningens tilrettelæggelse som lejrskoler og muligheden for skolerejser til § 1, nr. 1, i Forslag nr. L 83 af 6. maj 1998 til lov om ændring af lov om folkeskolen (Betaling for lejrskoler og skolerejser m.v.).

Til nr. 35 (§ 18, stk. 2)

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 18, stk. 2, er det klasselæreren og klassens øvrige lærere, der planlægger og tilrettelægger undervisningen. Som følge af, at pædagoger og andet personale med forslagene til de nye §§ 29 a og 30 i højere grad får mulighed for i samarbejde med lærerne at varetage undervisningsopgaver, foreslås det med ændringen af § 18, stk. 2, at det fremover er klassens undervisende personale, herunder det i de foreslåede §§ 29 a og 30 nævnte personale, der planlægger og tilrettelægger undervisningen.

Det er fortsat lærerens opgave at sikre, at undervisningen leder frem mod de faglige mål for fag og klassetrin. Læreren har således en helt central rolle i planlægningen.

Planlægningen af undervisningen skal foretages i et samarbejde mellem lærere og pædagoger eller andet relevant personale, der er tilknyttet klassen. Der kan være tale om personale, der selvstændigt skal afvikle og gennemføre afgrænsede undervisningsopgaver i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin, jf. den foreslåede bestemmelse i § 29 a, eller personale, der skal bistå ved undervisningen i fagene eller selvstændigt afvikle og gennemføre læringsaktiviteter i tiden til den understøttende undervisning, jf. den foreslåede bestemmelse i § 30. Således bruges de kvalifikationer, som pædagoger og andre relevante medarbejdere kan bidrage med, også i forbindelse med planlægningen. Dette personales indflydelse på planlægningen skal stå i forhold til samme personales rolle i undervisning, hvorfor der alt andet lige vil være forskel på fx den betydning, som en pædagog, der har afgrænsede undervisningsopgaver på 1.-3. klassetrin, har, og den betydning, som en pædagogmedhjælper, der alene har understøttende opgaver, har.

Til nr. 36 (§ 18, stk. 4)

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 18, stk. 4, samarbejder lærer og elev løbende om fastlæggelse af de mål, der søges opfyldt. Som følge af, at pædagogerne i højere grad får mulighed for i samarbejde med lærerne at varetage undervisningsopgaver foreslås det med ændringen af § 18, stk. 4, at det fremover er det undervisende personale, der er tilknyttet klassen, herunder det i den foreslåede § 29 a nævnte personale, der samarbejder med eleverne om fastlæggelse af mål.

Det er fortsat hensigten, at der gennem undervisningen og tilrettelæggelsen i alle fag tages udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger og aktuelle udviklingstrin med sigte mod det, som den enkelte elev kan nå. Grupperinger af elever i kortere perioder og med skiftende sammensætninger vil således naturligt kunne vekselvirke med andre undervisnings- og arbejdsformer, der tilgodeser princippet om undervisningsdifferentiering. I den forbindelse vil også en varieret brug af undervisningsmaterialer støtte og fremme den nødvendige tilpasning.

Samtidig understreger bestemmelsen, at denne tilpasning af undervisningen til forskelle i elevforudsætninger skal respektere skolens overordnede formål. Alle elever skal således have mulighed for at arbejde med væsentlige sider af det planlagte indhold, og læreren skal sikre, at alle elever gennem de valgte undervisnings- og arbejdsformer til stadighed stilles over for nye udfordringer.

Der henvises i øvrigt til lovforslag nr. L 270 af 22. april 1993, jf. Folketingstidende, Tillæg A sp. 8905 ff., som vedtaget ved lov nr. 509 af 30. april 1993.

Til nr. 37 (§ 18, stk. 5)

Med den foreslåede affattelse af § 18, stk. 5, samarbejder skolens undervisende personale med eleverne om løsning af særlige opgaver i forhold til klassen. Endvidere skal opgaven som klasselærer varetages af en af klassens lærere eller uddelegeres til flere af klassens lærere eller pædagoger, der er tilknyttet klassen.

Med den foreslåede bestemmelse gives skolelederen frihed til at fastsætte, hvordan organiseringen og ansvaret for løsningen af opgaven som klasselærer skal varetages. Der skal dog være tale om undervisende

personale, som i forvejen er tilknyttet klassen, således at der kan ske en koordination mellem undervisningen og den samlede faglige og sociale udvikling af klassen og den enkelte elev. De særlige opgaver med at få klassen som fællesskab til at fungere skal fortsat varetages i klasselærerfunktionen, men opgaverne vil efter forslaget kunne deles mellem flere lærere og/eller pædagoger.

Med forslaget udgår den gældende bestemmelse i § 18, stk. 5, 2. led, om, at klasselærerens fag tillægges et antal årlige undervisningstimer til varetagelse af opgaven. Det forudsættes således, at klasselærerfunktionen kan varetages løbende eller som en fast tilbagevendende aktivitet i forbindelse med den understøttende undervisning.

Til nr. 38, 45, 72, 73, 75, 90 og 91 (§ 19, stk. 1, 2. pkt., § 50, stk. 1, nr. 1) (§ 19 i, stk. 1)(§ 36, stk. 7, 1. pkt., § 50, stk. 2, 1. pkt., og § 50, stk. 3) (§ 36, stk. 7, 1. pkt., § 50, stk. 2, 1. pkt., og § 50, stk. 3) (§ 40, stk. 2, nr. 2, 1. pkt.) (§ 40, stk. 2, nr. 6) (§ 44, stk. 5 og § 50, stk. 1, nr. 2) (§ 44, stk. 6, og § 50, stk. 1, nr. 3)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 5 (§ 3, stk. 4 og 5).

Til nr. 39, 42, 43 og 50 (§ 19 b, stk. 1, § 19 e, stk. 1, § 19 f, stk. 3 og 4, § 19 h, stk. 3, og § 22, stk. 8)

De nuværende sproglige affattelser af ordene 10.-klasses-prøver, 10.-klasses-forløb, 10.-klasses-fag og 10.-klasses-undervisning er efter den seneste retskrivningsordbog, der udkom den 9. november 2012, ikke længere korrekte.

Med de foreslåede ændringer foretages en sproglig korrektion af disse ord.

Til nr. 40 (§ 19 b, stk. 3, og § 50, stk. 9)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 34 (§ 16 c).

Til nr. 44 (§ 19 h, stk. 4)

De foreslåede affattelser af § 19 h, stk. 4, 1. og 3. pkt., er udtryk for konsekvensændringer som følge af den foreslåede ændringer af § 13, stk. 6, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 22, § 13, stk. 9, der efter forslaget bliver til § 13, stk. 9 og 10, jf. lovforslagets § 1, nr. 24, samt den sproglige korrektion af ordet 10.-klasses-prøver, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 39, 42, 43 og 50, oven for.

Med den foreslåede bestemmelse i § 19 h, stk. 4, 2. pkt., præciseres det, at den sidste udtalelse i faget idræt skal påføres 10. klassebeviset. Præcisionen er nødvendig som følge af den foreslåede ændring af § 13, stk. 6, 1. pkt., og § 14, hvorved udtalelsen i faget idræt udgår for 9. klasse. Faget idræt vil fortsat være et tilbudsfag på 10. klassetrin. Der skal således fortsat afgives en udtalelse i faget idræt på 10. klassetrin, da idræt ikke er et prøvefag på 10. klassetrin. Den nuværende retstilstand for 10. klassetrin forbliver dermed uændret.

Til nr. 48 (§ 19 i, stk. 4)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 30 (§ 14 a).

Til nr. 49 (§ 22, stk. 7)

Med den foreslåede ændring vil det fremgå af folkeskolelovens § 22, stk. 7, at tilrettelæggelsen af undervisning for elever på 7.-10. klassetrin efter § 5, stk. 2, nr. 1, litra e, § 9 og §§ 19 b-19 e kan være fælles for elever fra flere skoler og ske i samarbejde med den kommunale ungdomsskole, således at eleverne om nødvendigt henvises hertil. Eleverne skal dog, hvis de ønsker det, kunne modtage undervisning inden for folkeskolen i hele det årlige undervisningstimetale.

Med den foreslåede ændring tilføjes 2. fremmedsprog, der efter de gældende regler er benævnt tilbudsfag, jf. den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, nr. 1, litra e, som et samarbejdsområde for folkeskoler og ungdomsskoler. Ændringen tilføjes i konsekvens af, at valgfag udvides til at omfatte 7. klasse, som i lighed med 2. fremmedsprog i 7.-9. klasse er tilbud til eleverne, dog således, at eleverne skal vælge mindst et valgfag, jf. den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 7.

Det præciseres endvidere med ændringen, at der er tale om elever fra 7.-10. klasse. Denne præcisering finder sted, da ungdomsskolen ellers som udgangspunkt alene kan give tilbud til elever på mellem 14 og 18 år, jf. ungdomsskolelovens § 2, stk. 2.

De nævnte forhold foreslås endvidere af ordensmæssige hensyn tillige reguleret i ungdomsskolelovens § 3, stk. 2, nr. 5, jf. lovforslagets § 2, nr. 3.

Til nr. 51 og 52 (§ 24, stk. 3, 1. og 2. pkt.)

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 24, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen for at sikre en hensigtsmæssig skolestruktur, efter indstilling fra skolebestyrelserne beslutte, at en eller flere små skoler og en større skole eller to eller flere små skoler har fælles skoleleder og eventuelt fælles skolebestyrelse, men hver sit skoledistrikt. Ved små skoler forstås efter den gældende bestemmelse små skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 150 elever og med beliggenhed i et byområde med ikke over 900 indbyggere.

Bestemmelsen om fælles ledelse af flere folkeskoler blev indsat i folkeskoleloven ved lov 300 af 30. april 2003 om ændring af lov om folkeskolen (Bedre indskoling og styrkelse af fagligheden i folkeskolens undervisning) på baggrund af en flerårig forsøgspraksis i henhold til det tidligere forsøgsprogram *En mere fleksibel skolestruktur*.

Der har siden været godkendt forsøg med fælles ledelse af flere folkeskoler med op til 300 elever og uden krav om beliggenhed i et byområde med ikke over 900 indbyggere.

De enkelte skoler under fælles ledelse er bl.a. kendetegnet ved, at de hver især har eget skoledistrikt, jf. folkeskolelovens § 36, stk. 2, omfatter mindst tre sammenhængende klassetrin, jf. lovens § 24, stk. 1, og giver mulighed for, at eleverne kan danne et elevråd, jf. lovens § 46, stk. 2. De har eventuelt tillige hver især en skolebestyrelse og/eller et pædagogisk råd, jf. lovens § 46, stk. 1.

Som led i regelforenkling med større frihed til kommuner og skoler ændres definitionen af små skoler, så der ved små skoler fremover forstås skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 300 elever. Beliggenhedskravet, hvorefter de små skoler skal ligge i et byområde med ikke over 900 indbyggere, bortfalder. Den nye definition på små skoler indarbejdes i lovens § 55, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 101, og bemærkningerne hertil. Definitionen udgår af § 24, stk. 3, og der henvises fremover til definitionen i § 55, stk. 1.

Det præciseres, at kommunalbestyrelsens beslutning om fælles ledelse forudsætter, at de berørte skolebestyrelser forinden har afgivet udtalelse om kommunalbestyrelsens påtænkte beslutning. Kommunalbestyrelsen er som hidtil ikke bundet af skolebestyrelsernes udtalelse.

Til nr. 53 (§ 24, stk. 3, 3. pkt., *ophæves*)

Undervisningsministeren fastsætter efter den gældende § 24, stk. 3, 2. pkt., nærmere regler for fælles ledelse for flere folkeskoler og kan i den forbindelse fravige bestemmelserne i kapitel 6 om styrelsen af kommunens skolevæsen. Dette er sket ved bekendtgørelse nr. 500 af 13. juni 2003 om fælles ledelse for flere folkeskoler med senere ændringer.

Det foreslås, at undervisningsministerens bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om fælles ledelse ophæves. I bekendtgørelse nr. 500 af 13. juni 2013 om fælles ledelse for flere folkeskoler med senere ændringer er der fastsat nærmere regler om fælles ledelse, herunder om sikring af forældrerepræsentation fra hver skole i den fælles bestyrelse. Bekendtgørelsens regler om sikring af forældrerepræsentation fra hver skole foreslås i stedet fastsat direkte i folkeskolelovens § 42, stk. 1, nr. 1, litra b, jf. dette lovforslags § 1, nr. x. Bekendtgørelse nr. 500 af 13. juni 2013 om fælles ledelse for flere folkeskoler med senere ændringer bortfalder dermed.

Til nr. 54 (§ 24 a)

§ 24 a, stk. 1-4

Efter den gældende bestemmelse kan kommunalbestyrelsen efter indstilling fra skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen i et kommunalt dagtilbud eller fritidshjem oprettet i henhold til dagtilbudsloven godkende, at en folkeskole med eventuel skolefritidsordning og et dagtilbud eller fritidshjem har fælles leder og fælles bestyrelse (samdrift). Det er en betingelse, at der er tale om små skoler. Ved små skoler forstås efter den

gældende bestemmelse små skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 150 elever og med beliggenhed i et byområde med ikke over 900 indbyggere. Bestemmelsen har været fortolket således, at den finder analog anvendelse på små afdelinger af en skole.

Undervisningsministeren fastsætter efter aftale med socialministeren nærmere regler herom og kan i den forbindelse fravige bestemmelserne i kapitel 6 om styrelsen af kommunens skolevæsen. Dette er sket ved bekendtgørelse nr. 802 af 13. juli 2004 om fælles ledelse for folkeskoler og kommunale dagtilbud i landdistrikter m.v. (Samdrevne institutioner). Det fremgår bl.a. af bekendtgørelsen, at kommunalbestyrelsens godkendelse af samdrift forudsætter en forudgående positiv udtalelse fra skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen ved dagtilbuddet.

Bestemmelsen om fælles ledelse af folkeskoler og dagtilbud blev indsat i folkeskoleloven ved lov nr. 300 af 30. april 2003 om ændring af lov om folkeskolen (Bedre indskoling og styrkelse af fagligheden i folkeskolens undervisning) på baggrund af en flerårig forsøgspraksis i henhold til de tidligere forsøgsprogrammer *En mere fleksibel skolestruktur* og *En skole i bevægelse*.

Der er siden godkendt forsøg med samdrift af folkeskole og dagtilbud uafhængig af skolens størrelse og beliggenhed samt uafhængig af en indstilling fra henholdsvis skolebestyrelse og forældrebestyrelse.

Som led i regelforenkling med større frihed til kommuner og skoler foreslås definitionen af små skoler ændret, så der ved små skoler fremover forstås skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 300 elever. Beliggenhedskravet, hvorefter skolerne skal ligge i et byområde med ikke over 900 indbyggere, bortfalder. Den nye definition på små skoler indarbejdes i lovens § 55, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 101 (§ 55, stk. 1), og bemærkningerne hertil. Definitionen udgår af § 24 a, og der henvises fremover til definitionen i § 55, stk. 1. Kommunalbestyrelsens beslutning om fælles ledelse forudsætter, at de berørte skolebestyrelser forinden har afgivet udtalelse om kommunalbestyrelsens påtænkte beslutning. Kommunalbestyrelsen er fremover ikke bundet af skolebestyrelsernes eller forældrebestyrelsernes udtalelse.

Det præciseres udtrykkeligt i loven, at bestemmelsen finder analog anvendelse på små afdelinger. Det betyder, at i de tilfælde, hvor en afdeling af en skole opfylder de samme krav, som stilles til små skoler, kan skolen indgå i samdrift med et dagtilbud eller et fritidshjem. Skolens leder og skolens bestyrelse vil i så fald være fælles for folkeskolen og dagtilbuddet eller fritidshjemmet og det daglige samarbejde vil finde sted på den pågældende lille afdeling. Dette er en videreførelse af gældende ret, hvorefter folkeskolelovens bestemmelser om små skoler har været fortolket således, at de finder analog anvendelse på små afdelinger af en skole.

Reglerne i henholdsvis folkeskolelovgivningen og lovgivningen om dagtilbud gælder fortsat for de samdrevne institutioner. Udgangspunktet for en samdrevne institution er derfor, at folkeskolen er undergivet lov om folkeskolen, og dagtilbuddet og fritidshjemmet er undergivet dagtilbudsloven. Dagtilbuddene og fritidshjemmene skal således fortsat drives i overensstemmelse med deres formål og krav til indholdet, som fremgår af dagtilbudsloven. Det har bl.a. den betydning, at de krav og rammer, der i lovgivningen opstilles for dagtilbuddenes og fritidshjemmenes virksomhed - f.eks. for så vidt angår formål og pædagogiske læreplaner - gælder, uanset at dagtilbuddet eller fritidshjemmet har fælles ledelse med en skole.

Det foreslås, at undervisningsministerens bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om fælles ledelse af skoler og dagtilbud og til i den forbindelse at fravige folkeskolelovens kapitel 6 ophæves. Bekendtgørelse nr. 802 af 13. juli 2004 om fælles ledelse for folkeskoler og kommunale dagtilbud i landdistrikter m.v. (Samdrevne institutioner) bortfalder dermed. Bekendtgørelsens regler om, at forældrene i det kommunale dagtilbud ikke længere har ret til en særskilt forældrebestyrelse for dagtilbuddet, og at der skal udarbejdes særskilt budget og regnskab for skole og dagtilbud, henholdsvis fritidshjem følger af folkeskolelovens regler om samdrift og af de gældende regler om budget, regnskab og forældrebetaling for henholdsvis folkeskoler, dagtilbud og fritidshjem. Det er derfor ikke nødvendigt, at der er fastsat regler herom i en bekendtgørelse.

Det fremgår af § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 802 af 13. juli 2004 om fælles ledelse for folkeskoler og kommunale dagtilbud i landdistrikter m.v. (Samdrevne institutioner) at kommunalbestyrelsen som led i godkendelsen af den samdrevne institution træffer beslutning om sammensætningen af institutionens bestyrelse. Der skal efter bekendtgørelsen være repræsentanter for forældre til børn i folkeskolen, forældre til børn i dagtilbuddet eller fritidshjemmet, medarbejdere ved skolen, medarbejdere ved dagtilbuddet eller fritidshjemmet og elever valgt af og blandt skolens elever. Bestemmelsen om den fælles bestyrelses sammensætning foreslås fastsat direkte i § 24 a, stk. 2. Det fastsættes derfor i den foreslåede bestemmelse i § 24 a, stk. 2,

at kommunalbestyrelsen efter høring af den siddende skolebestyrelse og den siddende forældrebestyrelse træffer beslutning om sammensætning af den fælles bestyrelse. Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse fravige lovens § 42, stk. 1. Det er dog en betingelse, at der i den fælles bestyrelse skal være et flertal af forældrerepræsentanter. Dette følger af forslaget til § 24 a, stk. 4, hvorefter forældrerepræsentanter fra henholdsvis folkeskolen, dagtilbuddet eller fritidshjemmet, skal udgøre flertallet ved beslutninger, der vedrører henholdsvis folkeskolen, dagtilbuddet eller fritidshjemmet.

Med den foreslåede bestemmelse i § 24 a, stk. 3, præciseres det, at det er folkeskolelovgivningens regler om valg af repræsentanter til skolebestyrelsen, der danner grundlag for valg af repræsentanter fra folkeskolen til den fælles bestyrelse. Det betyder, at de forældre-, medarbejder-, og elevrepræsentanter, der vælges fra folkeskolen, vælges efter reglerne herom i folkeskoleloven og de i medfør af loven fastsatte regler herom.

De gældende regler i bekendtgørelse nr. 802 af 13. juli 2004 om fælles ledelse for folkeskoler og kommunale dagtilbud i landdistrikter m.v. (Samdrevne institutioner), om at kommunalbestyrelsen fastsætter regler for valg af forældre- og medarbejderrepræsentanter for dagtilbuddet og fritidshjemmet foreslås fastsat direkte i den foreslåede § 24 a, stk. 3.

Det foreslås, at det præciseres i § 24 a, stk. 4, at den fælles bestyrelses opgaver følger af henholdsvis folkeskoleloven og dagtilbudsloven. Det betyder, at skolebestyrelsen og forældrebestyrelsens opgaver i henhold til folkeskoleloven og dagtilbudsloven som udgangspunkt ligger i den samdrevne institutions fælles bestyrelse.

Det foreslås, at det fastsættes i § 24 a, stk. 4, at beslutninger, der udelukkende har betydning for dagtilbudets eller fritidshjemmets virksomhed, alene skal træffes af de medlemmer af fællesbestyrelsen, der hidrører fra dagtilbuddet eller fritidshjemmet. Tilsvarende skal beslutninger udelukkende af betydning for skolen træffes af de medlemmer af fællesbestyrelsen, der hidrører fra skolen. Forældrerepræsentanter for henholdsvis dagtilbuddet, fritidshjemmet eller folkeskolen skal udgøre flertallet ved sådanne beslutninger.

Efter folkeskolelovens § 3, stk. 5, kan folkeskolen tilbyde børn optagelse i en skolefritidsordning, hvis børnene er optaget i skolen eller har nået den alder, hvor de tidligst ville kunne optages i børnehaveklasse, det vil sige 4 år og 10 måneder.

I henhold til lovens § 55, stk. 1, har Undervisningsministeriet gennem tiden godkendt udvidede skolefritidsordninger, hvor der kan optages børn allerede fra det fyldte 3. år. Det er en betingelse, at der er tale om små skoler eller afdelinger.

I forlængelse af forslaget om forenkling af reglerne om samdrift af skoler og dagtilbud og fritidshjem, hvor definitionen på små skoler ændres, foreslås det med bestemmelsen i § 24 a, stk. 5, at der gives kommunalbestyrelsen hjemmel til at beslutte, at der ved små skoler kan etableres udvidet skolefritidsordning, hvor børn kan optages fra det fyldte 3. år. Kravet om, at der skal indhentes en formel godkendelse fra undervisningsministeren, bortfalder dermed.

Det foreslås udtrykkeligt præciseret, at bestemmelsen gælder tilsvarende for små afdelinger. Dette er en videreførelse af gældende ret, hvorefter folkeskolelovens bestemmelser om små skoler har været fortolket således, at de finder analog anvendelse på små afdelinger af en skole, jf. også herom foran til § 24 a, stk. 1.

Til nr. 55 (§ 24 b)

Der er efter de gældende regler ikke hjemmel til, at en folkeskole og en ungdomsskole kan have fælles leder og fælles bestyrelse. Undervisningsministeren har gennem tiden godkendt forsøg med samdrift af 10. klassecentre og ungdomsskoler i flere kommuner. Forsøgene har givet mulighed for at etablere en ledelsesstruktur, hvor der er en fælles øverste leder samt en afdelingsleder for henholdsvis 10. klasse-afdelingen og ungdomsskoleafdelingen. Den fælles bestyrelse kan udover forældre-, medarbejder- og elevrepræsentanter bl.a. bestå af repræsentanter fra organisationer og samarbejdspartnere med særlig interesse for ungdomsskolecentrets arbejde, herunder arbejdsmarkedsparter og ungdomsuddannelser.

Som led i regelforenkling med større frihed til kommuner og skoler etableres der med forslaget til bestemmelsen i § 24 b, stk. 1, hjemmel til at etablere fælles ledelse for ungdomsskoler og folkeskoler. Det er kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om fælles ledelse af folkeskoler og ungdomsskoler efter indhentet udtalelse fra de berørte skolebestyrelser og ungdomsskolebestyrelser. Kommunalbestyrelsen er ikke bundet af bestyrelsernes udtalelser.

Reglerne i henholdsvis folkeskolelovgivningen og lovgivningen om ungdomsskolerne vil fortsat gælde for de folkeskoler og ungdomsskoler, der har fælles ledelse. Udgangspunktet er derfor, at folkeskolen er undergivet folkeskoleloven og ungdomsskolen er undergivet lov om ungdomsskoler. Det betyder, at opgaverne og indholdet i de to skoletyper forbliver det samme, der er blot tale om, at skolerne får fælles leder og fælles bestyrelse.

Det foreslås med bestemmelsen i § 24 b, stk. 2, at kommunalbestyrelsen efter høring af den siddende skolebestyrelse og den siddende ungdomsskolebestyrelse træffer beslutning om sammensætning af den fælles bestyrelse. I den fælles bestyrelse skal der mindst være repræsentanter for forældre til børn i folkeskolen, medarbejdere ved folkeskole, medarbejdere ved ungdomsskolen, elever fra folkeskolen, elever fra ungdomsskolen samt repræsentanter for organisationer med særlig interesse for ungdomsskolearbejdet, herunder arbejdsmarkedets parter. Der kan også være andre repræsentanter, herunder fx repræsentanter for forældre til børn og unge i ungdomsskolen. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med sammensætning af en fælles bestyrelse fravige lovens § 42, stk. 1. I de tilfælde, hvor det ikke vil være hensigtsmæssigt, at den fælles bestyrelse har et flertal af forældre vil kommunalbestyrelsen således kunne fravige lovens krav herom efter lokale ønsker og behov.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 24 b, stk. 3, vælges repræsentanterne til den fælles bestyrelse efter reglerne herom i henholdsvis folkeskoleloven og i lov om ungdomsskoler. Det betyder, at de forældre-, medarbejder-, og elevrepræsentanter, der vælges fra folkeskolen, vælges efter reglerne herom i folkeskoleloven og de i medfør af loven fastsatte regler herom. De medarbejder-, elev- og øvrige repræsentanter, der vælges fra ungdomsskolen vælges efter reglerne herom i lov om ungdomsskolen og de i medfør af loven fastsatte regler herom.

Det foreslås, at det præciseres i § 24 b, stk. 4, 1. pkt., at den fælles bestyrelses opgaver følger af henholdsvis folkeskoleloven og lov om ungdomsskolen. Det betyder, at skolebestyrelsens og ungdomsskolebestyrelsens opgaver i henhold til folkeskoleloven og lov om ungdomsskolen som udgangspunkt ligger i den fælles bestyrelse.

Det foreslås, at det fastsættes i § 24 b, stk. 4, 2. pkt., at beslutninger, der udelukkende har betydning for ungdomsskolens virksomhed, alene skal træffes af de medlemmer af fællesbestyrelsen, der hidrører fra ungdomsskolen. Tilsvarende skal beslutninger udelukkende af betydning for folkeskolen efter den foreslåede bestemmelse i § 24 b, stk. 4, 3. pkt., træffes af de medlemmer af fællesbestyrelsen, der hidrører fra folkeskolen.

Til nr. 56 (§ 25, stk. 1, 3. pkt.)

Efter folkeskolelovens § 25, stk. 1, 2. pkt., kan en klasse på små skoler omfatte flere klassetrin op til 7. klassetrin. Bestemmelsen har været fortolket således, at den gælder analogt på en afdeling af en skole, hvis afdelingen lever op til de samme størrelseskrav, som der gælder til små skoler. Det foreslås, at det præciseres i loven, at bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse på små afdelinger.

Til nr. 57 (§ 25, stk. 2, 3. pkt., ophæves)

Efter folkeskolelovens § 25, stk. 2, 3. pkt., kan der ikke foretages ny klassedeling på grundlag af valget af fag, jf. folkeskolelovens § 12, stk. 4. Bestemmelsen i § 25, stk. 2, 3. pkt., foreslås ophævet, således at der kan foretages ny klassedeling på baggrund af elevernes valgfag og valg af 2. fremmedsprog. Det vil – sammen med forslaget om at eleverne får mulighed for at vælge valgfag allerede fra 7. klassetrin – give kommunerne bedre mulighed for at arbejde med uskolingslinjer og toninger af udskolingen. Der brydes ikke med princippet om den udelte skole, hvorefter deling i klasser af elever efter standpunkt, evner og øvrige forudsætninger ikke kan finde sted.

Til nr. 58 (§ 25, stk. 3-6, ophæves)

Efter den gældende § 25, stk. 3, kan der ske samordning af dele af undervisningen for børnehaveklasse og 1. og 2. klasse. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde tillade, at samordning af undervisningen foruden børnehaveklasse og 1. og 2. klassetrin også omfatter ældre klassetrin.

Som følge af lovforslagets § 1, nr. 67 (§ 29 a), hvorved folkeskolelovens § 30 foreslås nyaffattet i en ny bestemmelse i § 29 a ophæves den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 25, stk. 3, da den bliver overflødig.

De gældende holddelingsregler i folkeskolelovens § 25, stk. 4-6, ophæves endvidere, og nye regler foreslås indført med den foreslåede bestemmelse i § 25 a.

Til nr. 59 (§ 25, stk. 7, som bliver stk. 3)

Forslaget er en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 67 (§ 29 a), hvorved folkeskolelovens § 30 foreslås nyaffattet i en ny bestemmelse i § 29 a. Muligheden for lærer-pædagog-samarbejdet i børnehaven og på 1.-3. klassetrin bliver med forslaget til § 29 a forbedret. Som konsekvens heraf udvides muligheden for aldersintegrerede klasser til børnehaveklassen til og med 3. klassetrin.

Til nr. 60 (§ 25, stk. 4)

Det følger af folkeskolelovens § 25, stk. 1 og 2, at skolen deles i klasser efter antallet af elever, og at det ved fordelingen af børnene i klasser skal tilstræbes, at den enkelte klasse kan bevares samlet på de følgende klassetrin i grundskolen. Princippet om den udelte enhedsskole indebærer, at opdeling i klasser af elever efter standpunkt, evner og øvrige forudsætninger ikke må finde sted.

Folkeskolelovens § 36, stk. 2, indebærer, at børn, der bor eller opholder sig i en skoles skoledistrikt, har en ubetinget ret til at blive optaget i skolen. Lovens § 36, stk. 3, indebærer, at børn har ret til at blive optaget i en hvilken som helst folkeskole, de måtte ønske, hvis der er ledige pladser. Hvis der er flere ansøgere til en skole end ledige pladser, skal de ledige pladser fordeles mellem ansøgerne efter objektive kriterier, som på forhånd er fastsat af kommunalbestyrelsen. Optagelse kan ikke afslås på baggrund af en subjektiv (pædagogisk) vurdering eller optagelsesprøve.

Elever kan dermed efter de gældende regler ikke afvises fra optagelse på baggrund af en pædagogisk vurdering af elevernes faglige niveau, evner eller øvrige forudsætninger. Der kan fx ikke lægges vægt på elevernes resultater i test eller lignende.

Undervisningsministeriet har godkendt forsøg med optagelseskrav til eliteidrætsklasser i en række kommuner. De første forsøg startede i 2005. Med godkendelsen af forsøgene har ministeriet givet kommunerne mulighed for at fravige folkeskolelovens § 36, stk. 3, om frit skolevalg og § 25, stk. 2, om klassesdannelse, herunder princippet om den udelte enhedsskole. De skoler, der deltager i forsøgene har derved kunnet optage og inddele elever i eliteidrætsklasser på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau.

Det foreslås, at der i § 25, *stk. 4*, etableres hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan beslutte at oprette særlige eliteklasser i idræt på 7.-10. klassetrin, hvor optagelse af elever kan ske på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau. De skoler, der på baggrund af ministeriets forsøgs-godkendelser allerede inddeler elever i særlige eliteklasser i idræt på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau, kan således fortsætte hermed efter forsøgsperiodens udløb, såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at oprette sådanne klasser. Skolerne kan ikke afvise en elev fra optagelse i en særlig eliteklasse i idræt på baggrund af andre subjektive vurderinger af fx elevens sociale kompetencer eller faglige niveau. En distriktsskoleelev, som på baggrund af sit sportslige niveau afvises fra en særlig eliteklasse i idræt på sin distriktsskole, skal optages i en af distriktsskolens almindelige klasser.

Formålet med forsøgene har været at give elever med talent inden for en række idrætsgrene mulighed for at kombinere elitetræning og skolegang på en social og idrætsfaglig hensigtsmæssig måde. Dette med henblik på at fremme en helhedsorienteret talentudvikling og at skabe forudsætninger for idrætspræstationer på højt nationalt og internationalt niveau. På det individuelle plan er det målet at den enkelte elev sikres de bedste sportslige udviklingsmuligheder, samtidig med at man sikre gode rammer for elevens indsats i skolearbejdet. Undervisningen i de særlige eliteklasser i idræt kan fx tilrettelægges således, at der generelt er et større fokus på idræt og således, at elevernes skoleskema tager højde for elevernes særlige behov for at træne på eliteniveau. Undervisningen skal leve op til de almindelige regler om mål og indhold for folkeskolens undervisning samt timetal m.v.

Det bemærkes, at Undervisningsministeriet efter ansøgning ligeledes kan godkende forsøg med særlige talentklasser i musik.

Til nr. 61 (§ 25 a)

Efter den foreslåede bestemmelse i § 25 a, stk. 1, kan undervisningen organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at undervisningen kan organiseres i hold såvel inden for undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner som inden for den tid, der er afsat til understøttende undervisning. Det er således udgangspunktet, at al undervisning i folkeskolen kan organiseres i hold. Bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i folkeskolelovens § 25, stk. 4, 1. pkt., og § 25, stk. 5, 1. pkt.

Med de foreslåede bestemmelser i § 25 a, stk. 2-5, opregnes begrænsningerne herfor, som alene vedrører undervisning i folkeskolens fag og obligatoriske emner. Der er ingen begrænsninger for holddannelse i den tid, som er afsat til understøttende undervisning. Det er hensigten hermed, at den understøttende undervisning kan tilrettelægges, sådan som man finder det bedst på den enkelte skole. Der vil således kunne tilrettelægges aktiviteter på tværs af alle klassetrin, og der er ingen begrænsninger for, hvor meget tid den enkelte elev skal undervises sammen med klassen for så vidt angår den understøttende undervisning. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 34 (§ 16 a).

Efter den foreslåede bestemmelse i § 25 a, stk. 2, 1. pkt., kan holddannelsen i forbindelse med undervisningen i fag og emner ske af praktiske og pædagogiske grunde. Praktiske grunde henviser til tilfælde, hvor der er fysiske grunde til, at det må anses for nødvendigt eller mest hensigtsmæssigt, at eleverne deles i hold. Det kan fx være tilfælde i forbindelse med undervisning i faget idræt eller hvor faglokalernes indretning og størrelse gør det nødvendigt at dele eleverne i hold. Bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i folkeskolelovens § 25, stk. 4, 2. pkt., og § 25, stk. 5, 2. pkt., 1. led.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 25 a, stk. 2, 2. pkt., kan den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen og forskellige behov, jf. folkeskolelovens § 13, stk. 2, og § 18, stk. 4, inddrages som en del af grundlaget for pædagogisk begrundet holddannelse. Bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i folkeskolelovens § 25, stk. 4, 3. pkt., og § 25, stk. 5, 2. pkt., 2. led, dog således, at henvisningen til folkeskolelovens § 18, stk. 4, foreslås medtaget for så vidt angår alle klassetrin.

Holddannelse kan herefter i de enkelte fag foretages på baggrund af en løbende faglig-pædagogisk vurdering af de enkelte elevers og klassens samlede behov. I den forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, hvordan elevsammensætningen ved holddannelse og ved en samlet undervisning i klassen på forskellige måder støtter og fremmer tilegnelsen af kundskaber og dannelsen af værdier og holdninger. Dette giver fleksible muligheder for at tilpasse undervisningen til elevernes forskellige behov og udviklingstrin.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 25 a, stk. 3, kan holddannelse i børnehaveklassen og på 1.-6. klassetrin i forbindelse med undervisningen i fag og emner, som foretages på baggrund af en løbende evaluering, tidligst ske efter skoleårets begyndelse og kun omfatte dele af det enkelte fags stofområder samt kun ske for kortere kurser. Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 25, stk. 4, 4. pkt.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 25 a, stk. 4, kan holddannelse på 7.-10. klassetrin i forbindelse med undervisningen i fag og emner, som foretages på baggrund af en løbende evaluering, ikke fastlægges på forhånd for et helt skoleår ad gangen. Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 25, stk. 5, 3. pkt., dog således, at den foreslåede bestemmelse også omfatter 7. klasse.

Lærer og elev samarbejder løbende om at fastlægge de mål, der søges opfyldt, og om at evaluere elevernes udbytte af undervisningen, jf. folkeskolelovens § 18, stk. 4, og § 13, stk. 2. Det er derfor ikke muligt på forhånd at fastlægge holddannelse for et helt skoleår ad gangen. For indskoling og mellemtrinnet ønskes anvendelsen af den løbende evaluering – som efter de gældende regler – anvendt hyppigt i forbindelse med holddannelse, og kan derfor kun omfatte dele af det enkelte fags stofområder samt kun ske for kortere kurser.

For de ældste klassetrin ønskes ligeledes en jævnlig pædagogisk begrundet vurdering af brugen af holddannelse på baggrund af fagligt niveau i forhold til undervisningen af såvel klassen som sådan som den enkelte elev, uden at holddannelsen nødvendigvis begrænses til dele af det enkelte fags stofområder og kortere kurser. Med en jævnlig vurdering forstås mindst hver 3. måned. Dette skal sikre, at der ikke gives adgang til permanent niveaudeling, og at der løbende tages stilling til brugen af holddannelse.

Den foreslåede bestemmelse forhindrer på den anden side ikke, at den enkelte elev på grundlag af den løbende evaluering i et fag kan undervises på samme hold i flere perioder af et skoleår eller hele året igennem. Forudsætningen er dog i alle tilfælde, at der foretages en vurdering af denne placering mindst hver 3. måned.

Konkret beslutning om brug af holddannelse, herunder på baggrund af fagligt niveau hver 2.-3. måned, sker under ansvar over for skolens leder og skal være inden for de af skolebestyrelsen fastlagte principper for holddannelse. jf. den foreslåede ændring af folkeskolelovens § 44, stk. 2, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 87.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 25 a, stk. 5, 1. pkt., skal eleverne i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden i fagene. Bestemmelsen svarer for de nævnte klassetrin til den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 25, stk. 6. Bestemmelsen indebærer, at eleverne på disse klassetrin skal undervises i deres klasse i mindst halvdelen af undervisningstiden til fag og emner. Herved udnyttes de pædagogiske, indlæringsmæssige og sociale fordele ved klassen som samlet undervisningsenhed. Opgørelsen af undervisningen i klassen henholdsvis i hold beregnes som et gennemsnit over den samlede undervisningstid i fag og emner over et helt skoleår.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 25 a, stk. 5, 2. pkt., skal eleverne på 4.-10. klassetrin i væsentligt omfang undervises i fag og emner med udgangspunkt i klassen.

Kravet om undervisning med udgangspunkt i klassen omfatter alle fag. Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende regel om, at eleverne skal undervises med udgangspunkt i deres klasse, men med den ændring, at der ikke fremover skal opstilles en kvantitativ tidsmæssig afgrænsning til mindst halvdelen af undervisningstiden, samt at undervisning med udgangspunkt i klassen skal finde sted i alle fag.

Det skal i den forbindelse understreges, at klassen og klassefællesskabet i betydningen af en fast afgrænset gruppe af elever skal udgøre en fast base for elevernes undervisning og trivsel. Eleverne i en klasse undervises samlet, når klassens elever arbejder under fælles ledelse frem mod fælles undervisningsmål, som forventes at måtte blive nået af eleverne.

Dermed kan undervisningen af eleverne i en klasse tilrettelægges, så der sker en udnyttelse af de pædagogiske, indlæringsmæssige og sociale fordele ved klassen som samlet undervisningsenhed.

Bestemmelsen ændrer ikke på, at klassereglen skal ses i forhold til den samlede undervisningstid – og ikke fag for fag. Vurderingen af, hvad der lever op til kravet om ”i væsentligt omfang” skal således ses i forhold til den samlede undervisningstid, men kravet om, at undervisningen skal foregå med udgangspunkt i klassen gælder i et vist omfang for alle fag.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 25 a, stk. 5, 3. pkt., omfatter de foreslåede bestemmelser i § 25 a, stk. 5, 1. og 2. pkt., ikke holddannelse af praktiske grunde. Holddannelse af praktiske grunde skal således ikke medregnes i opgørelsen af, hvor stor en del af undervisningstiden i fag og emner, eleverne har haft i klassen henholdsvis på hold.

For nærmere om baggrunden for de gældende holddannelsesregler henvises til lovforslag nr. L 270 af 22. april 1993, jf. Folketingstidende, Tillæg A sp. 8905 ff., som vedtaget ved lov nr. 509 af 30. april 1993 og lovforslag nr. 130 af 22. januar 2003, jf. Folketingstidende, Tillæg A sp. 2949 ff., som vedtaget ved lov nr. 300 af 30. april 2003.

Til nr. 63 (§ 28, stk. 1, 1. pkt.)

Med den foreslåede ændring af folkeskolelovens § 28, stk. 1, 1. pkt., præciseres det, at lærerne ud over at varetage undervisningen i fagene i 1.-10. klasse fremover også kan varetage de foreslåede understøttende undervisningsopgaver i børnehaveklassen og 1.-9. klasse.

Med den ændrede bestemmelse, hvorved såvel undervisningen i fagene som de nye understøttende undervisningsopgaver skrives ind i bestemmelsen, præciseres det, at det er læreren, der har den generelle undervisningskompetence. Lærerne kan varetage alle folkeskolens opgaver i relation til både de fagopdelte timer og tiden til understøttende undervisning. Dette kan ske i samarbejde med andre medarbejdergrupper som fx pædagoger eller medarbejdere med andre relevante kompetencer for elevernes faglige udvikling. Lærerne skal sikre sammenhæng i undervisningen, og at de faglige mål for fag og klassetrin bliver indfriet.

Lærerne skal således som hidtil fortsat varetage undervisningen i fagene og fremover også de foreslåede understøttende undervisningsopgaver. Der åbnes samtidig op for, at pædagoger og andet relevant personale selvstændigt kan afvikle og gennemføre dele af den understøttende undervisning alene med eleverne, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 68, foreslåede bestemmelse i § 30.

Det er skolelederen, der efter den foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 2, har ansvaret for at sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene og den understøttende undervisning. Planlægningen kan foregå i et samarbejde mellem lærere og pædagoger og andre relevante medarbejdere. Det er fortsat læreren, der har ansvaret for, at den samlede undervisning fører hen mod målene for folkeskolens fag og obligatoriske emner

Med hensyn til pædagoger i indskolingen henvises til den foreslåede bestemmelse i § 29 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 67, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 64 (§ 28, stk. 3, ophæves)

Efter den gældende bestemmelse kan forskolelærerinder og småbørnslærerinder varetage undervisning på 1.-4. klassetrin og i idræt, håndarbejde og hjemkundskab på de øvrige klassetrin.

Det er ikke længere muligt at tage en uddannelse som forskolelærerinde eller småbørnslærerinde, og der er kun meget få erhvervsaktive forskolelærerinder og småbørnslærerinder tilbage. Det foreslås derfor, at bestemmelsen ophæves.

Der er foreslået en overgangsbestemmelse i lovforslagets § 8, stk. 4, der giver mulighed for, at de få forskolelærerinder og småbørnslærerinder, der er tilbage, fortsat kan undervise som hidtil.

Til nr. 65 (§ 29, stk. 1, 1. pkt.)

Henvisningen til uddannelsen som forskolelærerinder og småbørnslærerinder i § 28, stk. 3, udgår som følge af, at § 28, stk. 3, foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 64. Det følger af overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 8, stk. x, at de få forskolelærerinder og småbørnslærerinder, der er tilbage, fortsat kan undervise i børnehaveklassen som hidtil.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 67, hvorved folkeskolelovens § 30 foreslås nyaffattet i en ny bestemmelse i § 29 a.

Til nr. 66 (§ 29, stk. 2, ophæves)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 67, hvorved folkeskolelovens § 30 foreslås nyaffattet i en ny bestemmelse i § 29 a.

Til nr. 67 (ny § 29 a - gældende § 30)

Efter de gældende regler skal undervisningen på 1.-10. klassetrin varetages af læreruddannede, mens undervisningen i børnehaveklassen skal varetages af pædagoguddannede børnehaveklasseledere, jf. folkeskolelovens §§ 28 og 29. Samordnet undervisning i børnehaveklassen til og med 2. klasse kan dog varetages af såvel den pædagoguddannede børnehaveklasseleder (men ikke den pædagoguddannede fra skolefritidsordningen) som læreuddannede, jf. folkeskolelovens § 30. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte, at læreruddannede kan varetage dele af undervisningen i børnehaveklassen, hvis det sker i samarbejde med en pædagoguddannet, der varetager den overvejende del af undervisningen, jf. folkeskolelovens § 29, stk. 2. Endvidere er der efter folkeskoleloven mulighed for, at personer med særlige kvalifikationer kan ansættes til at undervise i et eller flere enkelte fag, jf. folkeskolelovens § 28, stk. 2.

Siden 1998 har undervisningsministeren med hjemmel i folkeskolelovens § 55, stk. 1 og 2, godkendt en række forsøg med skolestart. Med forsøgsgodkendelserne er der givet dispensation fra lovens § 28, stk. 1, der stiller krav om læreuddannelse for at kunne varetage undervisningen i 1.-10. klasse. Pædagoguddannede medarbejdere fra skolefritidsordningen har derved fået tillagt undervisningskompetence til at varetage undervisningsopgaver i samarbejde med lærerne fra 1. til og med 3. klassetrin. Nogle skoler har endvidere fået dispensation fra lovens § 25, stk. 2, og § 25, stk. 7, om samordnet indskoling og aldersintegrerede klasser for børnehaveklassen og 1. og 2. klasse, således at skolerne kan organisere undervisningen i aldersintegrerede klasser med elever fra børnehaveklasse til og med 3. klasse. De aldersintegrerede klasser har dermed kunne omfatte de børn i børnehaveklassen til 3. klasse, som skolefritidsordninger ofte er rettet til.

Den seneste evaluering af forsøg med skolestarter viser, at ordningen med lærer-pædagog-samarbejdet i indskolingen er en succes. Evalueringen tyder bl.a. på, at pædagogerne primært har en assisterende, supple-

rende rolle i relation til de humanistiske og naturfaglige fag. Med afsæt i lærerens instruktioner bistår pædagogen eleverne med at forstå og løse faglige opgaver, eller tager sig af de elever, der har behov for særlig støtte. Evalueringen viser entydigt, at det er læreren, der i samarbejdet mellem lærere og pædagoger har ansvaret for, at undervisningens faglige mål for fag og klassetrin bliver indfriet. At pædagogen varetager en assisterende, supplerende rolle kræver ikke en ændring af folkeskoleloven.

Evalueringen viser imidlertid også, at pædagogernes ansvar og rolle varierer alt efter, hvilke fag og opgaver de deltager i. Pædagogerne får typisk mere ansvar og varetager i højere grad dele af undervisningen i de praktiske/musiske fag. Tilsvarende får pædagogerne typisk mere ansvar, når der forekommer mere praksisorienteret undervisning, hvor eleverne bruger fagene i praksis, dvs. hvor de pædagoguddannedes professionskompetencer bliver bragt i spil. Selvstændig varetagelse af sådanne undervisningsrelaterede opgaver forudsætter, at vedkommende pædagog tillægges undervisningskompetence som foreslået i § 29 a.

Det foreslås på denne baggrund i § 29 a, 1. pkt., at personale med lærer- eller pædagoguddannelse, jf. §§ folkeskolelovens 28 og 29, kan varetage undervisning i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin. Bestemmelsen åbner mulighed for, at pædagoguddannet personale – herunder både børnehaveklasselederen og personale fra skolefritidsordningen – og skolens læreuddannede personale kan samarbejde om at forestå undervisning af eleverne fra børnehaveklasse til og med 3. klasse, dvs. på de klassetrin, som er skolefritidsordningernes primære målgruppe.

Det præciseres med den foreslåede bestemmelse i § 29 a, 2. pkt., at læreruddannede i børnehaveklassen og pædagoguddannede på 1.-3. klassetrin kan varetage afgrænsede undervisningsopgaver inden for deres kompetencer og kvalifikationer i øvrigt. Det udvidede lærer-pædagog-samarbejde, der har fundet sted som led i skolestartsforsøgene, herunder de undervisningsopgaver, som pædagogerne selvstændigt har varetaget kan dermed videreføres. Samtidig sker der den afgrænsning af skolestatsforsøgene, at det fremover vil være en betingelse, at underviserne løser afgrænsede undervisningsopgaver inden for deres kompetencer og kvalifikationer

Samarbejdet forudsætter en fælles planlægning af undervisningens indhold og varetagelse. En fælles planlægning kan danne baggrund for en ordning, hvorefter de to personalegrupper udover at kunne forestå undervisningen sammen også i et vist omfang kan undervise alene såvel i børnehaveklassen som i 1.-3. klasse. I overensstemmelse med erfaringerne fra skolestartsforsøgene kan pædagogerne således på 1.-3. klassetrin varetage afgrænsede undervisningsopgaver alene. Opgaverne kan bestå i at bistå eleverne med at forstå og løse faglige opgaver og at varetage den praksisorienterede undervisning og dele af undervisningen i de praktiske/musiske fag, når eleverne bruger fagene i praksis. Pædagogerne kan varetage undervisningen af enkelte eller mindre grupper af elever eller være vikar ved lærerens fravær. Endelig kan pædagogerne varetage øvrige opgaver som fx trivselsmæssige opgaver blandt eleverne, varetage kontakt til forældrene deltage i udvikling af års- og elevplaner. Pædagogerne kan i forbindelse med løsningen af nogle af opgaverne fx varetage klasselærerfunktionen i klassens tid, hvis dette uddelegeres til vedkommende, jf. den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 5.

Den tidligere opstillede forudsætning om, at der skal være en vis tidsmæssig balance imellem børnehaveklasselederens undervisning i 1.-2. klasse og lærerens undervisning i børnehaveklassen, bortfalder.

Det er skolelederens ansvar, at medarbejdere alene varetager opgaver, som de er kompetente til. Skolelederen skal derfor påse, at både lærere og pædagoger har de nødvendige forudsætninger for at varetage de opgaver, som de bliver tildelt.

De læreruddannedes undervisningsopgaver i børnehaveklassen vil typisk være relateret til den tidlige læseundervisning eller delelementer fra de første skolefag.

Det forudsættes, at lærere og pædagoger arbejder sidestillet og ligeværdigt med skyldig hensyntagen til deres forskellige kompetencer. For at sikre anerkendelse af begge faggruppers kompetencer og samtidig foretage en klar placering af ledelsesansvaret forudsættes det at, børnehaveklasselederen varetager lærerfunktionen i børnehaveklassen og har ansvaret for, at trinmålene for undervisning i børnehaveklassen nås. Det læreruddannede personale har lærerfunktionen på de efterfølgende klassetrin, ligesom det vil være lærerne, der har ansvaret for at undervisningens faglige mål for fagene og klassetrin bliver indfriet.

De opgaver, som pædagoger efter forslaget til § 29 a kan varetage, kræver i modsætning til de understøttende undervisningsopgaver i § 30, at pædagogerne tillægges en afgrænset undervisningskompetence, jf. beskrivelserne foran.

Til nr. 68 (§ 30)

Efter den foreslåede bestemmelse i § 30 kan pædagoguddannet personale, herunder personale ved skolefritidsordningen, samt andet personale med relevante kvalifikationer, inddrages i undervisningen i en understøttende rolle ved at løse opgaver inden for deres kompetence og kvalifikationer i øvrigt. De vil fx kunne støtte og supplere læreren i de fagopdelte timer og vil kunne varetage understøttende undervisning alene med eleverne jf. den foreslåede bestemmelse i § 16 a. Der vil i sidstnævnte tilfælde være tale om opgaver, som ikke i samme omfang kræver lærerens professionskompetence. Pædagoger og medarbejdere med andre relevante kompetencer tillægges ikke undervisningskompetence under udførelsen af disse opgaver.

Spørgsmålet om, hvornår de understøttende undervisningsopgaver kan afvikles og gennemføres af andre end en lærer, skal tage udgangspunkt i de kompetencer, som de forskellige medarbejdergrupper har. Afgørende i denne sammenhæng er forskellen på lærerens henholdsvis pædagogens og/eller andre relevante medarbejders kompetencer.

De opgaver, som ikke-læreruddannet personale kan varetage, kan fx vedrøre

- pædagogiske værksteder, eksperimenter, læringsspil
- lektiehjælp og anden form for træning
- bevægelse og motion
- sprogstimulering
- dele af undervisningen i de obligatoriske emner
- dele af samarbejdet med forældrene
- sammenhængen mellem SFO og skole
- udvikling og social træning af eleverne
- elevadfærd, problemløsning og ro i klassen
- samarbejde med idræts-, kultur- og foreningsliv
- ekskursioner, lejrskoler og fælles arrangementer på skolen
- personlig støtte
- forskellige opgaver i skolebiblioteket, som ikke er tæt knyttet til undervisningen i fag og obligatoriske emner,
- andre pædagogiske arbejdsopgaver efter skolelederens nærmere anvisning.

Ovenstående er en ikke udtømmende opregning af, hvilken type af opgaver, som ikke-læreruddannet personale kan varetage.

Opgaver så som opsyn med eleverne i pauser og beskæftigelse af eleverne umiddelbart før og efter skoletid samt i fri- og mellemtimer og frikvarterer kan fortsat ikke karakteriseres som undervisning – hverken i fagene eller i tiden til den understøttende undervisning, hvorfor der ikke stilles kvalifikationskrav i forbindelse med varetagelse af den type af opgaver.

Det bemærkes i forhold til opgaver i skolebiblioteket, at det fremgår af § 9 i bekendtgørelse nr. 174 af 13. marts 1995 om skolebiblioteker i folkeskolen, at der til skolebiblioteket knyttes lærere ved skolen, og at disse lærere skal have gennemgået uddannelse til skolebibliotekar. Efter den indgåede aftale om et fagligt løft af folkeskolen bortfalder lærerkvalifikationskravet og som følge heraf også kravet om skolebibliotekaruddannelse. Ophævelsen af dette kvalifikationskrav finder sted ved en ændring af bekendtgørelsen, som træder i kraft samtidig med dette lovforslag. Herefter vil forskellige opgaver i skolebiblioteket fremover kunne varetages af den personalegruppe, som er nævnt i den foreslåede bestemmelse i § 30. Det vil fx gøre sig gældende for så vidt angår hjælp til læsning og lektielæsning, formidling af information om kampagner, konkurrencer samt kurser i videoredigering og værktøjsprogrammer.

Personalesammensætningen beslutes lokalt, ligesom der fortsat er betydelige lokale frihedsgrader i forhold til tilrettelæggelsen af tiden.

Det understreges, at der med forslaget ikke er ændret på, at det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for folkeskolen, og at det er den enkelte skoles leder, der inden for rammerne af lovgivningen og kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger har ansvaret for undervisningens kvalitet i henhold til folkeskolens formål, Fælles Mål m.v. og fastlægger undervisningens organisering og tilrettelæggelse.

Endelig bemærkes, at der evt. også vil kunne blive tale om inddragelse af andre medarbejdere med helt særlige kompetencer i forhold til undervisningen i folkeskolen, og inddragelse af medarbejdere fra det lokale kultur- og foreningsliv. I disse tilfælde vil opgaven typisk være helt konkret begrundet, hvorfor det må besluttes lokalt af skolelederen, hvordan sådanne kompetencer kan inddrages i afviklingen og gennemførelsen af de understøttende undervisningsopgaver i den øvrige del af skoledagen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 5.

Til nr. 69 (§ 33, stk. 8 og 9)

Efter den foreslåede bestemmelse i § 33, *stk. 8*, kan skolens leder efter anmodning fra forældrene, jf. folkeskolelovens § 54, tillade, at en elev på 7.-9. klassetrin delvist opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i fag inden for folkeskolens fagrække i den kommunale ungdomsskole.

Bestemmelsen åbner mulighed for, at en elev i udskolingen kan følge undervisningen i folkeskolens fagrække, jf. folkeskolelovens § 5, i en kortere periode eller inden for bestemte fag eller stofområder over en længere periode i ungdomsskolen.

Den pågældende folkeskoles leder har fortsat ansvaret for undervisningens kvalitet, organisering og tilrettelæggelse under ansvar for kommunalbestyrelsen og skolebestyrelsen, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 2. Skolelederen har ligeledes fortsat ansvaret for, at elever, som opfylder deres undervisningspligt i ungdomsskolen i medfør af den foreslåede bestemmelse, har fornødent udbytte af undervisningen, herunder tilegner sig kundskaber og færdigheder i fag og emner set i forhold til trin- og slutmål herfor, jf. folkeskolelovens § 13, stk. 2.

Tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt uden for skolen gives på baggrund af en anmodning fra forældrene, jf. folkeskolelovens § 54, hvorefter det er forældremyndighedsindehaveren, der har denne rettighed.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 33, *stk. 9*, kan skolens leder efter anmodning fra forældrene, jf. folkeskolelovens § 54, tillade, at en elev i begrænset omfang opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i kommunale musikskole eller ved eliteidrætsudøvelse i en idrætsforening.

Som følge af den foreslåede længere skoledag begrænses elevernes fritid og dermed den tid, som eleverne har til at dyrke deres fritidsaktiviteter. Dette kan være vanskeligt i forhold til undervisning på den lokale musikskole, som i dag typisk begynder deres undervisning allerede umiddelbart efter den skoletid, som er gældende i dag. Ligeledes kan det være et problem for elever, der udøver idræt på eliteniveau, eftersom dette kræver så meget træning, at det kan blive vanskeligt at nå uden for den længere skoledag. Da regeringen ønsker en vekselvirkning mellem skole og forenings- og kulturliv, og da regeringen ikke har til hensigt at afholde eleverne fra hverken musikundervisning eller eliteidræt, gives der med forslaget mulighed for fleksibilitet mellem undervisningen på skolen og aktiviteter uden for skolen for disse gruppers vedkommende ved, at de kan få fri fra skolens undervisning til at dyrke deres fritidsaktiviteter.

Tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt på musikskolen eller i idrætsforeningen, gives på baggrund af en anmodning fra forældrene, jf. folkeskolelovens § 54, hvorefter det er forældremyndighedsindehaveren, der har denne rettighed.

Eleverne og deres forældre vil som hidtil selv skulle betale for aktiviteter på musikskolen eller i idrætsforeningen, uanset at de er omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Fritagelse gives af skolelederen til de elever, som måtte ønske det, i det omfang det er muligt i forhold til planlægningen af den længere skoledag. Det vil mest oplagt kunne finde sted i valgfagstimer, eller – hvis eleven vurderes rent fagligt at kunne leve op til sine læringsmål m.v. – i den tid, der er afsat til understøttende undervisning. Det er således skolelederen, der vurderer, om det er fagligt forsvarligt, at en elev i begrænset omfang ikke deltager i den almindelige undervisning, og i forhold til hvilke dele af skoledagen det i givet fald mest hensigtsmæssigt kan finde sted.

Det fremgår af forslaget, at fritagelsen alene kan gives i begrænset omfang. Dermed menes tidsmæssigt begrænset omfang for den enkelte elev. Denne begrænsning hænger sammen med skolelederens vurdering af, hvad der er fagligt forsvarligt i forhold til den pågældende elev. Det kan således ikke angives præcis, hvor grænsen går, da det afhænger af en konkret vurdering. Det vil dog i udgangspunktet typisk dreje sig om en enkelt time om ugen til musikskoleundervisning og 2-4 timer om ugen til eliteidrætsudøvelse, svarende til antallet af timer, der typisk tilgår til valgfag.

Beslutningen om, hvorvidt en elev kan opfylde sin undervisningspligt ved udøvelse af eliteidræt uden for skolen, skal træffes på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau, jf. i den sammenhæng også det anførte om oprettelse af eliteidrætsklasser under bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 25, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 60.

Der stilles ikke særskilte krav til de foreninger m.v., som tilbyder aktiviteter, som kan fritage fra skolens undervisning, ud over de krav, der i forvejen stilles til disse foreningers virksomhed. Derudover foregår aktiviteterne under forældrenes ansvar.

På grund af kompleksiteten omkring eliteidræt fastsætter skolebestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 44, stk. 2, nr. 2, principper for adgangen til at opfylde undervisningspligten ved eliteidrætsudøvelse i en sportsforening, jf. lovforslagets § 1, nr. 89.

Til nr. 70 (§ 34, stk. 3, 1. pkt., og § 40, stk. 5, 1. pkt.)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 58 (ophævelse af § 25, stk. 3-6).

Til nr. 76 (§ 40, stk. 6)

Efter den gældende bestemmelse træffes kommunalbestyrelsens beslutning om ansættelse af ledere og lærere efter at der er indhentet udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse.

Som følge af at pædagoger med forslaget til den nye § 29 a i højere grad inddrages i undervisningen foreslås det, at der fremover også skal indhentes en udtalelse fra vedkommende skolebestyrelser ved ansættelse af disse.

Skolebestyrelsen skal alene høres ved ansættelse af ledere, lærere og pædagoger i henhold til § 29 a, herunder personer, der har en tilsvarende uddannelse som pædagoger, der er godkendt af undervisningsministeren i denne henseende, jf. § 29, stk. 1. Det vil sige, at der ikke er krav om at høre skolebestyrelsen ved ansættelse af personale med andre relevante kvalifikationer, som skal varetage understøttende undervisningsopgaver jf. § 30.

Til nr. 77 (§ 40, stk. 7)

Efter de gældende regler har lærerne i kraft af læreruddannelsen en generel kompetence til at undervise i folkeskolens 1.-10. klasse. Der er ikke krav om, at lærerne skal have linjefagskompetence eller anden særlig undervisningskompetence i de fag, de underviser i.

Ifølge aftalen om et fagligt løft af folkeskolen er det en målsætning, at eleverne i folkeskolen skal undervises af lærere, som enten har undervisningskompetence (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen eller har opnået tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse m.v. Det foreslås derfor, at det med den foreslåede bestemmelse i § 40, stk. 7, 1. pkt., skrives ind i folkeskoleloven, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at lærerne har undervisningskompetence eller tilsvarende faglig kompetence i de fag, som de underviser i.

Med forslaget indføres der således - som noget helt nyt - en bestemmelse om kompetencedækning, efter hvilken kommunalbestyrelsen skal sikre, at lærerne i kommunens skolevæsen har såkaldt undervisningskompetence fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i (tidligere linjefagskompetence), eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence. At have kompetencer svarende til undervisningsfag (tidligere linjefag) betyder, at lærere fx har en efteruddannelse, videreuddannelse, kompetencegivende uddannelse eller et længerevarende kursusforløb, der vurderes at give kompetencer svarende til undervisningsfag (tidligere linjefag).

Ved fuld kompetencedækning forstås, at 95 pct. af undervisningen i fagene varetages af lærere, som enten har undervisningskompetence (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har

opnået en tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse mv. Fuld kompetencedækning gælder på kommuneniveau og omfatter alle fag i grundskolens fagrække (folkeskolelovens § 5) på alle klassetrin samt 10. klasse.

Regeringen og KL har drøftet målsætningen om at hæve niveauet for kompetencedækning i alle fag i folkeskolen over de kommende år. Med aftalen om kommunernes økonomi for 2014 er der enighed om målet om fuld kompetencedækning og om, at kommunerne med afsæt i de afsatte og kommunernes eksisterende midler løfter kompetencedækningen fra ca. 80 pct. i dag til et niveau på mindst 85 pct. i 2016 og mindst 90 pct. i 2018 – opgjort på kommuneniveau. Regeringen og KL drøfter i 2018 det resterende løft til 95 pct. kompetencedækning under hensyn til de muligheder, de planlægningsmæssige hensyn tillader.

For at gøre ordningen fleksibel for kommunerne under hensyntagen til de muligheder, de planlægningsmæssige hensyn kommunerne rent faktisk er stillet over for og derfor nødt til at tage i betragtning, foreslås det endvidere med bestemmelsen i § 40, stk. 7, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen får mulighed for at fravige kravet om undervisningskompetence i særlige tilfælde i forhold til en eller flere bestemte af kommunens folkeskoler.

Der kan fx være tale om tilfælde, hvor skolen i en kortere periode ikke har nok lærere med undervisningskompetence i et bestemt fag, tilfælde hvor kommunen ellers ikke ville kunne udfylde lærernes arbejdstid med henblik på at tilbyde fuldtidsbeskæftigelse eller ved skoler i landdistrikter, hvor det kan være svært at have ansat eller rekruttere lærere med undervisningskompetence i alle de nødvendige fag. Det vil også kunne være tilfældet i forhold til skoler på småøer, i forhold til hvilke det er forbundet med helt særlige faglige og økonomiske udfordringer at holde skole.

Til nr. 78 (§ 41, stk. 1, nr. 2)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 80, om en ny bestemmelse i § 42, stk. 2.

Til nr. 79 (§ 42, stk. 1)

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 42, stk. 1, skal der ved hver skole oprettes en skolebestyrelse, der består af 5 eller 7 repræsentanter for forældrene, 2 repræsentanter for lærerne og de øvrige medarbejdere og 2 repræsentanter for eleverne valgt af og blandt skolens elever.

Da forældrerepræsentanterne efter de gældende regler skal vælges af og blandt alle valgbare og stemmeberettigede forældre på skolen har det ikke været muligt at sikre, at der blev valgt forældrerepræsentanter ind i bestyrelsen fra alle afdelinger af en skole. Det kan især være svært for forældre på små afdelinger at få stemmer nok til at blive valgt ind i skolebestyrelsen. Flere kommuner har efter ansøgning fået godkendt forslag, der giver mulighed for afdelingsrepræsentation i skolebestyrelsen, hvorved kommunerne har kunnet sikre at alle afdelinger af en skole er repræsenteret i skolebestyrelsen både med forældre-, medarbejder- og elevrepræsentanter.

Med den foreslåede bestemmelse får kommunalbestyrelsen kompetence til at træffe beslutning om skolebestyrelsens sammensætning efter indhentet udtalelse fra de berørte skolebestyrelser. Kommunalbestyrelsen er ikke bundet af skolebestyrelsens udtalelse.

Skolebestyrelsen skal fortsat bestå af et flertal af repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet på skolen, og det vil fortsat fremgå af folkeskolelovens § 42, stk. 5, som bliver stk. 6, at formanden i skolebestyrelsen skal vælges blandt forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen. Der er ikke noget til hinder for, at kommunalbestyrelsen beslutter, at fx mindst én af forældrerepræsentanterne skal vælges blandt forældre med børn i skolefritidsordningen.

Som noget nyt fastsættes det i folkeskolelovens § 42, stk. 1, nr. 1, litra a, at der skal vælges mindst 1 forældrerepræsentant for hver afdeling, hvis skolen har undervisning på flere afdelinger.

Der skal fortsat vælges 2 medarbejderrepræsentanter og 2 elevrepræsentanter. Kommunalbestyrelsen får med den foreslåede bestemmelse mulighed for at øge antallet af medarbejder- og elevrepræsentanter, så der fx kan vælges medarbejder- og elevrepræsentanter fra alle afdelinger af en skole.

Kommunalbestyrelsen får med de nye regler kompetence til fx at træffe beslutning om, at der i skolebestyrelsen skal være mindst én forældre-, medarbejder- og elevrepræsentant fra hver afdeling af en skole, og kommunalbestyrelsen kan fastsætte en valgprocedure, der sikrer at der vælges forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen fra alle afdelinger af en skole.

Som noget nyt fastsættes det i folkeskolelovens § 42, stk. 1, litra b, at der ved fælles leder og fælles bestyrelse mellem flere folkeskoler skal vælges mindst 1 forældrerepræsentant fra hver af de deltagende skoler. Der har hidtil været fastsat regler herom i bekendtgørelse nr. 500 af 13. juni 2003 om fælles ledelse for flere folkeskoler, som bortfalder som følge af lovforslagets § 1, nr. 53 (§ 24, stk. 3, 3. pkt.). Det foreslås, at bestemmelsen om, at der skal være repræsentation fra hver af de deltagende skoler i den fælles skolebestyrelse i stedet fastsættes direkte i folkeskoleloven.

Ved nyoprettede skoler vil det ikke være muligt at høre skolebestyrelsen om skolebestyrelsens sammensætning, og kommunalbestyrelsen må derfor sammensætte en hensigtsmæssig skolebestyrelse uden høring. Hvis der nedlægges skoler med henblik på oprettelse af en ny skole i de nedlagte skolers lokaler, bør skolebestyrelserne på de nedlagte skoler høres. En skolebestyrelse kan anmode kommunalbestyrelsen om at træffe beslutning om, at sammensætningen ændres i forbindelse med næste skolebestyrelsesvalg.

Det foreslås, i lovforslaget § 8, stk. 4, at reglerne om valg til skolebestyrelsen og skolebestyrelsens sammensætning træder i kraft 1. februar 2014, således at de kan få virkning for skolebestyrelsesvalget i foråret 2014.

Til nr. 80 (§ 42, stk. 2)

Kommunalbestyrelsen får som noget nyt mulighed for at træffe beslutning om, at der skal være op til to eksterne repræsentanter i skolebestyrelsen fra det lokale erhvervsliv, ungdomsuddannelsesinstitutioner og foreninger. Det er op til kommunalbestyrelsens beslutning hvordan disse repræsentanter skal vælges.

Formålet er at forbedre samarbejdet mellem skole, uddannelse, erhvervsliv og det omkringliggende samfund. Som anført foran under bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 42, stk. 1, er det fortsat et krav, at flertallet i skolebestyrelsen skal være forældrerepræsentanter og at formanden udpeges blandt forældrerepræsentanterne.

Til nr. 81 (§ 42, stk. 7)

Efter den gældende § 42, stk. 6, som bliver stk. 7, varetager skolens leder og dennes stedfortræder bestyrelsens sekretærfunktioner og deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Med den foreslåede bestemmelse varetager skolens leder og dennes stedfortræder fortsat bestyrelsens sekretærfunktioner og deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Som noget nyt får kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune mulighed for at træffe beslutning om, at de daglige ledere af afdelinger på skolen og den daglige leder af en skolefritidsordning kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Undervisningsministeriet har som led i udfordringsretten godkendt en række forsøg, hvorefter den daglige leder af en skoles skolefritidsordning kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret med det formål at forbedre samarbejdet og sammenhængen mellem skolens undervisning og skolens fritidsordning. Evalueringer fra forsøgene har været positive, og det foreslås derfor, at muligheden gøres permanent ved en lovændring.

En del kommuner har i de seneste år foretaget ændringer i skolestrukturen, der har medført flere skoler med undervisning på forskellige matrikler, såkaldt afdelingsstruktur. Ud over skolens leder har skoler med afdelingsstruktur typisk indrettet sig på en sådan måde, at hver afdeling har en daglig leder. For skoler med afdelingsstruktur kan det være relevant, at de daglige ledere af de forskellige afdelinger kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Det kan medvirke til at forbedre samarbejdet mellem afdelingerne på skolen og skolebestyrelsen, og det kan skabe en større sammenhæng i skolens aktiviteter.

Det foreslås som noget nyt, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at en eventuel daglig leder af et dagtilbud og en ungdomsskole, som har fælles ledelse med en folkeskole, jf. de foreslåede bestemmelser i §§ 24 a og 24 b kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Det kan medvirke til at forbedre samarbejdet mellem henholdsvis dagtilbuddet og ungdomsskolen og folkeskolen.

Til nr. 82 og 83 (§ 42, stk. 8-11)

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af lovforslagets § 1, nr. 80 og 85 (nyt § 42, stk. 2 og 13).

Til nr. 84 (§ 42, stk. 12, 1. pkt.)

Det følger af lovens § 42, stk. 8, der med dette lovforslag bliver stk. 9, at forældrerepræsentanternes valgperiode som udgangspunkt er 4 år gældende fra den 1. august i det år, der følger efter nyvalg til regionsråd og kommunalbestyrelse, jf. dog stk. 11.

Det foreslås, at det tilføjes i § 42, stk. 11, der bliver stk. 12, at kommunalbestyrelsen får kompetence til, at træffe beslutning om, at valgperioden skal være 2 år for forældrerepræsentanter ved skoler og afdelinger der alene har klassetrin fra 7. klasse og op.

Mange skoler oplyser at have svært ved at finde forældre, som ønsker at binde sig til skolebestyrelsesarbejdet for en periode på 4 år. Især på skoler og afdelinger der alene har klasser fra 7. klasse og op kan det være svært, da mange af forældrene har børn, som bliver færdige med skolen inden valgperioden udløber. Undervisningsministeriet har godkendt en række forsøg med 2-årige valgperioder for forældrerepræsentanter i skolebestyrelserne. Det foreslås, at muligheden gøres permanent for skoler og afdelinger, der alene har klassetrin fra 7. klassetrin og op, for at gøre det nemmere for skolerne at finde forældre som vil stille op til skolebestyrelsen.

Til nr. 85 (§ 42, stk. 13)

Det foreslås, at der i folkeskolelovens § 42, stk. 13, 1. pkt., fastsættes en regel om, at hvis kommunalbestyrelsen i valgperioden træffer beslutning om oprettelse af fælles bestyrelse mellem flere folkeskoler, mellem en folkeskole og et dagtilbud eller mellem en folkeskole og en ungdomsskole, så afgår de valgte skolebestyrelsesmedlemmer på det tidspunkt, hvor den nyvalgte fælles bestyrelse i henhold til kommunalbestyrelsens beslutning skal tiltræde for resten af den afgående bestyrelses valgperiode. Der har hidtil været en lignende bestemmelse for så vidt angår samdrevne institutioner i § 3, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 802 af 13. juni 2004 om fælles ledelse for folkeskoler og kommunale dagtilbud i landdistrikter m.v. (Samdrevne institutioner). Da bekendtgørelsen bortfalder som følge af dette lovforslags § 1, nr. 53 (ophævelse af § 24, stk. 3, 3. pkt.), foreslås det, at reglen fastsættes direkte i folkeskoleloven og for god ordens skyld også omfatter situationer, hvor der etableres fælles ledelse mellem flere folkeskoler og fælles ledelse mellem en folkeskole og en ungdomsskole.

Til nr. 86 (§ 43)

Efter de gældende regler fastsætter undervisningsministeren regler om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen, herunder om, i hvilke tilfælde andre personer end forældremyndighedens indehavere kan være valgbar og valgberettigede. Med hjemmel i denne bemyndigelse er der i bekendtgørelse nr. 114 af 26. januar 2010 om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelser i folkeskolen og om vederlag til forældre- og elevrepræsentanter i skolebestyrelser i folkeskolen (Skolebestyrelsesbekendtgørelsen) fastsat nærmere regler om proceduren for valget, valgret og valgbarhed, fritagelse for valg og for medlemskab i øvrigt m.v.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen får kompetencen til at fastsætte regler om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen. Kommunalbestyrelsen vil dermed kunne tilrettelægge en valgprocedure efter lokale ønsker og behov, som er mere enkel end den, som nu er fastsat i skolebestyrelsesbekendtgørelsen. De lokale regler om skolebestyrelsesvalg kan offentliggøres på kommunens og skolernes hjemmesider.

Undervisningsministeren bevarer bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler om valg ved skoler der oprettes i valgperioden, forskudte valg, valgret og valgbarhed samt muligheden for fritagelse for valg og for medlemskab i øvrigt. Forudsætningen om, at hvervet som forældrerepræsentant i skolebestyrelsen er et borgerligt ombud, som nævnt i bemærkningerne til nr. 21 i lovforslag L 186 som fremsat den 31. marts 2009, bortfalder, og det vil således være muligt at fastsætte enklere og mere fleksible regler end de hidtil gældende, herunder især om udtræden.

KL og Skole og Forældre inddrages i arbejdet med en ny bekendtgørelse.

Det foreslås, i lovforslagets § 8, stk. 4, at reglerne om valg til skolebestyrelsen og skolebestyrelsens sammensætning træder i kraft 1. februar 2014, således at de kan få virkning for skolebestyrelsesvalget i foråret 2014.

Til nr. 87 (§ 44, stk. 2, nr. 1)

Det fremgår af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 44, stk. 2, nr. 1, at skolebestyrelsen fastlægger principper for skolens virksomhed, bl.a. om undervisningens organisering, herunder elevernes undervisningstid på hvert klassetrin.

Med den foreslåede ændring af § 44, stk. 2, nr. 1, pålægges skolebestyrelsen udtrykkeligt at fastlægge principper for holddannelse.

Det er skolens leder, der udarbejder forslag til principperne for skolens virksomhed, jf. folkeskolelovens § 45.

Ansvar for undervisningens tilrettelæggelse påhviler skolens leder og undervisende personale, jf. folkeskolelovens § 18, stk. 2, og den foreslåede ændring hertil i lovforslagets § 1, nr. 35.

Der henvises i øvrigt til lovforslag nr. L 270 af 22. april 1993, jf. Folketingstidende, Tillæg A sp. 8905 ff., som vedtaget ved lov nr. 509 af 30. april 1993 og lovforslag nr. 130 af 22. januar 2003, jf. Folketingstidende, Tillæg A sp. 2949 ff., som vedtaget ved lov nr. 300 af 30. april 2003.

Til nr. 88 (§ 44, stk. 2, nr. 2)

Efter den foreslåede bestemmelse i § 44, stk. 2, nr. 2, fastsætter skolebestyrelsen principper for skolens virksomhed, herunder adgangen til at opfylde undervisningspligten uden for skolen ved eliteidrætsudøvelse i en idrætsforening, jf. den foreslåede bestemmelse i § 33, stk. 9.

Med den foreslåede bestemmelse forpligtes skolebestyrelsen til at fastsætte principper for den nye adgang til eliteidrætsudøvelse i undervisningstiden, som den foreslåede bestemmelse i § 33, stk. 9, giver mulighed for.

Til nr. 89 (§ 44, stk. 2, nr. 3)

Efter den gældende § 44, stk. 2, nr. 2, som bliver nr. 3, fastsætter skolebestyrelsen principper om skolens virksomhed, herunder om samarbejdet mellem skole og hjem. Forældrenes aktive deltagelse er en forudsætning for en god skolegang. Og forældrenes deltagelse skal bygge på et ejerskab til en forståelse for og accept af formålet med samarbejdet.

Det foreslås, at det præciseres i med den foreslåede bestemmelse i § 44, stk. 2, nr. 3, at skolebestyrelsen skal fastsætte principper for samarbejdet mellem skole og hjem, herunder principper om forældrenes ansvar i samarbejdet. Dermed kan forældrene bidrage til tilgangen til og håndteringen af det samarbejde, som de selv har en del af ansvaret for. Det vil forventeligt give ejerskab til principperne i forældregruppen og åbner dermed mulighed for, at der med succes kan fastlægges en klar beskrivelse af, hvad der forventes af forældrene.

Sådanne principper kan i forhold til forældreansvaret bl.a. beskrive, hvad der forventes af forældrene, for at det faglige arbejde på skolen kan finde sted. Principperne vil fx kunne beskrive, hvilke forventninger skolen har til forældrenes deltagelse i forældremøder, skolehjem samtaler og faglige eller sociale aktiviteter på skolen.

Principperne kan også beskrive skolens forventninger til, at forældrene sørger for at deres barn møder undervisningsparat op i skolen. Det kan handle om betydningen af, at forældrene aktivt motiverer deres barn til læring, omtaler skolen positivt og samtaler med barnet om vigtigheden af at få en uddannelse. Det kan også handle om mere banale ting så som, at barnet skal møde i skole mæt og udhvilet og til tiden.

Endelig kan principperne omhandle spørgsmål om, hvordan forældrene kan understøtte deres barns læring i hjemmet ved at støtte om barnets lektielæsning, at inddrage barnet i madlavning og se tv sammen m.v.

I forhold til skolens og lærernes ansvar kan principperne beskrive, hvad forældrene kan forvente af skolen og forældrene. Principperne kan fx omhandle tilgangen til en forskelligartet forældregruppe og indtænkning af barnets familierelationer i skole-hjem-samarbejdet. Det kan ligeledes indgå, hvordan skolen håndterer særligt vanskelige familierelationer, fx pga. psykiske lidelser eller misbrug i hjemmet.

Derudover kan principperne vedrøre skolens og lærernes generelle information til forældrene omkring barnets og klassens faglige og sociale udvikling og niveau, herunder om mål for undervisningen og for den enkelte elevs læring.

På baggrund af principperne kan hver enkelt skole med fordel udarbejde en strategi for skole-hjem-samarbejdet, der sigter mod at give forældrene en aktiv rolle i forhold til styrkelse af barnets skolegang, og som beskriver, hvordan der opnås en differentieret indsats i forhold til skolens forskellige forældregrupper.

Til nr. 92 (§ 44, stk. 7)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 76 (§ 40, stk. 6).

Til nr. 93 (§ 45, stk. 5, 2. pkt.)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 94 (§ 46, stk. 1, ophæves).

Til nr. 94 (§ 46, stk. 1)

Efter den gældende § 46, stk. 1, skal der ved hver skole dannes et pædagogisk råd, som er rådgivende for skolens leder. Rådet består af alle medarbejdere, der varetager undervisningsopgaver og andre pædagogiske opgaver på skolen.

Det foreslås, at bestemmelsen om dannelse af pædagogisk råd ophæves. Det bliver dermed frivilligt for kommuner og skoler, om der skal dannes pædagogisk råd, eller om medarbejderinddragelsen skal tilrettelægges på en anden måde på baggrund af lokale ønsker og behov.

Der kan være mange måder at organisere arbejdet med den pædagogiske udvikling og medarbejderinddragelsen på. Skolerne kan fortsat etablere pædagogisk råd, hvis det vurderes mest hensigtsmæssigt, men den pædagogiske udvikling og dialogen herom vil også kunne ske gennem andre former, som fx årgangsteams, i faggrupper eller gennem afdelingsmøder.

Til nr. 95 (§ 46, stk. 2)

Efter den gældende bestemmelse om elevråd i § 46, stk. 2, som bliver stk. 1, har eleverne ved hver skole, som har 5. eller højere klassetrin ret til at danne et elevråd. Eleverne udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v., som skolens leder har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for eleverne i almindelighed, dog ikke udvalg m.v., hvor elevernes deltagelse vil stride mod anden lovgivning.

Som noget nyt foreslås det, at elever på skoler med afdelingsstruktur får ret til at danne et elevråd på hver afdeling, som har 5. eller højere klassetrin. Ud over et elevråd for den samlede skole kan der dermed også oprettes elevråd for hver afdeling på skoler med afdelingsstruktur. Det er frivilligt for eleverne, om de vil danne afdelingselevråd og eleverne tilrettelægger i givet fald selv arbejdet i afdelingselevrådene.

Det vil fortsat være elevrådet for den samlede skole, der fungerer som elevernes fælles talerør, herunder udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v., som skolens leder har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for eleverne i almindelighed, jf. § 46, stk. 2, der bliver stk. 1.

Det fælles elevråd og afdelingernes elevråd tilrettelægger i fællesskab, hvordan de skal samarbejde, herunder fx hvordan afdelingselevrådene skal inddrages i de beslutninger, som det fælles elevråd træffer.

Til nr. 96 og 100 (§ 47 a, stk. 1) (§ 54, stk. 1)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 17 (§ 9, stk. 2 ophæves).

Til nr. 97 og 98 (§ 50, stk. 5 og 6)

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af lovforslagets § 1, nr. 34 (§ 16 c), hvorved de gældende bestemmelser i folkeskolelovens § 16, stk. 5 og 6, flyttes til de foreslåede bestemmelser i § 16 c, stk. 1 og 2.

Til nr. 101 (§ 55, stk. 1)

Efter den gældende § 55, stk. 1, kan undervisningsministeren for at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde eller for at bevare små skoler fravige lovens bestemmelser, bortset fra kapitel 1 og kapitel 4.

Definitionen på små skoler har tidligere været skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 150 elever og med beliggenhed i et byområde med ikke over 900 indbyggere.

Det foreslås, at definitionen på små skoler reguleres i § 55, stk. 1, så det her fremgår, at der ved små skoler forstås skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 300 elever.

Det forventes, at der som hidtil hovedsageligt vil være brug for at fravige lovens regler for at bevare meget små skoler med op til 150 elever.

Til nr. 102 (§ 55, stk. 2)

Efter den gældende § 55, stk. 2, kan undervisningsministeren for at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde i forbindelse med elevernes skolestart eller udvidet samarbejde mellem folkebiblioteket og skolebiblioteket tillige fravige bestemmelserne i kapitel 4 om uddannelseskraft til skolens personale.

Muligheden for forsøg i forbindelse med elevernes skolestart blev indført ved lov nr. 318 af 3. juni 1998. Blandt andet under hensyn til skolefritidsordningernes stigende udbredelse var der i flere skoler og kommuner opstået et ønske om en bedre indholdsmæssig sammenhæng i børnenes samlede hverdag, herunder i indskoling. Det forudsætter et tættere samarbejde mellem de pædagoger, der beskæftiger sig med børnene i deres fritid, og skolens undervisere i elevernes første år i skolen. § 55, stk. 2, giver mulighed for forsøg, hvor de læreruddannede og de pædagoguddannede samarbejdsflader kan række ud over den samordnede indskoling med en højere grad af forpligtende samarbejde om børnenes hverdag på skolen og dermed en højere grad af ansvar for sammenhænge mellem skolens undervisning og børnenes ophold i fritidstilbud.

Siden 1998 har undervisningsministeren med hjemmel i folkeskolelovens § 55, stk. 1 og 2, godkendt en række forsøg med skolestart. Med forsøgsgodkendelserne er der givet dispensation fra lovens § 28, stk. 1, der stiller krav om læreuddannelse for at kunne varetage undervisningen i 1.-10. klasse. Pædagoguddannede medarbejdere fra skolefritidsordningen har derved fået tillagt undervisningskompetence til at varetage undervisningsopgaver i samarbejde med lærerne fra 1. til og med 3. klassetrin.

Den seneste evaluering af forsøg med skolestarter viser, at ordningen med lærer-pædagog-samarbejdet i indskoling er en succes. Derfor foreslås det med forslaget til § 29 a i lovforslagets § 1, nr. 67, at skolestart-forsøgene permanentgøres og afgrænses i overensstemmelse med erfaringerne fra forsøgene. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 67. Som følge heraf, foreslås § 55, stk. 2, ophævet.

Muligheden for at fravige kvalifikationskravene i forbindelse med godkendelse af forsøg med udvidet samarbejde mellem folkebiblioteket og skolebiblioteket blev indført ved lov nr. 300 af 30. april 2003. Der har hidtil administrativt været godkendt en række forsøg med fælles ledelse af folke- og skolebiblioteker. Dette er sket i henhold til forsøgsprogrammet *En skole i bevægelse*. Skiftende ministre har siden 2007 løbende forlænget forsøgene for et år ad gangen, senest for skoleåret 2013/14. Begrundelsen for forlængelserne har været, at de politiske forhandlinger om fælles ledelse m.v. ikke har været afsluttet. Endvidere er der godkendt nye forsøg på de samme betingelser som inden for forsøgsprogrammet i regi af udfordringsretten.

Med ophævelsen af kvalifikationskravene til skolebibliotekarer, som er fastsat ved bekendtgørelse, jf. nærmere herom under bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 68 (§ 30), er der ikke længere behov for en særskilt forsøgshjemmel i forhold til udvidet samarbejde mellem folkebibliotek og skolebibliotek, hvorfor den foreslås ophævet.

Til nr. 103 (§ 57)

Efter den foreslåede bestemmelse i § 57, stk. 1, 1. pkt., har Rådet for Børns Læring til opgave at følge og vurdere samt rådgive undervisningsministeren og social-, børne- og integrationsministeren om det faglige niveau og den pædagogiske udvikling i folkeskolen, ungdomsskolen og i dagtilbud samt børnenes udbytte af den undervisning og anden læringsaktivitet, der gives heri.

Hermed foreslås Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling (Skolerådet) omdøbt til Rådet for Børns Læring, og rådets opgaver foreslås udvidet, så rådet også skal rådgive undervisningsministeren og social-, bør-

ne- og integrationsministeren om udviklingen i dagtilbud. Således vil læring og omstændighederne omkring læring i daginstitutioner, herunder vedrørende trivsel og alsidig udvikling, også blive en del af rådets arbejde.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 57, stk. 1, 2. pkt., skal rådet endvidere vurdere skolens og daginstitutioners evne til at bidrage til at bekæmpe børns negative sociale arv, at øge integrationen af elever med anden etnisk baggrund end dansk og at inkludere elever, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte.

I denne bestemmelse er opstillet nogle af de væsentligste udfordringer i folkeskolen i dag, som rådet forpligtes til at vurdere. Udfordringerne vedrørende negativ social arv og integration af elever med anden etnisk baggrund end dansk er også nævnt i den gældende bestemmelse, men som noget nyt er tilføjet inklusion af elever, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen hertil. Denne udfordring fylder i dag og må også forventes at ville fylde meget i den danske folkeskole fremover, hvorfor den er medtaget her.

Det er ikke hensigten, at rådet skal udtale sig om det faglige niveau eller den pædagogiske udvikling på de enkelte folkeskoler, ungdomsskoler og dagtilbud.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 57, stk. 2, kan undervisningsministeren og social-, børne- og integrationsministeren forelægge spørgsmål om folkeskolen, ungdomsskolen og dagtilbud for rådet. Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 57, stk. 2, dog således, at den er udvidet med dagtilbudsområdet, ligesom social-, børne- og integrationsministeren kan forelægge spørgsmål for rådet. Rådgivning fra rådet kan således også ske på en af de to ministres initiativ. Ministrenes respektive initiativret er knyttet til deres ressort, hvorfor social-, børne- og integrationsministeren typisk vil søge rådgivning på dagtilbudsområdet, mens undervisningsministeren typisk vil søge rådgivning på skoleområdet. Begge ministre vil dog kunne søge rådgivning på fælles arbejdsområder, herunder ikke mindst i forhold til sammenhænge mellem dagtilbud og skole.

Der henvises i øvrigt til lovforslag nr. 170 af 1. marts 2006, jf. Folketingstidende, Tillæg A, s. 5794, som vedtaget ved lov nr. 572 af 9. juni 2006, hvorved Skolerådet blev etableret.

Til nr. 104 (§ 57 a, stk. 1 og § 57 c)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 103 (§ 57).

Til nr. 105 og 106 (§ 57 a, stk. 2, 1. og 2. pkt.)

Efter folkeskolelovens § 57 a, stk. 2, 1. pkt., består formandskabet for Skolerådet i dag af 3-5 personer med særlig indsigt i folkeskoleområdet.

Efter den foreslåede ændring af § 57 a, stk. 2, 1. pkt., udvides formandskabet for Rådet for Børns Læring i forhold til Skolerådet formandskab, således at det kan bestå af 5-7 medlemmer, ligesom der stilles krav om særlig indsigt i både dagtilbudsområdet og folkeskolen. Det indebærer, at undervisningsministeren eksempelvis kan udpege yderligere en praktiker fra det kommunale niveau og en forsker på dagtilbudsområdet.

Det bemærkes, at der fortsat er mulighed for at operere med et formandskab på 5 medlemmer, hvilket over tid kan vise sig mere hensigtsmæssigt og mere operationelt. Afgørelsen af, hvem og hvor mange der skal være medlemmer af formandskabet, træffes af undervisningsministeren.

Idet der forudses behov for, at der udpeges praktikere og/eller eksperter på dagtilbudsområdet til formandskabet, foreslås det med ændringen af § 57 a, stk. 2, 2. pkt., at de medlemmer af formandskabet, der skal repræsentere en særlig indsigt i forhold til dagtilbud, udpeges efter høring af social-, børne- og integrationsministeren. Antallet af medlemmer af formandskabet med særlig indsigt i folkeskoleområdet henholdsvis dagtilbudsområdet skal stå i forhold til opgavernes omfang på de pågældende områder, hvorfor antallet af medlemmer med særlig indsigt i dagtilbudsområdet vil udgøre en mindretal af formandskabets medlemmer.

Til nr. 107 og 108 (§ 57 a, stk. 3 og 4)

Med de foreslåede ændringer af § 57 a, stk. 3, foreslås Rådet for Børns Læring tilpasset i forhold til Skolerådet, så det ud over formandskabet får 17 medlemmer. Det vil være en begrænsning på fire medlemmer i forhold til Skolerådets nuværende 21 medlemmer. Samtidig skal det nye Råd for Børns Læring omfatte aktørerne på dagtilbudsområdet.

Det foreslås på den baggrund, at undervisningsministeren alene udpeger ét medlem af rådet efter indstilling fra hver af de i loven nævnte organisationer og råd. Det findes således ikke nødvendigt med flere medlemmer efter indstilling fra samme organisation, eftersom der ikke foretages afstemninger i rådet.

Det foreslås endvidere, at følgende organisationer opnår indstillingsret til rådet: Forældrenes Landsforening, Daginstitutionernes Landsorganisation, Lederne i Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund, og Fag og Arbejde (FOA).

Det foreslås, at følgende organisationers/råds indstillingsret ophæves: Regionsrådene, Uddannelsesforbundet, Rådet for Grundlæggende Erhvervsuddannelser, Rådet for Gymnasiale Uddannelser, Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark.

For fortsat at sikre fokus på også at skabe sammenhæng mellem skole og ungdomsuddannelser, vil rådet på sigt blive udvidet med et medlem indstillet af et kommende Råd for Ungdomsuddannelser.

Endelig foreslås det, at Dansk Ungdoms Fællesråd og Idrættens Fællesråd gives egen indstillingsret, hvorimod de efter de gældende regler indstiller i forening.

Rådet vil blive sammensat i overensstemmelse med reglerne i lov om ligestilling af mænd og kvinder.

Til nr. 109 (§ 57 b, stk. 1)

Der er tale om en ændring, som foretages af ordensmæssige hensyn.

Til nr. 110

Med den foreslåede bestemmelse tilføjes de foreslåede nye timetal som bilag til folkeskoleloven.

Til § 2

Til nr. 1

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2, *stk. 3, 1. pkt.*, indgår ungdomsskolen i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med kommunens folkeskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fag og obligatoriske emner.

Med bestemmelsen forpligtes ungdomsskolerne til at indgå i samarbejder med folkeskolen om folkeskolens mål for fag og emner.

Den foreslåede bestemmelse modsvarer til den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 3, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, hvorved folkeskolen forpligtes til samarbejde med bl.a. ungdomsskolen.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2, *stk. 3, 2. pkt.*, skal mål og rammer for samarbejderne indgå i kommunalbestyrelsens plan for kommunens ungdomsskolevirksomhed, jf. ungdomsskolelovens § 4.

Herved præciseres det, at denne del af ungdomsskolens virksomhed indgår i kommunalbestyrelsens plan for ungdomsskolen, som også danner grundlag for ungdomsskolebestyrelsens fastlæggelse af ungdomsskolens indhold og omfang, jf. ungdomsskolelovens § 8, stk. 1.

Inden for de af kommunalbestyrelsen og ungdomsskolebestyrelsen fastsatte rammer, jf. ungdomsskolelovens §§ 4 og 8, stk. 1, er det den enkelte ungdomsskoles leder, der beslutter, med hvilke folkeskoler og under hvilke nærmere omstændigheder ungdomsskolen skal indgå samarbejder eller partnerskaber med kommunens folkeskoler. Denne beslutning træffes under hensyn til ungdomsskoleinspektørens administrative og pædagogiske ansvar ungdomsskolens virksomhed, jf. ungdomsskolelovens § 10, stk. 2.

Samarbejdet mellem folkeskoler og ungdomsskoler kan bestå i alle de tilbud, som ungdomsskolen efter ungdomsskolelovens § 3 skal eller kan omfatte. Der kan således både være tale om tilbud, der henvender sig generelt til eleverne i folkeskolen, og tilbud, der henvender sig til mere specifikke elevgrupper. Endvidere kan der være tale om kortere eller længere varende forløb inden for et fag eller stofområde.

Til nr. 2 (§ 3, stk. 2, nr. 4)

Der er tale om en teknisk justering af den gældende bestemmelse i ungdomsskolelovens § 3, stk. 2, nr. 4, hvorefter kommunalbestyrelsen kan beslutte, at ungdomsskoletilbuddet skal omfatte undervisning i dansk som andetsprog for udlændinge mellem 18 og 25 år, jf. § 3, stk. 5, i lov om undervisning i dansk som andet-sprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre, der er ophævet i 2004 og erstattet af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Bestemmelsen refererer herefter til den gældende paragraf i danskuddannelsesloven, som er § 10, stk. 1, nr. 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Efter bestemmelserne i danskuddannelsesloven kan andre end sprogcentre etablere sig som udbyder af danskuddannelse, hvis der mellem kommunalbestyrelsen og den pågældende udbyder er indgået en driftsaftale om udbud af danskuddannelse. Indgåelse af aftale med en anden udbyder end sprogcentre, herunder ungdomsskoler, er herefter betinget af, at opgaven har været i udbud i overensstemmelse med udbudsdirektivet og tilbudsloven, og at den pågældende udbyder har vundet udbuddet.

Til nr. 3

Efter den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 2, nr. 5, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at ungdomsskoletilbuddet skal omfatte undervisning i folkeskolens fag og obligatoriske emner samt valgfag på 7.-10. klassetrin, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 7, og § 33, stk. 8.

Folkeskolelovens § 22, stk. 7, vil efter den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 49, indebære at undervisningen for elever på 7.-10. klassetrin efter folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 1, litra d, § 9 og §§ 19 b-19 e kan være fælles for elever fra flere skoler og kan tilrettelægges i samarbejde med den kommunale ungdomsskole, således at eleverne om nødvendigt henvises hertil. Eleverne skal dog, hvis de ønsker det, kunne modtage undervisning inden for folkeskolen i hele det årlige undervisningstimetale.

Folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 1, vedrører tilbudsfag, som med lovforslaget omdøbes til 2. fremmedsprog. Opregningen af 2. fremmedsprog i folkeskoleloven § 22, stk. 7, er ny, mens det allerede efter de gældende regler allerede er muligt at tilrettelægge valgfag, jf. folkeskolelovens § 9, og alle fag i 10. klasse, jf. folkeskolelovens §§ 19 b-19 e, i samarbejde med ungdomsskolen.

Som noget nyt for samtlige dele af adgangen til samarbejde mellem de to skoleformer, er det udtrykkeligt anført, at samarbejdet kan finde sted for 7.-10. klasse. Det betyder, at der generelt for disse samarbejders vedkommende kan fravige fra ungdomsskolelovens § 2, stk. 1, om, at elever i ungdomsskolen skal være mellem 14 og 18 år.

Efter den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 33, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 69, kan skolens leder efter anmodning fra forældrene tillade, at en elev på 7.-9. klassetrin delvist opfylder sin undervisningspligt uden for skolen ved deltagelse i undervisning i fag inden for folkeskolens fagrække i den kommunale ungdomsskole. Bestemmelsen vedrører ikke 10. klasse, da der ikke er undervisningspligt hertil.

Mens folkeskolelovens § 22, stk. 7, typisk vedrører tilrettelæggelsen af undervisningen for grupper af elever i folkeskolen, vedrører folkeskolelovens § 33, stk. 8, enkelte elever, der på grund af helt konkrete forhold med fordel kan følge dele af ungdomsskolens undervisning i stedet for dele af undervisningen i folkeskolen. Bestemmelsen vil kunne anvendes i forhold til kortere eller længere varende forløb inden for et eller flere fag eller stofområde for enkelte elever.

Til nr. 4 (§ 4 a)

Der er efter de gældende regler ikke hjemmel til, at en folkeskole og en ungdomsskole kan have fælles leder og fælles bestyrelse. Undervisningsministeren har gennem tiden godkendt forsøg med samdrift af 10. klassecentre og ungdomsskoler i flere kommuner. Forsøgene har givet mulighed for at etablere en ledelsesstruktur, hvor der er en fælles øverste leder samt en afdelingsleder for henholdsvis 10. klasse-afdelingen og ungdomsskoleafdelingen. Den fælles bestyrelse kan udover forældre-, medarbejder- og elevrepræsentanter bl.a. bestå af repræsentanter fra organisationer og samarbejdspartnere med særlig interesse for ungdomsskolecentrets arbejde, herunder arbejdsmarkedsparter og ungdomsuddannelser.

Som led i regelforenkling med større frihed til kommuner og skoler etableres der med forslaget til en ny § 4 a hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan etablere fælles ledelse for ungdomsskoler og folkeskoler. Kom-

municipalbestyrelsen skal forud for en beslutning herom indhente en udtalelse fra ungdomsskolebestyrelsen og skolebestyrelsen. Kommunalbestyrelsen er ikke bundet af udtalelserne.

Reglerne i henholdsvis folkeskolelovgivningen og lovgivningen om ungdomsskolerne vil fortsat gælde for de folkeskoler og ungdomsskoler, der har fælles ledelse. Udgangspunktet er derfor, at folkeskolen er undergivet folkeskoleloven og ungdomsskolen er undergivet lov om ungdomsskoler. Opgaverne for de ungdoms- og folkeskoler, der indgår i fælles ledelse, er således uændrede, men lederen og bestyrelsen er fælles.

I den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 2, præciseres det, at de opgaver, som i ungdomsskoleloven er tillagt ungdomsskoleinspektøren, tilfalder den fælles leder, og at de opgaver, som er tillagt ungdomsskolebestyrelsen tilfalder den fælles bestyrelse. Beslutninger, der alene har betydning for ungdomsskolens virksomhed, træffes dog af de medlemmer af den fælles bestyrelse, der hidrører fra ungdomsskolen.

Ungdomsskolelovens § 29, stk. 1, om at klager over afgørelser truffet af en ungdomsskolebestyrelse kan indbringes for kommunalbestyrelsen af de personer, organisationer eller myndigheder, som afgørelsen angår vil fremover gælde for afgørelser truffet af den fælles bestyrelse. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til dette lovforslags § 1, nr. 55 (folkeskolelovens § 24 b).

Til nr. 5 (§ 5, stk. 2)

Efter ungdomsskolelovens § 5, stk. 2, fastsætter kommunalbestyrelsen årligt en beløbsramme for udgifterne til ungdomsskolevirksomheden, jf. lovens §§ 2, 3 og 7.

Med den foreslåede ændring af § 5, stk. 2, henviser bestemmelsen også til ungdomsskolelovens § 8, der rummer bestemmelser om ungdomsskolebestyrelsens arbejde med ungdomsskolens budget og indhold, indenfor den af kommunalbestyrelsens årlige fastsatte beløbsramme for udgifterne til ungdomsskolevirksomheden. Der er alene tale om en ordensmæssig ændring.

Til nr. 6 (§ 7, stk. 1, 1. pkt.)

Ændringerne i lovforslagets § 2, nr. 4 til 7, giver bedre muligheder for kommunalbestyrelsen til at beslutte, hvordan arbejdet med ungdomsskolebestyrelserne skal foregå efter lokale ønsker og behov. Ændringerne skal ses på baggrund af et vellykket forsøg med en anden tilrettelæggelse af bestyrelsesarbejde, - sammensætning og valgperiode i Aarhus kommune, og de foreslåede regler for fælles ledelse i lovforslagets § 2, nr. 4.

Aarhus Kommune fik i 2008 godkendt et forsøg, der gav kommunen mulighed for at fravige ungdomsskolelovens § 7 om sammensætning af ungdomsskolebestyrelsen, samt § 3 om valgperioden i ministeriets bekendtgørelse nr. 790 af 20. november 1990 om ungdomsskolebestyrelser. Begrundelsen var, at Aarhus Kommune vurderede, at en kortere valgperiode ville gøre det lettere at tiltrække relevante bestyrelsesmedlemmer fra organisationer og virksomheder, og ligeledes ville gøre det lettere for disse og for elever og forældre at binde sig til at arbejde en periode i en ungdomsskolebestyrelse. Endelig ønskede kommunen selv at kunne vurdere nødvendigheden af at have en repræsentant i bestyrelsen for at give bedre plads til repræsentanter fra foreninger, organisationer m.v. fra ungdomsskolernes lokalområde og sikre et større lokalt præg. Forsøget er blevet evalueret af bestyrelserne og ungdomsskoleledelserne i 2011. Evalueringen viste et positivt resultat for så vidt angår engagement og deltagelse i bestyrelsesarbejdet.

Efter ungdomsskolelovens § 7, stk. 1, 1. pkt., oprettes der ved hver ungdomsskole en ungdomsskolebestyrelse bestående af 7-11 medlemmer.

Med den foreslåede ændring af § 7, stk. 1, 1. pkt., skal en ungdomsskoles bestyrelse fremover bestå af mindst 7 medlemmer, og at den øvre grænse for antallet af medlemmer i en ungdomsskoles bestyrelse skal bortfalde. Hensigten med at fjerne den øvre grænse for antal medlemmer af bestyrelsen er at give kommunalbestyrelsen større frihed til at træffe beslutning om antallet af bestyrelsesmedlemmer efter lokale ønsker og behov.

Det er fortsat kommunalbestyrelsen, der fastsætter medlemstallet og den nærmere sammensætning af ungdomsskolebestyrelsen, jf. lovens § 7, stk. 2.

Til nr. 7 (§ 7, stk. 1, 3. pkt.)

Efter de gældende regler skal der i ungdomsskolebestyrelsen være repræsentanter for kommunalbestyrelsen, organisationer med særlig interesse for ungdomsskolearbejdet, herunder arbejdsmarkedets parter, medarbejderne ved ungdomsskolen og eleverne ved ungdomsskolen.

Det foreslås, at det præciseres i § 7, *stk. 1*, at der som minimum skal være repræsentanter i ungdomsskolebestyrelsen som angivet i bestemmelsen, og at der således også kan være øvrige repræsentanter i en ungdomsskolebestyrelse, afhængig af hvad kommunalbestyrelsen fastsætter herom efter lokale ønsker og behov, jf. ungdomsskolelovens § 7, stk. 2. Dette er i overensstemmelse med gældende ret.

Det foreslås i øvrigt, at kravet om, at kommunalbestyrelsen skal være repræsenteret i ungdomsskolebestyrelserne, skal udgå. Derved bliver det op til en lokal beslutning, om kommunalbestyrelsen ønsker at være repræsenteret i bestyrelsen. Kommunalbestyrelsen har fortsat mulighed for at beslutte, at en tilforordnet deltager i ungdomsskolebestyrelsens møder uden stemmeret, jf. ungdomsskolelovens § 7, stk. 2.

Ændringerne giver den enkelte kommunalbestyrelse større frihed til efter lokale ønsker og behov at fastlægge rammerne for ungdomsskolebestyrelsesarbejdet med henblik på at sammensætte en handlekraftig og arbejdsduelig bestyrelse i relation til skolens opgaver.

Til nr. 8 (§ 7, stk. 2, 1. og 2. pkt.)

Ændringen af henvisningen fra § 8, stk. 5, til § 8, stk. 4, i ungdomsskolelovens § 7, *stk. 2, 1. pkt.*, er en teknisk ændring, som følge af en tidligere ophævelse af § 8, stk. 4, ved lov nr. 480 af 31. maj 2000.

Ungdomsskolelovens § 7, stk. 2, 2. pkt., om at repræsentanterne for kommunalbestyrelsen kan vælges inden eller uden for dens medlemmer, ophæves som en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 5, hvorefter kommunalbestyrelsen ikke længere skal være fast repræsenteret i bestyrelsen. Lovens § 7 stk. 2, giver fortsat kommunalbestyrelsen mulighed for at beslutte, at kommunalbestyrelsen skal være repræsenteret i ungdomsskolebestyrelsen, eller at en tilforordnet skal deltage i ungdomsskolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Til nr. 9 (§ 7, stk. 5)

Efter ungdomsskolelovens § 7, stk. 5, kan undervisningsministeren fastsætte regler om valg til ungdomsskolebestyrelsen, om dens nedsættelse og funktion.

Det foreslås, at det præciseres i loven, at undervisningsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler også omfatter regler om valgperiodens længde m.v. Det er hensigten, at der vil blive fastsat regler, der kan give kommunerne større frihed, i overensstemmelse med erfaringer med bl.a. valgperiodens længde og inddragelse bl.a. af private virksomheder og frivillige organisationer i ungdomsskolebestyrelserne ved et forsøg i Aarhus kommune, som er nærmere beskrevet foran i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6 (§ 7, stk. 1, 1. pkt.).

Til nr. 10

Det fremgår af den gældende bestemmelse i ungdomsskolelovens § 10, stk. 1, at enhver selvstændig ungdomsskole ledes af en ungdomsskoleinspektør. Med dette lovforslags § 2, nr. 4, etableres hjemmel i § 4 a til at etablere fælles ledelse mellem en ungdomsskole og en folkeskole. Hvis der etableres fælles ledelse mellem en ungdomsskole og en folkeskole, vil ungdomsskolen ikke blive ledet af en ungdomsskoleinspektør men i stedet af den fælles leder af folkeskolen og ungdomsskolen. Som konsekvens heraf foreslås det, at der i § 10, *stk. 1*, indarbejdes en henvisning til § 4 a, hvorved det præciseres, at kravet om at enhver selvstændig ungdomsskole ledes af en ungdomsskoleinspektør, ikke gælder for ungdomsskoler, der har fælles ledelse med en folkeskole.

Til § 3

Til nr. 1

Efter den foreslåede bestemmelse i § 3 b, stk. 3, skal kommunale og kommunalt støttede musikskoler, indgå i gensidige samarbejder, herunder partnerskaber, med kommunens folkeskoler, der kan bidrage til at opfylde såvel musikskolens som folkeskolens formål og folkeskolens mål for fag, herunder musik.

Bestemmelsen foreslås indført i musikloven, så det forpligtende samarbejde mellem folkeskolen og musikskolerne afspejles i folkeskolelov såvel som musiklov. Bestemmelsen svarer – for så vidt angår samarbejde mellem musikskole og folkeskole – til den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 3, stk. 4.

Samarbejde mellem musikskoler og folkeskoler skal som udgangspunkt omhandle en tilrettelæggelse af undervisningen, musikskolernes medvirken i folkeskolens undervisning i musikfaget og musikfagets understøttelse af folkeskolens øvrige fag. Samarbejdet kan dog indeholdes i alle de tilbud, som musikskolen efter musiklovens § 3 a samt kapitel 1 i bekendtgørelse om musikskoler om opgaver og formål, jf. bekendtgørelse nr. 673 af 14. maj 2013, som træder i kraft den 14. januar 2014, kan eller skal omfatte.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er for det første at skabe mulighed for, at musikskolerne kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens mål for musikfaget. Dette kan fx ske ved, at musikskolens undervisningstilbud og lærerkræfter anvendes som inspiration og supplement til folkeskolens egen musikundervisning og herigennem støtter op om skolens mål for faget og obligatoriske emner. Der kan både være tale om tilbud, der henvender sig generelt til eleverne i folkeskolen, og tilbud, der henvender sig til mere specifikke elevgrupper. Endvidere kan der være tale om ganske korte eller længerevarende forløb inden for folkeskolens musikfag.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er for det andet at sikre, at både musikskolens og folkeskolens undervisning af eleverne kan gennemføres. Med indførelsen af den forlængede skoledag er der behov for, at folkeskole og musikskole samarbejder om elevernes fortsatte mulighed for at modtage musikskoleundervisning, herunder drøfter skemaer, lokaler og andre praktiske forhold i den sammenhæng.

Det er op til den enkelte musikskoles leder, inden for de af kommunalbestyrelsen eller musikskolebestyrelsen fastsatte vedtægter, jf. bekendtgørelse om musikskoler § 3, stk. 1 og 2, at beslutte omfanget og under hvilke nærmere omstændigheder musikskolen skal indgå samarbejder med kommunens folkeskoler. Denne beslutning træffes under hensyn til musikskolelederens administrative og pædagogiske ansvar i forhold til musikskolens virksomhed, jf. lov om musik § 3 a og bekendtgørelse om musikskoler §§ 1 og 2.

Tilsvarende er det den enkelte folkeskoles leder, der inden for de af kommunalbestyrelsen og skolebestyrelsen fastsatte rammer beslutter, under hvilke nærmere omstændigheder og i hvilket omfang folkeskole skolen skal indgå samarbejder med musikskolen. Denne beslutning træffes under hensyn til skolelederens ansvar for kvaliteten i undervisningen i henhold til folkeskolens formål, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 2.

Det bemærkes, at der med lovforslagets § 1, nr. 69, foreslås en ny bestemmelse i folkeskolelovens § 33, stk. 9, hvorefter folkeskolens leder efter anmodning fra forældrene kan tillade, at en elev i begrænset omfang opfylder sin undervisningspligt i den kommunale musikskole.

Den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 33, stk. 9, foreslås indført, fordi der med indførelsen af den længere skoledag som nævnt også er behov for, at folkeskoler og musikskoler samarbejder om elevernes fortsatte mulighed for at modtage musikskoleundervisning. Det er dog i disse tilfælde folkeskolelederen, der konkret vurderer, om det er fagligt forsvarligt, at en elev i begrænset omfang ikke deltager i den almindelige undervisning, og i forhold til hvilke dele af skoledagen det i givet fald mest hensigtsmæssigt kan finde sted.

Til § 4

Efter den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 1, 2. pkt., anses kommunalbestyrelsens forpligtelse til at sørge for det nødvendige antal pladser i fritids- og klubtilbud m.v. for opfyldt, når pladserne stilles til rådighed i det tidsrum, hvor kommunens elever i folkeskolen har behov herfor.

Indførelsen af den længere og mere varierede skoledag i folkeskolen indebærer, at kommunerne vil kunne reducere i det antal timer, hvor der stilles pasnings- og fritidstilbud til rådighed for folkeskolens elever.

Frie grundskoler er imidlertid ikke omfattet af reglerne om den længere skoledag, hvorfor det står dem frit for, om de vil indføre en længere skoledag. Pasningsbehovet for eleverne på disse skoler reduceres således ikke nødvendigvis tilsvarende.

Kommunalbestyrelsen er efter dagtilbudslovens § 4, stk. 1, 1. pkt., forpligtet til at sørge for det nødvendige antal pladser i dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud.

Med forslaget tilpasses kommunalbestyrelsens forpligtelse til at sørge for det nødvendige antal pladser i fritids- og klubtilbud, således at denne forpligtelse anses for opfyldt, når pladserne stilles til rådighed i det tidsrum, hvor kommunens elever i folkeskolen har behov herfor.

For så vidt angår frie grundskoler bemærkes det, at frie grundskoler efter friskolelovens § 15 kan oprette skolefritidsordninger. Forslaget skal endvidere ses i lyset af, at de frie skoler principielt vil have de samme økonomiske muligheder for at forlænge skoledagen som de kommunale folkeskoler.

Til § 5

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 1.

Til § 6

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 1.

Til § 7

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 1, nr. 17 (ophævelse af § 9, stk. 2).

Til § 8

Det foreslås i lovforslagets § 8, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. august 2014.

Efter lovforslagets § 8, stk. 2, finder de hidtil gældende vejledende timetal for tilbudsfagene tysk eller fransk fortsat anvendelse for elever, der i skoleåret 2014/15 begynder i 7., 8. eller 9. klasse. Tilsvarende gælder for elever, der begynder i 8. klasse i forhold til geografi. Det tilføjes, at elever, der begynder i 2. klasse eller på et højere klassetrin i skoleåret 2014/2015, skal fra og med dette skoleår gives de fag og det antal timer, som følger af fagrækken og minimumstimetallene for det pågældende klassetrin efter dette lovforslag. Det vil fx sige, at eleverne i 2. klasse også skal have engelsk i overensstemmelse med det vejledende timetal på 30 timer årligt.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 8, stk. 3, træder lovforslagets § 1, nr. 103-108 (§§ 57-57c) i kraft den 1. januar 2014. De nævnte bestemmelser i lovforslaget vedrører det nye Rådet for Børns Læring. Det fremrykkede ikrafttrædelsestidspunkt foreslås med henblik på, at det nye råd er på plads inden reglerne om den længere og mere varierede skoledag træder i kraft, ligesom der snarest muligt ønskes rådgivning om sammenhængen mellem dagtilbud og skole m.v.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 8, stk. 4, træder lovforslagets § 1, nr. 79, 80, 82-84 og 86 (§ 42, stk. 1, 2, 7, 8, 9 og 11 og § 43, stk. 1 og 2) allerede i kraft den 1. februar 2014. De nævnte bestemmelser i lovforslaget vedrører reglerne om valg til skolebestyrelsen om skolebestyrelsens sammensætning. Det fremryk-

kede ikrafttrædelsestidspunkt foreslås med henblik på, at de foreslåede regler om skolebestyrelsesvalg og skolebestyrelsens sammensætning kan finde anvendelse på det ordinære skolebestyrelsesvalg, der skal finde sted i foråret 2014. Dermed vil de skolebestyrelsesmedlemmer, hvis valgperiode starter med skoleåret 2014/15, være valgt efter de foreslåede regler i dette lovforslag.

Den ved lovforslagets § 1, nr. 31 (§ 15), foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 2, 2. pkt., træder efter den foreslåede bestemmelse i § 8, stk. 5, allerede i kraft den 1. marts 2014. Den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 2, vedrører loftet over antallet af timer på et skoleår, samt det forhold, at undervisningsministeren efter ansøgning kan dispensere herfra. Det fremrykkede ikrafttrædelsestidspunkt foreslås, således at ansøgninger kan indgives fra dette tidspunkt, således at de nødvendige dispensationer kan være på plads inden skoleåret 2014/15.

Det foreslås i lovforslagets § 8, stk. 6, at loven finder anvendelse fra skoleåret 2014/15, jf. dog de foreslåede bestemmelser i § 8, stk. 7-11. Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at skolerne får tid til at forberede sig og tilpasse undervisningen i overensstemmelse med de foreslåede ændringer i denne lov.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 8, stk. 7, finder kravet i den ved lovforslagets § 1, nr. 34 (§ 16 a), foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 4, 2. pkt., om, at lektiehjælp skal placeres om eftermiddagen, ikke anvendelse for skoler, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden har etableret lektiehjælp og faglig fordybelse fra morgenstunden.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at skoler, der allerede har organiseret sig på en sådan måde, at lektiehjælpen lægges fra morgenstunden i stedet for om eftermiddagen, kan fortsætte hermed. Bestemmelsen finder således anvendelse for skoler, som pr. 1. august 2014 har planlagt skoleåret 2014/15 således, at lektiehjælpen lægges fra morgenstunden og fremadrettet så længe lektiehjælp fra morgenstunden opretholdes.

Der er fortsat krav om, at lektiehjælpen skal lægges i ydertimerne, eftersom det er frivilligt for eleverne at deltage.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 8, stk. 8, finder kravet i den ved lovforslagets § 1, nr. 34 (§ 16 a), foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 4, ikke anvendelse for de skoler, der opnår dispensation efter den ved lovforslagets § 1, nr. 31 (§ 15), foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 2, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vedrører heldagsskoler, som pr. 1. august 2013 har indsendt ansøgning til Undervisningsministeriet om dispensation fra loftet over den samlede undervisningstid. Disse allerede eksisterende heldagsskoler, vil ikke skulle leve op til kravet om, at lektiehjælp og faglig fordybelse er frivillig og skal placeres om eftermiddagen i ydertimerne.

Det foreslås i lovforslagets § 8, stk. 9, at forskolelærerinder og småbørnslærerinder, der er uddannet efter hidtil tidligere gældende lovgivningen herom, som hidtil kan varetage undervisning i børnehaveklassen og på 1.-4. klassetrin og i idræt, håndværk og design samt madkundskab på de øvrige klassetrin samt varetage opgaver i den understøttende undervisning.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 8, stk. 10, finder lovforslagets § 1, nr. 9 (§ 5, stk. 2, nr. 2, litra d), for så vidt angår håndværk og design anvendelse først fuldt ud anvendelse fra skoleåret 2016/17. Skolerne kan dog udbyde faget fra skoleåret 2014/15.

Det vil således først være obligatorisk at udbyde faget fra skoleåret 2016/2017. Skolerne vil dog kunne vælge at udbyde faget allerede fra skoleåret 2014/2015. Den foreslåede bestemmelse skal give kommuner og skoler mulighed for at oparbejde de nødvendige kompetencer og sikre de fysiske lokaliteter til at undervise i håndværk og design.

Forpligtelsen for kommunalbestyrelsen til at sikre, at lærerne har undervisningskompetence i de fag, de underviser i, jf. den foreslåede bestemmelse i § 40, stk. 7, træder i kraft med det samme, men målet om 95 pct. kompetencedækning skal efter den foreslåede bestemmelse i § 8, stk. 11, først nås i 2020. Skolerne får herudover en indfasningsperiode frem til 2020 til at nå målet om fuld kompetencedækning, så der kan ske den nødvendige efteruddannelse og de nødvendige justeringer i organiseringen og tilrettelæggelsen af undervisningen mellem kommunens skoler og lærere.

For at sikre, at der sker en gradvis indfasning, foreslås det, at kompetencedækningen skal være mindst 85 pct. i 2016 og mindst 90 pct. i 2018. Graden af kompetencedækning opgøres på kommuneniveau, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 77 (§ 40, stk. 7).

Det er aftalt mellem regeringen og KL, at kommunerne skal udarbejde en lokal kompetenceplan, og at der i øvrigt løbende følges op på udviklingen i kompetencedækningen via Uni-Cs løbende opgørelser, der bygger på data fra skolernes administrative edb-systemer, som indeholder stamdata for de ansatte læreres kompetencer, hvilke fag og klassetrin de underviser m.v. for samtlige folkeskoler i landet. I 2018 drøftes det resterende løft til 95 pct. kompetencedækning.

Bilag 1

Gældende timetal (minimumstimetal og vejledende timetal)*											
Klassetrin	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.		Vejledende timetal
A. Humanistiske fag											
<i>Minimumstimetal, 3-årige blokke</i>			1090			1015			1320		
Dansk (vejledende timetal)	330	300	270	180	180	180	180	180	180		1980
<i>Minimumstimetal, dansk 1.-3. kl.</i>			900								
Engelsk (vejledende timetal)			60	60	90	90	90	90	90		570
Tysk/fransk (vejledende timetal)							90	120	120		330
Historie											360
<i>Minimumstimetal, historie 4.-6. kl.</i>						180					
Kristendomskundskab (vejledende timetal)	60	30	30	30	30	60		30	30		300
Samfundsfag (vejledende timetal)								60	60		120
B. Naturfag											
<i>Minimumstimetal, 3-årige blokke</i>			560			515			790		
Matematik	150	150	150	120	120	120	120	120	120		1170
<i>Minimumstimetal, matematik 1.-3. kl.</i>			450								
Natur/teknik (vejledende timetal)	30	30	60	60	60	60					300
Geografi (vejledende timetal)							30	60	30		120
Biologi (vejledende timetal)							60	60	30		150
Fysik/kemi (vejledende timetal)							60	60	90		210
C. Praktiske/musiske fag											
<i>Minimumstimetal, 3-årige blokke</i>			430			690			325		
Idræt (vejledende timetal)	30	60	60	90	90	90	60	60	60		600

Musik (vejledende timetal)	30	60	60	60	30	30					270
Billedkunst (vejledende timetal)	30	60	60	60	30						240
Håndarbejde, sløjd og hjemkundskab (vejledende timetal)				60	120	120	90				390
Valgfag (vejledende timetal)								60	60		120
D. Klassens tid											
<i>Minimumstimetal</i>			70			70			85		
(Vejledende timetal)	30	22,5	22,5	22,5	22,5	30	30	30	30		
<i>Samlet minimums- timetal for A-D, 3- årige blokke</i>			2150			2290			2520		
E. Samlet mini- mumstimetal, 1.-9- kl.										6960	
F. Samlet antal vej- ledende timer, 1.-9- kl.											7470
G. Basistimer pr. klassestrin	Børnehavekl. / 600	1. kl./ 600	2. kl./ 600	3. kl./ 660	4. kl. / 660	5. kl. / 660	6. kl. / 660	7. kl. / 660	8. kl. / 660	9. kl./ 660	10. kl./ 840

*Note: Timetallene er angivet i klokketimer á 60 minutter og uden pauser.